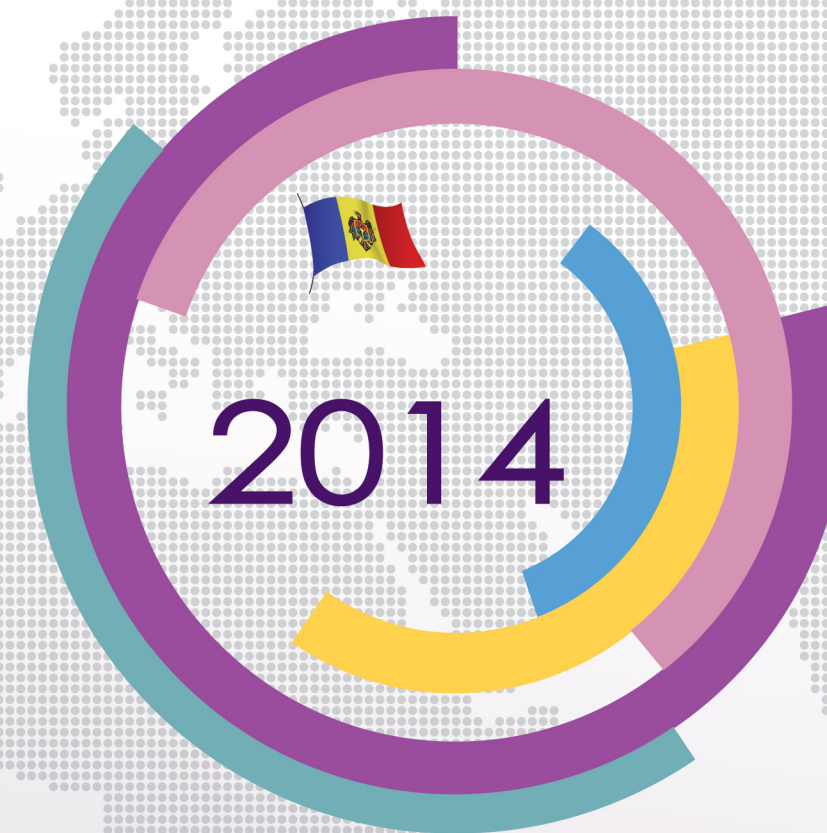




Raport Național

privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală
în Republica Moldova



National Report

on the Enforcement of Intellectual Property Rights
in the Republic of Moldova



Raport Național

privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală
în Republica Moldova

2014

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

**Raport național privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală
în Republica Moldova, 2014**

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova

Consiliul editorial: dr. Ion Țiganaș, Natalia Mogol

Redactor: Margareta Petrache

Traducător: Nina Calpacci

Coperta, design, machetare: Ludmila Patrașco

©AGEPI, 2015. – ISBN 978-9975-911-80-1.

2014. – 2015. – 146 p. – 500 ex. – ISBN 978-9975-911-93-1.

347.77(478)

R 25

Adresa AGEPI:

Str. Andrei Doga nr. 24, bloc 1

MD-2024, Chișinău, Republica Moldova

tel.: (+373-22) 40-05-41; 40-05-92

fax: (+373-22) 44-01-19

e-mail: office@agepi.gov.md

www.agepi.gov.md

Cuvânt-înainte



Actele de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală sunt caracteristice pentru orice societate, indiferent de maturitatea, complexitatea sau nivelul de dezvoltare al acesteia. Însă, dacă indicele infracțional depășește nivelul admisibilității, iar terenul favorizează dezvoltarea acestuia, fenomenul poate deveni unul extrem de periculos. Tendința de creștere a acestui proces negativ, într-un termen scurt, merită atenția și implicarea tuturor victimelor directe sau indirecte, fie consumatori, titulari de drepturi, medii de afaceri, cercetători, state sau organizații internaționale.

Creșterea constantă a indicatorului de piraterie și contrafacere nu este determinată de o singură cauză, ci de un conglomerat de motive prielnice dezvoltării acestei forme de criminalitate, cum ar fi amplasarea geografică a statului, nivelul său de dezvoltare, puterea de cumpărare, rata șomajului sau cultura juridică a societății. Totuși, motivele încălcării drepturilor de proprietate intelectuală trebuie căutate în profiturile enorme parvenite din practicarea acestei activități, în implicarea crimei organizate, în sistemul neechilibrat de sancțiuni, incapabil să reprezinte o reacție adecvată a societății, în faptul că progresul tehnologic al mijloacelor de comunicare facilitează activitatea elementelor criminale, în carențele procesului de coordonare a acțiunilor autorităților și titularilor de drepturi, în legislația neajustată realității, în lipsa interesului din partea titularilor de drepturi, dar și în acceptarea și tolerarea fenomenului de către societate.

Amploarea fenomenului de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală constituie un motiv pertinent pentru o cercetare aprofundată a acestuia.

În acest context, menționăm faptul că din anul 2012, prin intermediul Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală, se realizează un Raport național care documentează starea reală de lucruri la acest capitol, încercând să ofere răspunsuri la problemele menționate.

Raportul național reprezintă oglinda modului în care sunt respectate drepturile de proprietate intelectuală în Republica Moldova, este o constatare a stării de fapt și a dinamicii fenomenului infracțional, totodată, identifică cauzele și condițiile nerespectării drepturilor, consecințele acestui flagel și strategia de reacție din partea societății.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Bolocay'.

Listă de abrevieri

AGEPI – Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova

APC – Agenția pentru Protecția Consumatorului a Republicii Moldova

ATIC – Asociația Națională a companiilor private din domeniul TIC

CC – Consiliul Concurenței al Republicii Moldova

CCCI – Centrul pentru Combaterea Crimelor Informatice din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova

Convenția Medicrime – Convenția Consiliului Europei cu privire la contrafacerea produselor medicale și infracțiunile similare care amenință sănătatea publică, semnată la Moscova la 28 octombrie 2011

CP – Codul penal al Republicii Moldova

DGETS - Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a mun. Chișinău

DG TAXUD – Direcția Generală pentru Impozitare și Uniune Vamală a Comisiei Europene

DIFE – Direcția de Investigare a Fraudelor Economice

DMI – desene și modele industriale

DPI – drepturi de proprietate intelectuală

EUBAM – Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina

HIPO – Oficiul Ungar de Proprietate Intelectuală

IFPS – Inspectoratul Fiscal Principal de Stat

IGP – Inspectoratul General al Poliției

INI – Inspectoratul Național de Investigații al IGP

INJ – Institutul Național al Justiției

INTA – Asociația Internațională a Mărcilor

MEd – Ministerul Educației al Republicii Moldova

NBAC – Consiliul Național Anticontrafacere al Ungariei

OHIM – Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne

OMC – Organizația Mondială a Comerțului

OMPI – Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale

OPI – obiecte de proprietate intelectuală

PG – Procuratura Generală a Republicii Moldova

PI – proprietate intelectuală

SV – Serviciul Vamal al Republicii Moldova

TRIPs – Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț, în vigoare pentru Republica Moldova din 26.07.2001

1. Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală

În era digitizării și a economiei bazate pe cunoaștere, proprietatea intelectuală își întărește, an de an, rolul de catalizator al creșterii economice, iar respectarea drepturilor asupra proprietății intelectuale devine un subiect de relevanță macroeconomică, ce prezintă un interes sporit la nivel internațional, inclusiv pentru Republica Moldova.

În acest context, la data de 29.07.2011, în baza ordinului Directorului General AGEPI, a fost creat Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală (în continuare – Observator).

Drept temei pentru crearea acestuia au servit recomandările experților europeni, de asistență cărora a beneficiat Republica Moldova, care au constatat că în țara noastră:

- autoritățile publice implicate în asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală nu cooperează suficient între ele;
- societatea este puțin informată despre importanța proprietății intelectuale în dezvoltarea economică a unui stat și, ca rezultat, nu este dispusă să acorde atenție problemelor ce țin de contrafacere și piraterie;
- sunt puține sau lipsesc cu desăvârșire datele oficiale privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală,

și au recomandat crearea unui punct informațional, al cărui scop ar fi înlăturarea curenților depistate în sistemul de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală în republică.

Rolul atribuit Observatorului a fost confirmat în Planul de acțiuni privind implementarea Recomandărilor Comisiei Europene pentru instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1125 din 14 decembrie 2010, unde la p. 2 al capitolului 9 este recomandată expres asigurarea funcționalității punctului informațional (numit Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală). Atribuțiile acestuia au fost stabilite în Regulamentul de funcționare a Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală, aprobat la data de 05.09.2012.

În conformitate cu Regulamentul, obiectivul Observatorului este susținerea schimbului de date între autoritățile responsabile de asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, precum și generarea unor rapoarte, studii analitice și statistice în domeniu, care ar permite o monitorizare eficientă a sistemului de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova.

În prima perioadă de funcționare a Observatorului, a devenit evidentă necesitatea concretizării atribuțiilor principale și a reglementării aspectelor organizaționale ale activității Observatorului. Prin urmare, în iunie 2013 a fost aprobat un nou Regulament, în care au fost revizuite atribuțiile de bază ale Observatorului, componența nominală a acestuia, drepturile și obligațiile membrilor. Astfel, pe lângă angajați ai AGEPI, membri ai Observatorului sunt și reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale și Serviciului Vamal. Ședințele Observatorului sunt publice, iar la lucrări pot participa, cu drept de vot consultativ, și reprezentanții sectorului privat.

În conformitate cu noul Regulament, activitățile Observatorului sunt axate pe 4 direcții prioritare:

1. Monitorizarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, și anume:
 - colectarea, stocarea, examinarea, sistematizarea și prelucrarea datelor;
 - elaborarea cercetărilor, studiilor, rapoartelor și analizelor statistice;
 - perfecționarea cadrului normativ.
2. Promovarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală:
 - organizarea campaniilor de sensibilizare a societății;
 - colaborarea permanentă cu mass-media;
 - inițierea instruirilor pentru reprezentanții instituțiilor de drept și pentru societatea civilă.
3. Colaborarea cu autoritățile publice și titularii de drepturi:
 - realizarea schimbului permanent de date;
 - stimularea implicării active și a interesului titularilor de drepturi în procesul de asigurare a drepturilor;
 - cooperarea cu structurile similare din străinătate.
4. Informarea Organizației Mondiale a Comerțului privind implementarea Acordului TRIPs:
 - notificarea OMC despre modificările cadrului juridic național;
 - furnizarea informațiilor și documentelor relevante membrilor OMC, agenților economici din Republica Moldova sau din statele membre ale OMC;
 - gestionarea bazei de date privind cadrul juridic național.

Primele două Rapoarte naționale privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova au fost publicate în 2012 și 2013, cu tiraje de 600 și, respectiv, 500 de exemplare, care au fost distribuite instituțiilor interesate din țară și din străinătate.

Pe parcursul anului de bilanț, au fost organizate 2 ședințe ordinare ale Observatorului, cu participarea reprezentanților Serviciului Vamal, Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale, Agenției medicamentului și dispozitivelor medicale, Inspectoratului Fiscal de Stat, AGEPI, Centrului Național de Sănătate Publică, Ministerului Sănătății, Inspectoratului Ecologic de Stat, Ministerului Mediului și Misiunii EUBAM. Discuțiile în cadrul acestor ședințe au fost axate pe următorul subiect: *mecanismul de distrugere a bunurilor contrafăcute*.

Participanții au făcut un schimb de opinii referitor la situația actuală privind implementarea cadrului normativ-legislativ în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală și au scos în evidență o serie de probleme, care împiedică executarea procedurii de distrugere a bunurilor contrafăcute, cum ar fi:

- lipsa sau imperfecțiunea cadrului normativ ce reglementează mecanismul de distrugere a bunurilor contrafăcute;
- comunicarea insuficientă între autoritățile publice implicate în procedura de distrugere a bunurilor contrafăcute;
- implicarea nesatisfăcătoare a titularilor de drepturi și nerespectarea prevederilor legale și a obligațiilor asumate de aceștia la etapa asigurării respectării drepturilor la frontieră;

- dificultatea identificării agenților economici care își desfășoară activitatea în domeniul distrugerii mărfurilor, precum și lipsa posibilităților de distrugere a unor bunuri contrafăcute și periculoase pentru mediul înconjurător (produse cosmetice, parfumerie, detergenți etc.).

Ca rezultat al dezbaterilor, membrii Observatorului și invitații acestuia s-au pronunțat pentru conjugarea eforturilor instituțiilor statului responsabile de asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală și ajustarea mecanismului de distrugere a bunurilor contrafăcute.

Astfel, au fost propuse spre realizare următoarele acțiuni:

- urgentarea aprobării Regulamentului privind intervenția organelor vamale în cazul depistării mărfurilor suspectate de a aduce atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală, precum și măsurile care trebuie aplicate mărfurilor ce aduc atingere anumitor drepturi de proprietate intelectuală (responsabil principal – Serviciul Vamal);
- actualizarea permanentă a listei agenților economici care prestează servicii de distrugere a bunurilor contrafăcute, cu specificarea domeniului de activitate al fiecăruia și transmiterea acesteia către Serviciul Vamal, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (responsabili principali – Ministerul Mediului și Inspectoratul Ecologic de Stat).

De asemenea, participanții la ședințele Observatorului au convenit să fie creat un Grup de lucru mixt, cu implicarea AGEPI, PG, MAI, IFPS, SV, precum și a altor instituții, după caz, în vederea revizuirii legislației naționale în ceea ce privește procedurile ce vizează produsele contrafăcute și pentru elaborarea pachetului necesar de modificări în legislația națională, care ar soluționa unele probleme ce apar în cazul detectării produselor contrafăcute:

- ✓ Excluderea posibilității reintroducerii în circuitul comercial a produselor contrafăcute, precum și descrierea procedurii ce urmează a fi respectată pentru distrugerea acestor produse;
- ✓ Introducerea unor prevederi exprese care ar permite donarea produselor contrafăcute, sub rezerva respectării următoarelor principii: a) donația se face cu acordul titularului drepturilor de proprietate intelectuală; b) donația se face în așa mod, încât să excludă posibilitatea reintroducerii produselor contrafăcute în circuitul comercial; c) asigurarea faptului că produsele donate nu vor afecta buna reputație a titularului de drepturi, prin eliminarea de pe produse a însemnelor ce aparțin titularului;
- ✓ Examinarea oportunității de a modifica prevederile Legii nr.38-XIV/2008 privind protecția mărcilor sau ale altor acte legislative, după caz.

2. Promovarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală

2.1. Acțiuni majore de promovare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală, desfășurate pe parcursul anului 2014

Promovarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală este una dintre prerogativele politicii de dezvoltare a țării noastre. În acest sens, pe parcursul anului 2014 au fost realizate o serie de acțiuni, printre cele mai importante fiind:

- **Campania de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei**, destinată liceenilor din clasele a IX-XII-a din instituțiile de învățământ din Chișinău (detalii în continuare).

- **Seminarul privind combaterea contrafacerii medicamentelor**, la care au participat reprezentanți ai Camerei de Comerț Americane din Moldova (AmCham Moldova), companiei SANOFI, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal, Ministerului Economiei, Agenției medicamentului și dispozitivelor medicale, Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

- **Trainingul privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală**, la care au participat reprezentanți ai Serviciului Vamal, Misiunii EUBAM, Ministerului Afacerilor Interne, AGEPI, reprezentanți ai Serviciilor Vamale din Belgia și Polonia, exponenți ai titularilor de drepturi.

- **Vizita de studiu în Ungaria**, întreprinsă de către reprezentanții Inspectoratului General al Poliției, Procuraturii Generale, Serviciului Vamal și ai Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, cu suportul Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, a cărei obiectiv principal a fost preluarea experienței Consiliului Național Anticontrafacere al Ungariei, în vederea fortificării activității Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală. În cadrul acestei vizite, delegația moldovenească a avut posibilitatea de a se documenta referitor la cadrul normativ privind contrafacerea și proiectele de modificare a acestuia, structura, atribuțiile și responsabilitățile NBAC, caracterul și forța juridică a deciziilor NBAC. Colegii din Ungaria au prezentat metode de combatere a fenomenului de contrafacere și piraterie *on-line* și metode de coordonare a activităților autorităților de control, informații referitoare la cooperarea cu titularii de drepturi, principii de analiză și sistematizare a datelor statistice, strategii de organizare a campaniilor publice de informare, forme de instruire a reprezentanților autorităților de control. NBAC se deosebește de Observatorul național prin componență – membri ai NBAC sunt 9 autorități publice (Ministerul Justiției, Ministerul Resurselor Umane, Ministerul Economiei, Ministerul Dezvoltării Rurale, Autoritatea pentru Protecția Consumatorilor, Inspectoratul Național al Poliției, Autoritatea Națională de Media, Administrația Națională Fiscală și Vamală și HIPO) și 10 organizații din sectorul neguvernamental. Responsabilitățile NBAC sunt similare competențelor Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală, axându-se, în mare parte, pe:

- ✓ înaintarea propunerilor de îmbunătățire a cadrului legal privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- ✓ coordonarea activităților de combatere a contrafacerii;
- ✓ analiza și sistematizarea datelor statistice privind contrafacerea;

- ✓ organizarea campaniilor de sensibilizare a societății;
- ✓ instruirea reprezentanților autorităților de control.

O misiune importantă a NBAC este organizarea campaniilor de informare. Pornind de la ideea că anume societății îi revine rolul principal în procesul de combatere a fenomenului de contrafacere, NBAC desfășoară cu regularitate sondaje de opinie și alte măsurări ale percepției societății, pentru a putea interveni pe segmentele vulnerabile. Organizarea în 2013 a campaniei de sensibilizare a societății privind riscurile medicamentelor contrafăcute a fost dictată tocmai de rezultatele analizei percepției sociale.

În general, competențele și activitățile Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală din Republica Moldova și cele ale NBAC sunt similare. Conform practicii maghiare, implicarea mediului privat în activitatea Observatorului național este una judicioasă și argumentată. În cadrul vizitei, delegația Republicii Moldova a avut posibilitatea de a face cunoștință cu experiența autorităților polițienești și vamale ale Ungariei în lupta acestora cu fenomenele contrafacerii produselor și pirateriei, inclusiv în mediul *on-line*, dar și de a asista la verificarea activității unor agenți economici privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală.

• **Seminarul regional privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în statele din Europa de Sud-Est**, organizat de către Observatorul Uniunii Europene pentru respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a României și Oficiul de Brevete al Bulgariei, cu suportul OHIM, la care au participat reprezentanții MAI, PG, SV și AGEPI.

La seminar s-au întrunit circa 50 de reprezentanți ai oficiilor naționale și regionale de proprietate intelectuală, delegați ai autorităților publice responsabile de asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală din România, Bulgaria, Ungaria, Serbia, Moldova, Macedonia și Turcia, care și-au prezentat poziția și viziunile atât asupra problemelor procesului de respectare a drepturilor de proprietate intelectuală, cât și privind metodele eficiente de combatere a fenomenelor de contrafacere și piraterie.

Obiectivul de bază al seminarului a fost informarea participanților privind starea de *facto* în domeniul asigurării respectării drepturilor și referitor la necesitatea de consolidare a unor acțiuni concentrate și cooperante pentru combaterea contrafacerii. Totodată, s-a menționat faptul că o bună cunoaștere a factorilor ce alimentează comerțul cu produse ilicite și elaborarea unor soluții durabile pentru ai remedia, reprezintă un obiectiv important în eradicarea pirateriei și contrafacerii pe piața internă și regională.

În acest sens, accentele au fost puse pe următoarele subiecte:

- ✓ Implicarea societății în combaterea fenomenelor de contrafacere și piraterie;
- ✓ Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală prin instrumente juridice, civile și penale;
- ✓ Măsuri tehnice de investigație;
- ✓ Participarea sectorului privat în asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- ✓ Protecția drepturilor de proprietate intelectuală în mediul digital;
- ✓ Noi inițiative privind educarea și sensibilizarea societății;
- ✓ Responsabilitatea socială în contextul nerespectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- ✓ Riscurile privind contrafacerea produselor de tutungerie;

- ✓ Instrumente IT privind asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală la frontieră;
- ✓ Coordonarea acțiunilor instituțiilor de control naționale și regionale.

- **Atelierul de lucru național pentru judecători în domeniul proprietății intelectuale**, în cadrul căruia experți internaționali au familiarizat judecătorii din Republica Moldova cu cele mai bune practici judiciare privind soluționarea litigiilor din domeniul proprietății intelectuale. Judecătorii au examinat multiple studii de caz privind soluționarea litigiilor din domeniul dreptului de autor și al mărcilor, au analizat practici privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în rețeaua Internet; sistemul probatoriu privind încălcările în domeniul proprietății intelectuale; remedii civile: sancțiuni și penalități; combaterea fenomenului de contrafacere a produselor; justificarea sancțiunilor penale și proporționalitatea acestora conform TRIPs etc., au examinat posibile acțiuni de instruire și consolidare a capacităților reprezentanților instituțiilor responsabile de asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova. La lucrările Atelierului au participat reprezentanți ai AGEPI, OMPI, INJ, judecători ai Curții Supreme de Justiție, ai Curții de Apel Chișinău și ai Judecătoriei sect. Rîșcani din mun. Chișinău.

2.2. Activitatea EUBAM

Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală la frontieră este o prioritate pentru Comisia Europeană și EUBAM: nu pot exista drepturi fără asigurare. Pe parcursul anului 2014, EUBAM a acordat sprijin Serviciului Vamal al Republicii Moldova în eforturile acestuia de a alinia legislația națională la acquis-ul comunitar și standardele internaționale.

În cadrul Grupului de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, format din reprezentanți ai organelor de drept din Republica Moldova, ai oficiilor de PI și sectorului privat, EUBAM a stabilit relații de cooperare cu Direcția Generală pentru Impozitare și Uniune Vamală a Comisiei Europene. DG TAXUD a făcut o prezentare cu privire la îmbunătățirile recente ale cadrului legal care vizează consolidarea asigurării respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale ale statelor membre ale UE și asigurarea securității juridice corespunzătoare. În cooperare cu TAXUD, experții EUBAM au oferit răspunsuri complete la întrebările adresate de partenerii din Republica Moldova în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu standardele UE în domeniul realizării DPI de către organele vamale.

Experții UE au subliniat că legislația comunitară privind aplicarea drepturilor de proprietate intelectuală la frontieră a fost actualizată pentru a face față noilor provocări cu care se confruntă autoritățile vamale în lupta împotriva comerțului ilegal cu bunuri contrafăcute ce încalcă drepturile de proprietate intelectuală. Acest lucru presupune implicarea activă a organelor vamale prin analize de risc, atenuarea sarcinilor administrative pentru părțile interesate, exploatarea instrumentelor IT și consolidarea cooperării internaționale.

Una dintre cele mai importante modalități de contracarare a comerțului cu bunuri contrafăcute este o mai bună cooperare între organele de drept, organismele internaționale de PI și sectorul privat. În acest sens, EUBAM împreună cu părțile interesate au organizat la Chișinău, în cadrul Centrului de Instruire al Serviciului Vamal al Republicii Moldova, un atelier de formare a formatorilor cu privire la drepturile de proprietate intelectuală. Evenimentul a avut drept scop consolidarea cunoștințelor privind cadrul juridic și aspectele practice de realizare a DPI, precum și detectarea falsurilor de mărfuri de marcă, și a fost adresat șefilor de secții de proprietate intelectuală ale Birourilor vamale din Republica Moldova.

Atelierul a fost o oportunitate pentru mai multe companii private de a se documenta cum să deosebească un produs fals de unul autentic. Acest lucru este esențial pentru contracararea eficientă a contrafacerii și pirateriei.

Printre partenerii, care au susținut EUBAM în organizarea atelierului, s-a numărat și un reprezentant al Asociației Civile de Avocați Turcu & Turcu, membru al Asociației Române Anti-Contrafacere REACT România, cu peste 20 de ani de experiență în combaterea comerțului cu bunuri contrafăcute.



Pentru prima dată, la seminarul EUBAM privind drepturile de proprietate intelectuală au participat reprezentanți ai businessului farmaceutic, care au informat participanții despre amenințările și tendințele globale în distribuția ilicită a medicamentelor false. Conținutul produselor medicale este o nouă tendință în violarea drepturilor de PI. Acest lucru a fost recunoscut de către Consiliul Europei prin Convenția Medicrime. Documentul are scop triplu:

- asigurarea incriminării unor acte;
- apărarea drepturilor victimelor infracțiunilor stabilite în temeiul Convenției citate;
- promovarea cooperării naționale și internaționale.

EUBAM desfășoară o activitate permanentă pentru a educa tânăra generație cu privire la pericolele asociate cu pirateria și încălcările drepturilor de proprietate intelectuală. Un expert EUBAM a prezentat două lecții la Universitatea Liberă Internațională din Moldova și Academia de Studii Economice, unde studenții au fost familiarizați cu aspectele legate de drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv tratatele și convențiile internaționale, administrarea și realizarea acestora. Studenții, de asemenea, au fost informați despre modul în care autoritățile vamale din statele membre ale Uniunii Europene combat contrafacerea.



2.3. Campania de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei

Pe data de 3 martie 2014, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în cooperare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a mun. Chișinău, a lansat **Campania națională de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei în Republica Moldova** (în continuare – *Campania de sensibilizare*).

Campania de sensibilizare s-a desfășurat pe parcursul anului 2014 și a reprezentat o continuitate a evenimentelor demarate în 2012, doar că grupul-țintă a fost limitat la elevii claselor a IX-XII-a din instituțiile de învățământ din mun. Chișinău. Obiectivul principal al campaniei a fost informarea tinerei generații asupra riscurilor și consecințelor pe care le implică contrafacerea și pirateria.

Campania de sensibilizare a avut următoarele obiective specifice:

- ✓ Îmbunătățirea nivelului de cultură generală al elevilor referitor la proprietatea intelectuală;
- ✓ Ridicarea nivelului de conștientizare de către tânăra generație a necesității respectării drepturilor de PI;
- ✓ Informarea tinerei generații privind efectele negative ale contrafacerii și pirateriei;
- ✓ Conturarea percepției tinerei generații asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei, precum și identificarea unor căi de minimizare a acestora.

Activitățile planificate în cadrul Campaniei de sensibilizare au fost organizate în **68** de instituții de învățământ pe parcursul a 4 luni (martie, aprilie, septembrie, octombrie), la acestea au participat **6.400** de elevi.

Pentru realizarea obiectivelor Campaniei, organizatorii au utilizat o serie de produse și instrumente de marketing, printre care:

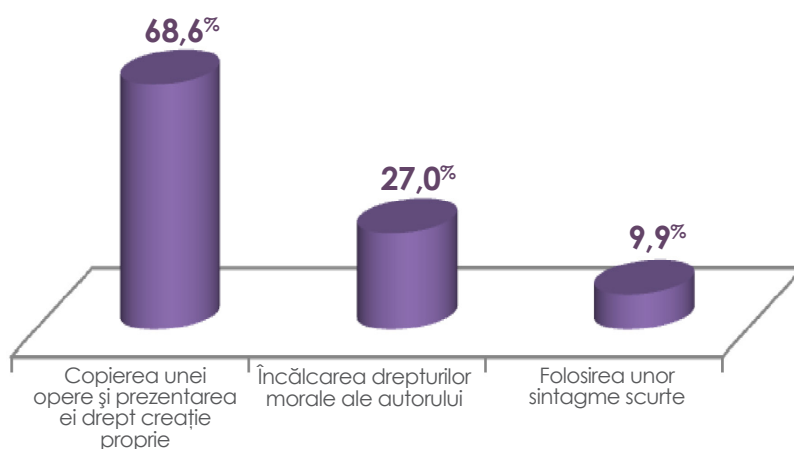
- lecție tematică, cu prezentare în PowerPoint, privind esența fenomenelor de contrafacere și piraterie, riscurile și consecințele asupra tinerei generații, acțiunile de contracarare a acestor infracțiuni (discuțiile au fost purtate în formă liberă, astfel încât a fost posibilă intervenția auditorului la orice etapă a lecției);
- prezentarea a 2 spoturi publicitare video privind fenomenele de contrafacere și piraterie;
- distribuirea materialelor promoționale anticontrafacere și antipiraterie în rândul elevilor (rucsacuri, pixuri, blocnotesuri, tricouri etc.);
- consultații oferite elevilor pe parcursul campaniei cu privire la modalitățile de contracarare a contrafacerii și pirateriei;
- organizarea în cadrul instituțiilor de învățământ a unei expoziții ambulante de produse contrafăcute;
- completarea unui chestionar de evaluare a percepției elevilor a acestor fenomene, privind atitudinea acestora față de plagiat, piraterie sau contrafacere.

Expoziția ambulantă a cuprins produse contrafăcute, cum ar fi: cosmetice, parfumerie, îmbrăcăminte, încălțăminte și jucării.

În cadrul Campaniei de sensibilizare, organizatorii au efectuat un sondaj al cunoștințelor elevilor în domeniul proprietății intelectuale și percepției acestora asupra fenomenelor de piraterie și contrafacere în baza unor chestionare coordonate cu MEd și DGETS a mun. Chișinău. La sondaj au participat 5.854 de elevi.

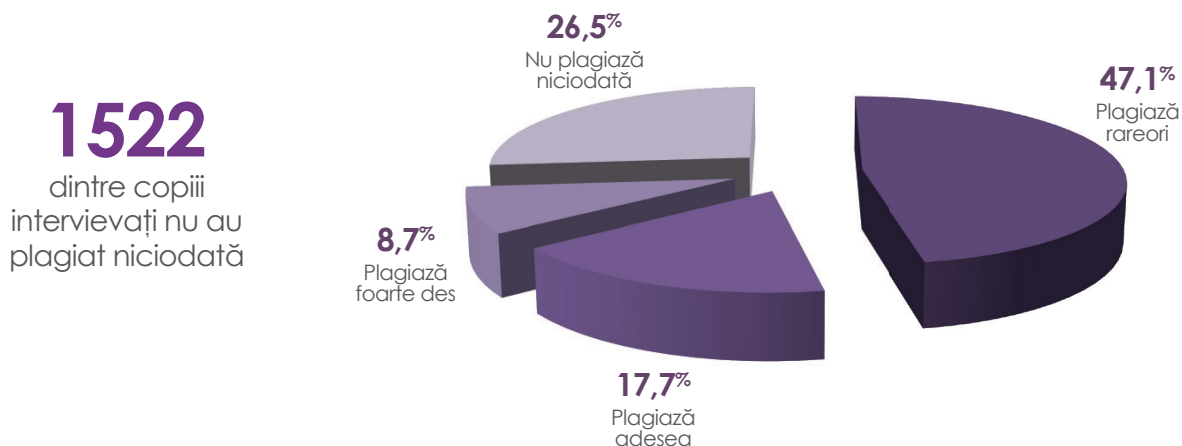
Conform rezultatelor sondajului, semnificația termenului „plagiat” este cunoscută elevilor. Astfel, **68,6%** dintre elevi au răspuns că „plagiat” reprezintă „copierea unei opere și prezentarea ei drept creație proprie”, 27% dintre aceștia au răspuns că „plagiat” semnifică „încălcarea drepturilor morale ale autorului”, iar aproximativ 10% au răspuns că „plagiat” este „folosirea unor sintagme sau definiții scurte”.

Ce este plagiatul?*



Potrivit răspunsurilor, peste 26% dintre copiii intervievați nu au plagiat niciodată, iar aproximativ 47% recurg la această metodă foarte rar. În același timp, peste 26% dintre elevii chestionați plagiază adesea sau foarte des.

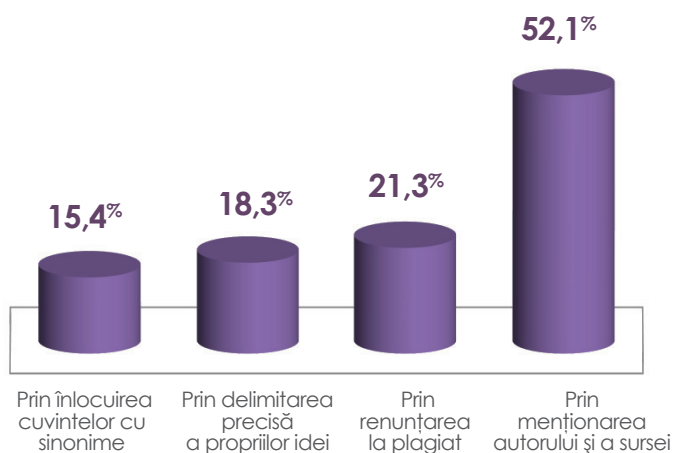
Ponderea plagiatului în rândul liceenilor



* În cadrul sondajului elevii intervievați au avut posibilitatea de a alege mai multe variante de răspuns pentru aceeași întrebare.

Fiind solicitați să dea soluții pentru prevenirea plagiatului, aproximativ 52% din respondenți au răspuns că este necesar de a specifica sursa exactă în cazul utilizării unor pasaje din operă și de a menționa numele autorului, cca 21% au spus că vor renunța la material în cazul în care au dubii în privința sursei sau originii lucrării, iar peste 15% dintre cei chestionați au sugerat înlocuirea termenilor din opera originală cu sinonime.

Cum poate fi prevenit plagiatul?

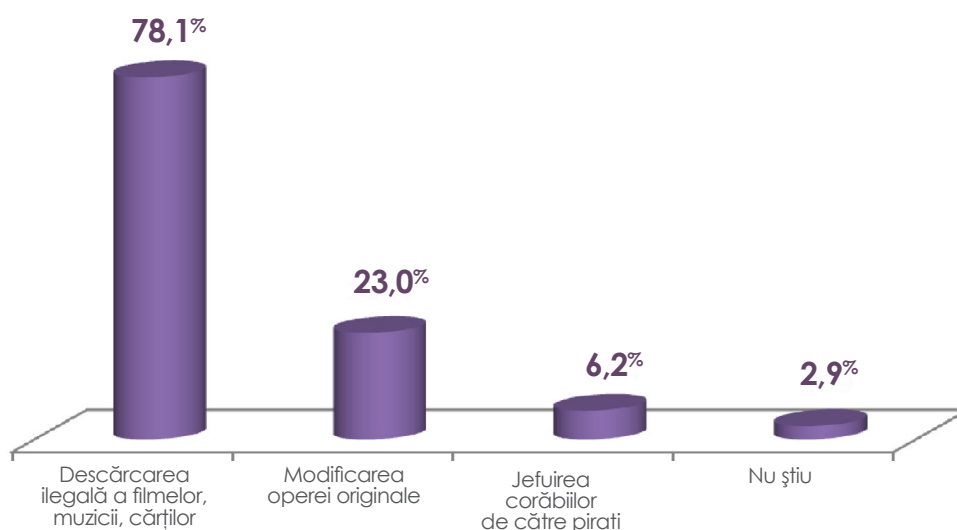


3044

de respondenți
previn plagiatul menționând
autorul și sursa

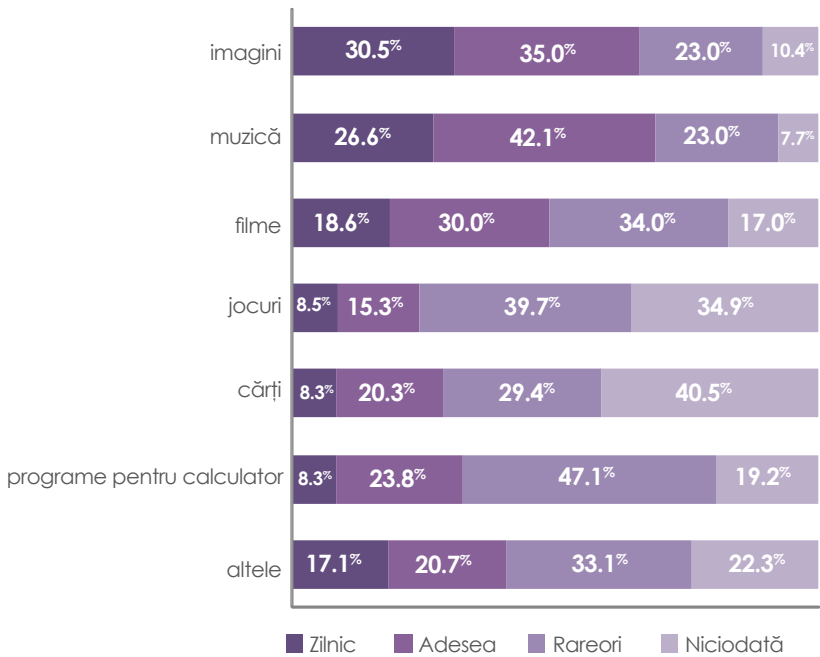
Potrivit rezultatelor sondajului, majoritatea elevilor cunosc semnificația termenului „piraterie”. Astfel, cca **78%** din respondenți au definit „pirateria” ca „descărcare ilegală a filmelor, muzicii, cărților”, 23% – modificarea operei originale, iar peste 6% consideră că „pirateria este jefuirea corăbiilor de către pirați”.

Ce este pirateria?



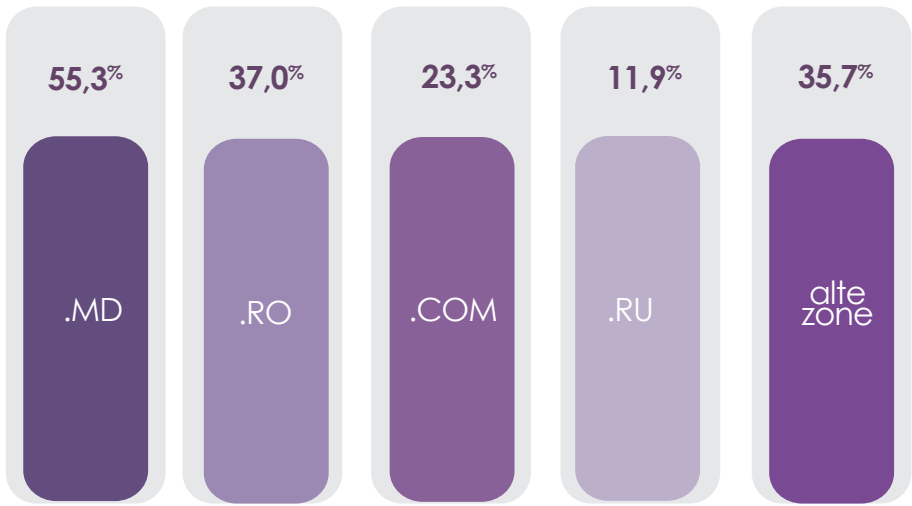
În pofida faptului că majoritatea elevilor percep pirateria ca pe un lucru negativ, o bună parte din respondenți descarcă zilnic produse nelicențiate. Cele mai solicitate obiecte ale drepturilor de autor și conexe descărcate de pe Internet sunt imaginile fotografice (30,5%), piesele muzicale (26,6%) și filmele (18,6%). În același timp, mulți elevi nu au descărcat niciodată filme (17%), jocuri pentru calculator (34,9%), cărți (40,5%) sau softuri (19,2%).

Frecvența descărcărilor de imagini, muzică, filme și soft



Cele mai solicitate platforme informaționale de pe care elevii descarcă produse nelicențiate rămân a fi cele din zona **„MD” – 55,3%**. Urmează site-urile ce găzduiesc și distribuie fișiere de tip torrent din zona **„RO” (37%)**, **„COM” (23,3%)** și **„RU” (11,9%)**.

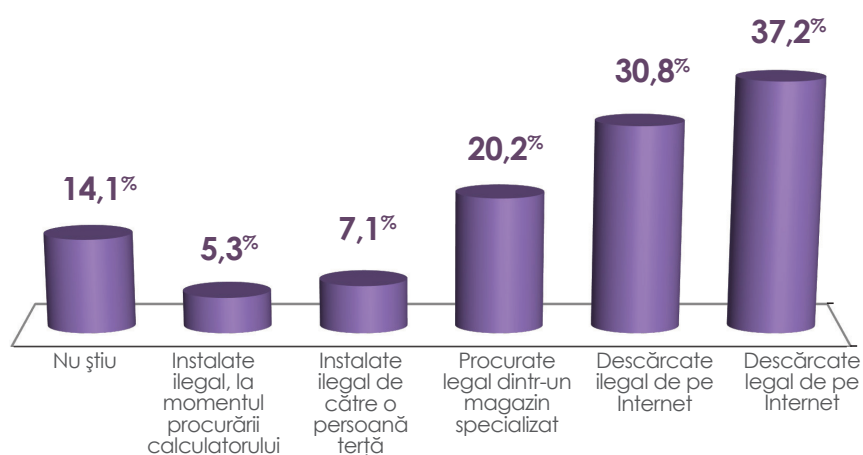
Resurse informaționale utilizate



Fiind întrebați ce fel de softuri utilizează, cca 37% dintre elevi au răspuns că descarcă legal de pe Internet, 30,8% – ilegal, iar 20,2% procură legal din magazine specializate. Merită atenție și faptul că peste 5% din respondenți au menționat că folosesc softuri instalate ilegal, la momentul procurării calculatorului, ceea ce dovedește o activitate ilegală a unor centre de comercializare a calculatoarelor.

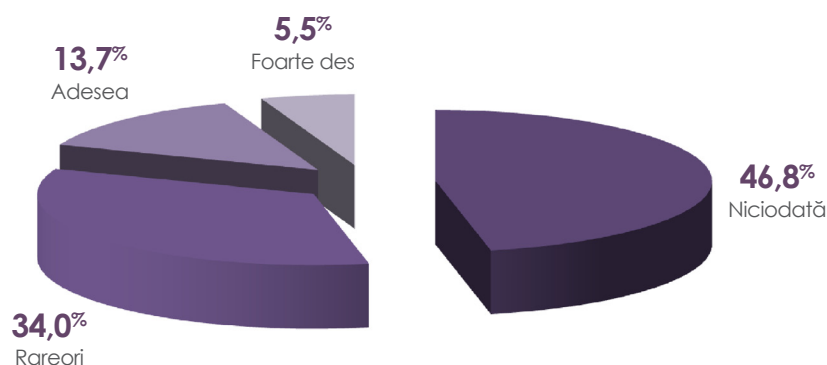
Ce softuri utilizează elevii?

2178
de respondenți
descarcă legal
programele
de pe Internet



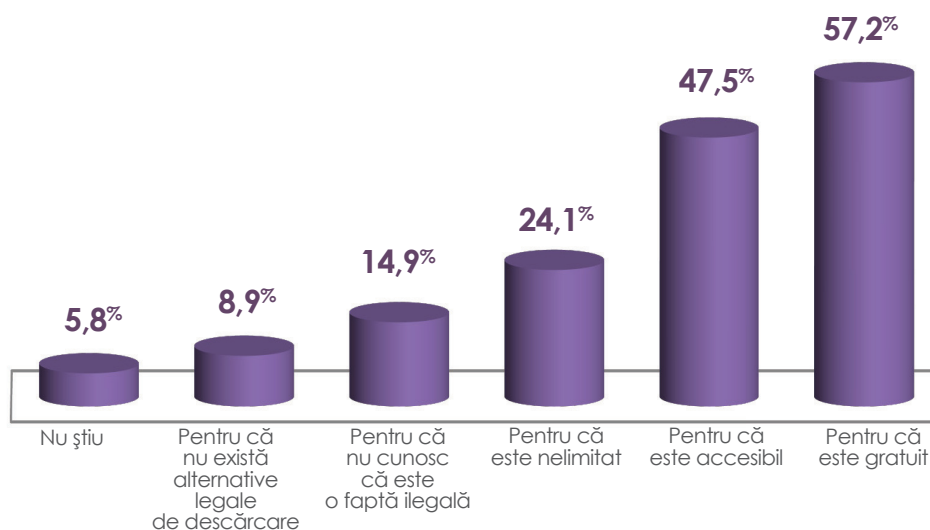
Deși softul ilegal afectează sistemele operaționale și funcționalitatea calculatorului, majoritatea elevilor (cca 47%) au afirmat că utilizarea programelor piratate pentru calculator nu produce consecințe negative. Ceilalți respondenți au indicat că softurile ilegale cauzează rareori (34%), adesea (13,7%) sau foarte des (5,5%) prejudicii.

Au suferit din cauza softului piratat



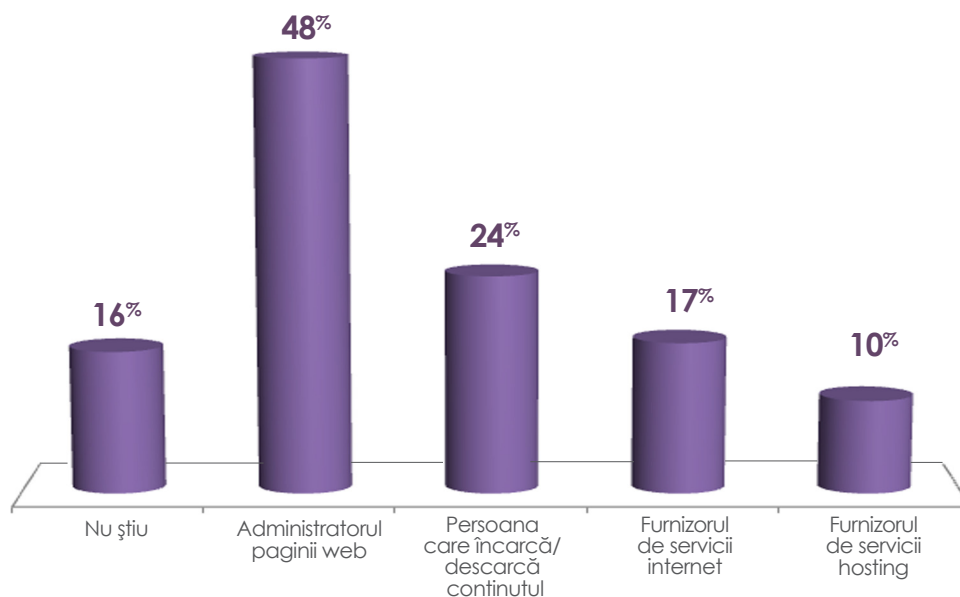
Referindu-se la motivele utilizării produselor piratate, cca **57%** din respondenți sunt de părerea că populația utilizează produse piratate în mod conștient, deoarece sunt gratuite, 47,5% – pentru că sunt accesibile, iar 14,9% dintre respondenți descarcă din necunoașterea ilegalității faptei sale.

Motivele descărcării ilegale



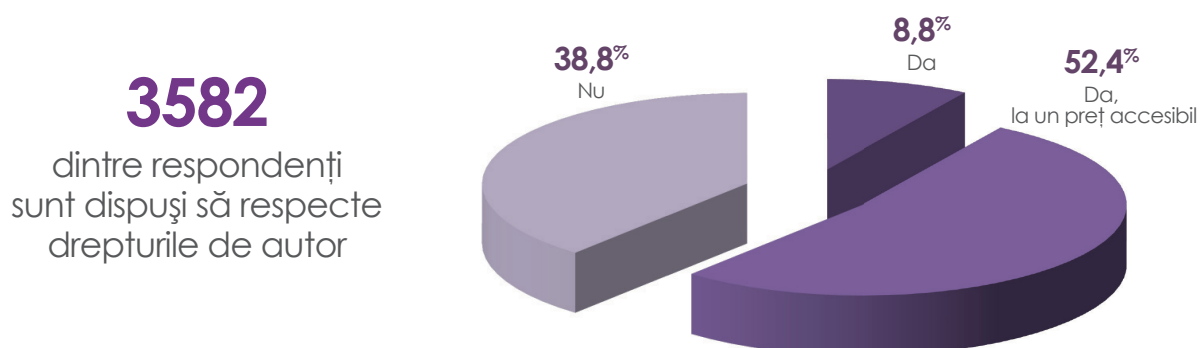
Elevii menționează că principalii responsabili de încălcarea drepturilor de autor în mediul digital ar trebui să fie administratorii paginilor web (48%). În același timp, tragerea la răspundere a intermediarilor de servicii este preferabilă în cazul internet-providerilor de către 17% din respondenți, iar în cazul hosting-providerilor – de către 10% din totalul copiilor intervievați. Totodată, 24% dintre cei chestionați fac trimitere la vinovăția persoanelor fizice care încarcă sau descarcă conținut ilegal.

Cine trebuie să poarte răspundere?



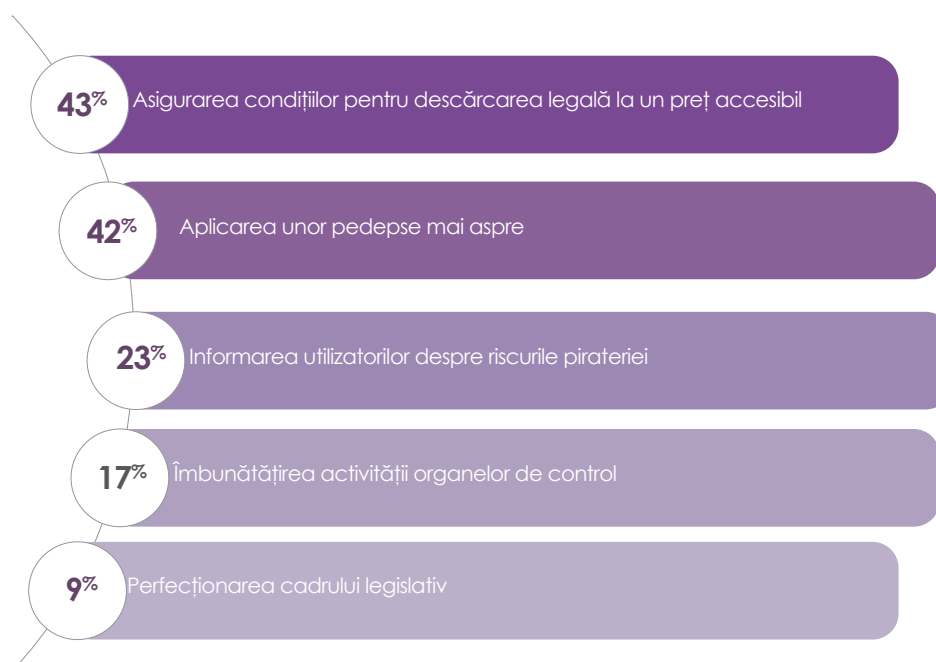
Totuși, majoritatea respondenților (61,2%) sunt dispuși să respecte drepturile autorilor și interpreților și să plătească un preț accesibil pentru descărcarea legală a muzicii, filmelor, cărților sau softului de pe Internet. La polul opus – 38,8% nu ar accepta, deocamdată, să procure opere licențiate.

Măsura în care sunt dispuși respondenții să respecte drepturile de autor



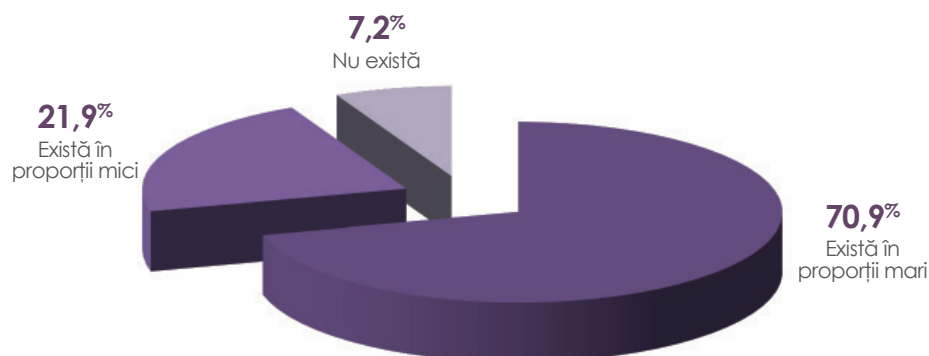
În privința măsurilor de combatere a fenomenului pirateriei, 42% din elevi sunt pentru înăsprirea pedepselor, 43% – pentru prețuri accesibile la descărcarea legală, 23% – pentru informarea mai eficientă a consumatorului despre riscurile pirateriei, 17% – pentru îmbunătățirea activității organelor de control, iar 9% consideră că trebuie perfecționat cadrul legislativ.

Cum trebuie de acționat?



Potrivit sondajului, contrafacerea este percepută de elevi ca o reproducere sau imitare a unui produs autentic în scop fraudulos (**62,5%**) și ca o producere de mărfuri necalitative (31,2%). Fiind întrebați dacă fenomenul contrafacerii este actual, aproximativ 71% dintre elevi au răspuns că acesta „există în proporții mari”, 21,9% – că „există în proporții mici” și doar 7,2% au răspuns că fenomenul contrafacerii în Republica Moldova „nu există”.

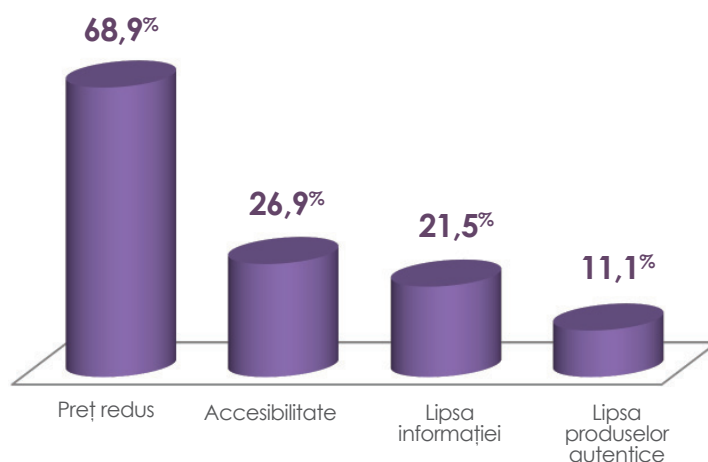
Opiniile respondenților privind actualitatea fenomenului contrafacerii



Totodată, cca 69% din respondenții sondajului consideră că populația cumpără produse contrafăcute, deoarece „costă mai puțin”, 26,9% – pentru că sunt „accesibile”, în timp ce aproximativ 11% din cei chestionați au motivat că produsele contrafăcute sunt cumpărate „pentru că lipsesc produsele autentice”.

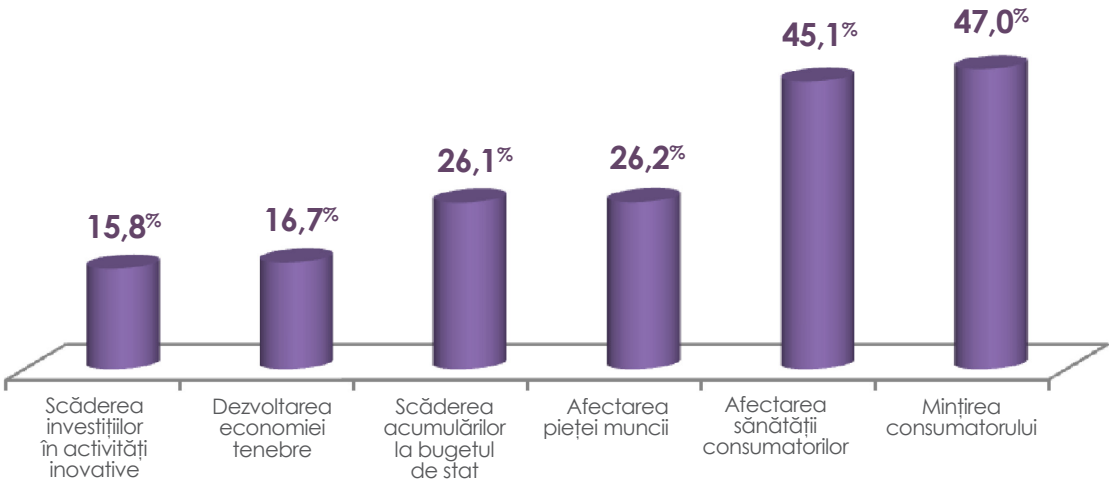
De ce populația cumpără produse contrafăcute?

4039
dintre respondenții sondajului
consideră că populația
cumpără produse
contrafăcute, deoarece
„costă mai puțin”



Având în vedere faptul că scopul contrafacerii este obținerea ilegală a veniturilor prin inducerea în eroare a consumatorilor, răspunsurile liceenilor atestă conștientizarea pericolului social la care aceștia se expun. Concomitent conștientizării inducerii în eroare (47%) pe care o comportă contrafacerea produselor, respondenții percep fenomenul și ca pe un pericol pentru viața și sănătatea consumatorilor (45,1%). În același timp, elevii consideră că fenomenul de contrafacere nu afectează substanțial dezvoltarea economiei (16,7%) și nici investițiile în domeniul cercetării-dezvoltării (cca 16%).

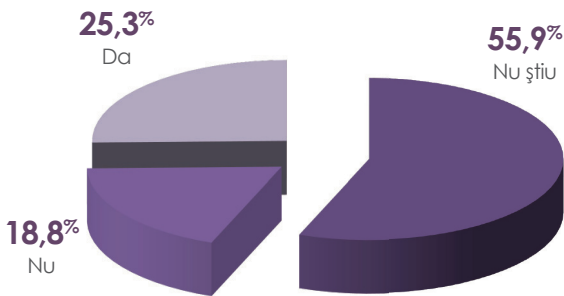
Opiniile respondenților privind consecințele contrafacerii



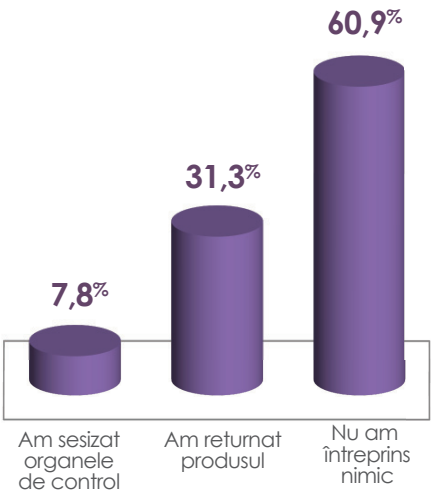
Rezultatele studiului arată că 25,3% din respondenți au procurat cel puțin o dată produse contrafăcute, iar 74,7% au răspuns că nu au cumpărat sau nu cunosc despre cumpărarea mărfurilor contrafăcute. Totodată, **60,9%** dintre cei care au achiziționat contrafaceri, nu au întreprins nimic, 31,3% au returnat produsul, iar 7,8% au sesizat organele de control.

Reacțiile elevilor la contrafaceri

Ați procurat vreodată produse contrafăcute?

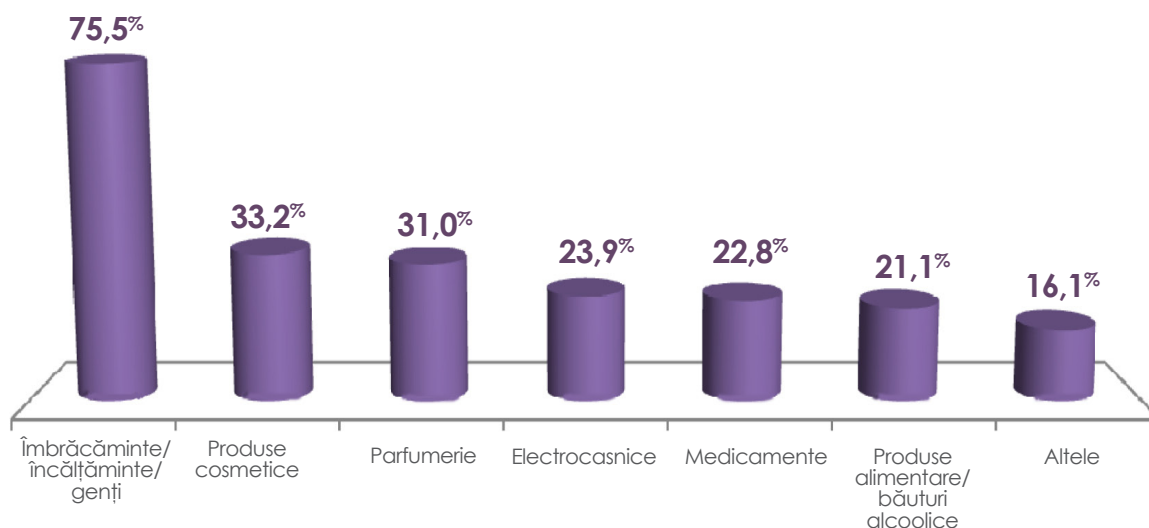


Cum ați reacționat?



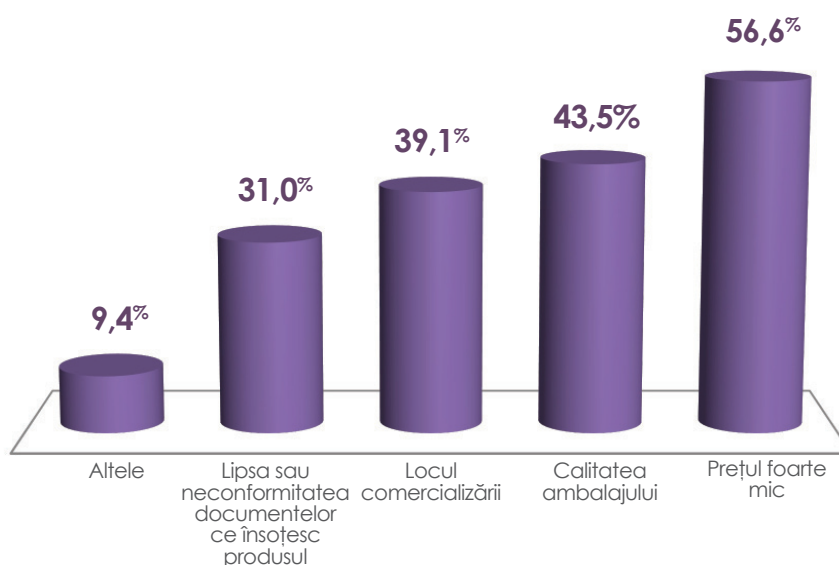
Cel mai des contrafăcute produse, în percepția elevilor, sunt îmbrăcămintea și încălțăminte (75,5%), produsele cosmetice (33,2%), parfumurile (31%), electrocasnicele (23,9%), medicamentele (22,8%) și produsele alimentare (21,1%). Percepția copiilor corespunde, în mare parte, rezultatelor reținerilor efectuate de către Serviciul Vamal și Inspectoratul General al Poliției.

Categoriile de produse contrafăcute



Fiind întrebați cum deosebesc un produs original de unul contrafăcut, respondenții au pus în prim-plan prețul foarte mic (56,6%), calitatea ambalajului produsului (43,5%), locul comercializării (39,1%) sau lipsa documentelor ce însoțesc produsul (31%). Astfel, vinderea produselor unor producători notorii în stradă și la un preț redus, constituie indicatori ai contrafacerii, conform părerii exprimate de elevi.

Indicatorii principali ai produsului contrafăcut



În opinia respondenților, responsabili de persistența fenomenului contrafacerii sunt producătorii și importatorii de produse contrafăcute, urmând ca aceștia să fie supuși unor pedepse aspre (46%). Iar 37% dintre cei chestionați consideră că prețurile produselor autentice trebuie reduse, ca ele să devină accesibile tuturor, 16% au depistat carențe în activitatea organelor de control, fiind propuse măsuri de îmbunătățire a acesteia.

Opiniile respondenților privind măsurile care se impun a fi aplicate



Studiul „Atitudinea elevilor privind fenomenele contrafacerii și pirateriei în Republica Moldova” poate fi accesat integral pe [http://agepi.gov.md/pdf/Prezentare%20chestionar%20\(2.10.2014\)%202.pdf](http://agepi.gov.md/pdf/Prezentare%20chestionar%20(2.10.2014)%202.pdf).

La final, a fost organizată o Conferință de presă în cadrul căreia au fost făcute publice totalurile **Campaniei de sensibilizare a elevilor din liceele mun. Chișinău cu privire la fenomenele contrafacerii și pirateriei**, desfășurate pe parcursul anului 2014. În cadrul acestui eveniment au fost prezentate rezultatele sondajului de opinie privind atitudinea față de plagiat, piraterie și contrafacere, după care cei mai activi elevi au fost în vizită la partenerii campaniei – Viorica Cosmetic S.A. și Postul de televiziune TV7, unde au cunoscut procesele de creare și valorificare a obiectelor de proprietate intelectuală.

3. Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală

3.1. Protecția proprietății intelectuale la frontieră

În Republica Moldova, respectarea drepturilor de proprietate intelectuală la frontieră este asigurată de către **Serviciul Vamal**.

În conformitate cu atribuțiile delegate, autoritatea vamală asigură aplicarea eficientă a măsurilor legale de protecție la frontieră, în vederea prevenirii și combaterii importurilor de mărfuri contrafăcute și opere-pirat pe piața internă.

În acest scop, organul vamal aplică măsuri de protecție a proprietății intelectuale la frontieră în cazul mărfurilor pasibile de a aduce atingere unui drept de PI și care:

- a) sunt introduse sau scoase de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova;
- b) sunt declarate organelor vamale pentru a fi plasate sub un regim vamal definitiv sau suspensiv;
- c) se află sub supraveghere vamală în orice alte situații;
- d) nu au fost declarate la intrarea sau la ieșirea din țară și sunt descoperite de organele vamale în timpul efectuării controalelor;
- e) au intrat în proprietatea statului prin confiscare sau prin abandon în favoarea statului.

Măsurile prevăzute de legislația vamală nu se aplică în cazul mărfurilor care sunt obiect al dreptului de proprietate intelectuală protejat și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept, dar se afla fără consimțământul acestuia în una din situațiile menționate, precum și în cazul bunurilor destinate uzului personal, trecute peste frontiera vamală a Republicii Moldova de către persoane fizice.

Procedura de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală la frontiera vamală poate fi inițiată:

- de către titularul de drepturi, prin depunerea unei cereri de intervenție;
- din oficiu (*ex-officio*), cu condiția intervenției ulterioare a titularului de drepturi.

În cazul în care procedura de asigurare a respectării drepturilor este inițiată de către titularul de drepturi, mecanismul de aplicare presupune următoarele etape:

✓ Inițierea procedurii – prin depunerea, de către titularul de drepturi, a cererii de intervenție vamală și examinarea acesteia la SV (conform prevederilor art. 302¹ al Codului vamal al Republicii Moldova);

✓ Acceptarea cererii de intervenție vamală și stabilirea perioadei de intervenție (conform prevederilor art. 303 al Codului vamal al Republicii Moldova);

✓ În baza cererii de intervenție vamală acceptate, SV emite o *Dispoziție cu privire la intervenția vamală în vederea protecției proprietății intelectuale*, înregistrând-o în Registrul obiectelor de proprietate intelectuală pe care îl gestionează. Registrul obiectelor de proprietate intelectuală cărora li se aplică protecție la frontieră poate fi consultat pe pagina web a autorității vamale www.customs.gov.md;

✓ Aplicarea măsurilor de protecție (**procedură în baza cererii de intervenție – 10 zile lucrătoare**) prin reținerea mărfurilor susceptibile de a aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală și/sau suspendarea operațiunii de vămuire cu notificarea titularului de drept și a declarantului/destinatarului mărfurilor în vederea inițierii procedurii în instanțele de judecată.

În cazul în care procedura de asigurare a respectării drepturilor este inițiată din oficiu, mecanismul de aplicare prevede următoarele măsuri:

✓ mărfurile susceptibile să aducă atingere drepturilor de proprietate intelectuală sunt reținute, iar operațiunea de vămuire este suspendată;

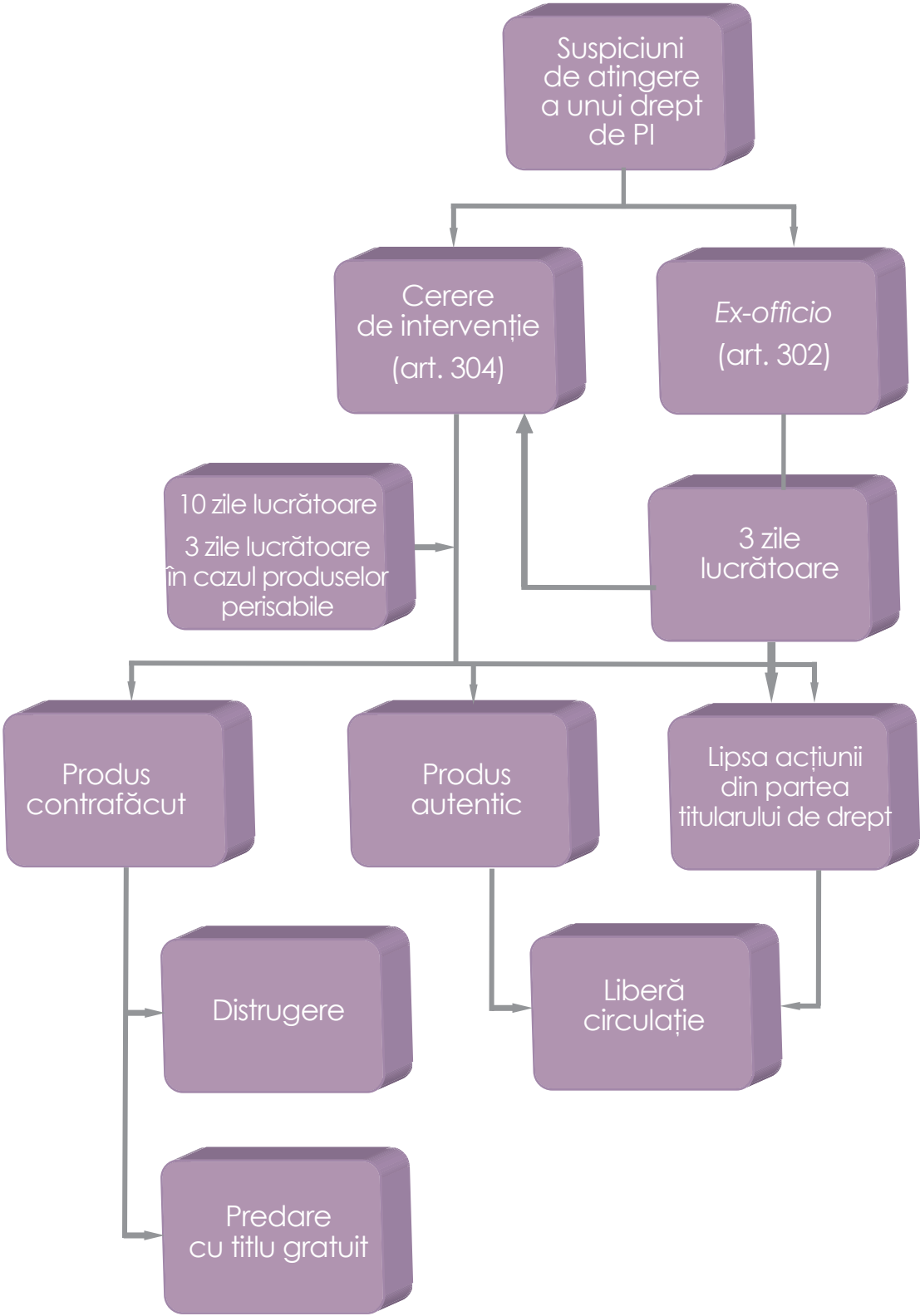
✓ este informat titularul dreptului de proprietate intelectuală pentru a confirma/infirma faptul contrafacerii mărfurilor;

✓ în cazul în care titularul de drepturi, în termen de **3 zile lucrătoare**, nu depune cerere de intervenție, organul vamal dispune eliberarea mărfurilor și/sau acordarea liberului de vamă, cu condiția îndeplinirii celorlalte prevederi legale (conform art. 302 al Codului vamal al Republicii Moldova).

Mărfurile, în privința cărora s-a dovedit că aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală (conform prevederilor art. 305 al Codului vamal al Republicii Moldova), sunt:

- distruse;
- predate cu titlu gratuit unor instituții publice, inclusiv din sistemul protecției sociale, unor asociații obștești ori fundații cu caracter umanitar, unor asociații ori cluburi sportive, instituții de învățământ de stat, unor persoane fizice care au avut de suferit de pe urma calamităților naturale, cu condiția să existe acordul scris al titularului dreptului de proprietate intelectuală, să fie mărfuri apte pentru consumul sau uzul uman și să nu fie comercializate.

Mecanismul de intervenție al organelor vamale



În conformitate cu datele furnizate de SV, în anul 2014 a fost înregistrată o creștere a numărului de cereri de intervenție depuse de titularii drepturilor de PI și, respectiv, o creștere a numărului de obiecte de proprietate intelectuală pentru care a fost solicitată protecție la frontieră.

Pe parcursul anului de raportare, la Serviciul Vamal au fost depuse **136 de cereri de intervenție vamală**, inclusiv:

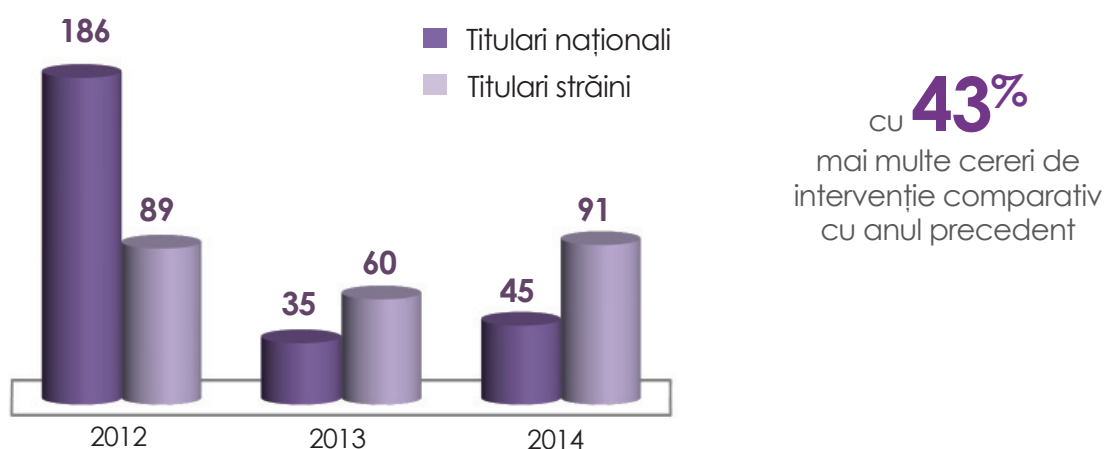
- 3 cereri de intervenție vamală depuse de persoane fizice;
- 133 de cereri de intervenție vamală depuse de persoane juridice.

Din totalul de 136 de cereri:

- 45 de cereri de intervenție au fost depuse de titulari naționali;
- 91 de cereri de intervenție au fost depuse de titulari străini.

În comparație cu anul 2013, numărul cererilor de intervenție a crescut cu 43%, dar comparativ cu anul 2012, numărul acestora este mai mic cu aproximativ 50%.

Repartizarea cererilor de intervenție pe titulari



La o analiză a cererilor de intervenție după obiectul căruia i s-a solicitat asigurarea protecției, pentru anul 2014 se remarcă o creștere a ponderii cererilor de intervenție ce se referă la desene și modele industriale, comparativ cu anul precedent: de la mai puțin de 1% din totalul cererilor în 2013 - la 4% în anul de referință.

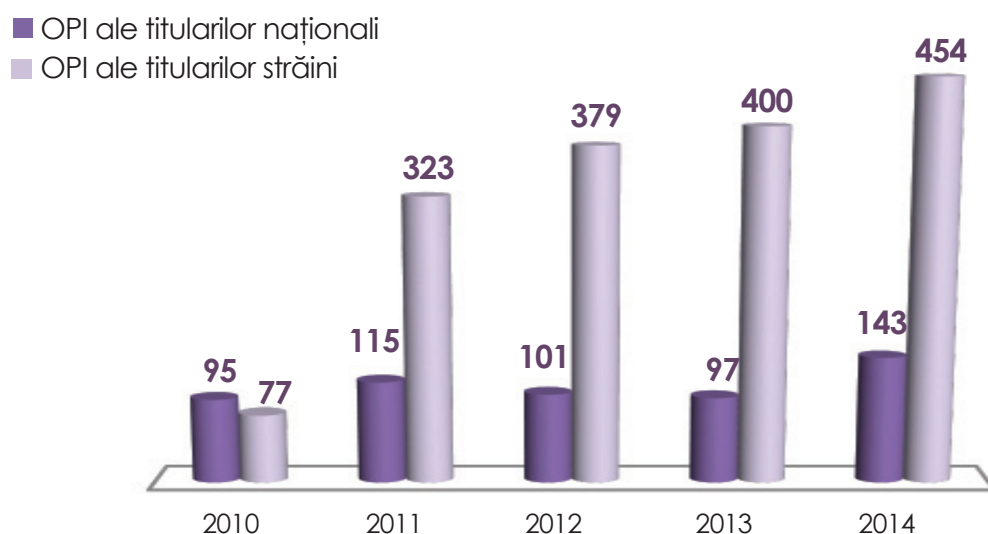
Cum într-o cerere de intervenție poate fi solicitată protecția mai multor obiecte de proprietate intelectuală, la 31 decembrie 2014 în Registrul obiectelor de proprietate intelectuală cărora li s-a asigurat protecție la frontieră erau înscrise 597 de obiecte. Astfel, s-a înregistrat o creștere cu 20% față de numărul de obiecte de proprietate intelectuală protejate la frontieră în anul 2013, iar în comparație cu anul 2007 – numărul de obiecte de PI protejate la frontieră a crescut de aproximativ 4 ori.

Numărul OPI ce au beneficiat de protecție la frontieră



Cercetând repartizarea cererilor de intervenție după titulari, menționăm că și în 2014 prevalează numărul cererilor de intervenție depuse de titularii străini, față de cererile depuse de titularii naționali. Totodată, pentru anul de bilanț remarcăm o creștere cu 47% (față de anul precedent) a OPI pentru care a fost solicitată protecție, deținute de titulari autohtoni și o creștere de 14% a OPI deținute de titulari străini (comparativ cu anul precedent).

OPI protejate la frontieră, repartizate pe titulari



Pe parcursul anului 2014, Serviciul Vamal a înregistrat 30 de rețineri de mărfuri susceptibile a fi contrafăcute, ceea ce constituie aproximativ 40% din numărul reținerilor efectuate în anul precedent și se situează la nivelul anului 2011.

Numărul reținerilor efectuate de Serviciul Vamal

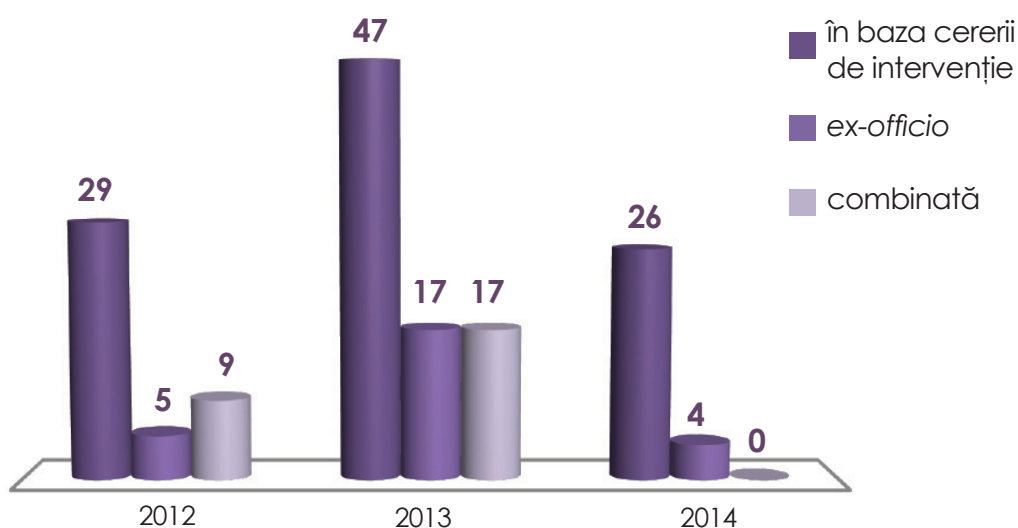


În 29 din cele 30 de rețineri, produsele se aflau în regim vamal de import și doar într-un singur caz produsele erau destinate exportului. În 29 de cazuri în care produsele au fost reținute sau suspendate, declarantul era național (4 persoane fizice, 25 de persoane juridice), iar într-un caz – declarant internațional (persoană fizică).

În 25 de cazuri de reținere a fost vorba despre încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală referitoare la mărci, preponderent străine (96%), iar în 5 cazuri a fost adusă atingere dreptului exclusiv asupra unor modele industriale (100% titulari autohtoni).

În **26** de cazuri, procedura de asigurare a drepturilor a fost inițiată în baza cererii de intervenție, în alte **4** procedura a fost inițiată din oficiu.

Repartizarea reținerilor conform procedurii



Numărul în descreștere al reținerilor, efectuate de angajații Serviciului Vamal pe parcursul anului 2014, pune în evidență necesitatea de a continua cursurile de instruire a lucrătorilor vamali în vederea perfecționării aptitudinilor de aplicare a măsurilor de protecție a OPI la frontieră și de depistare a mărfurilor susceptibile de a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală.

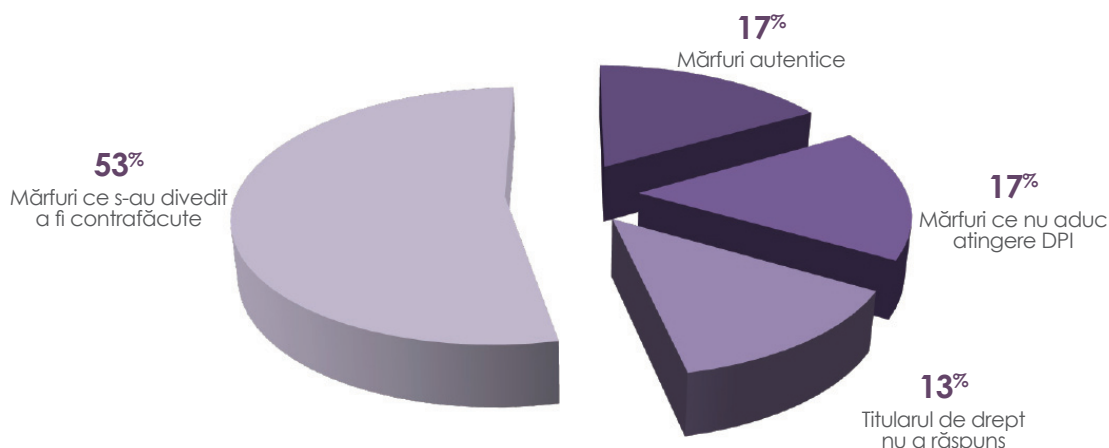
Un rol important în procesul de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală și în garantarea unei activități profesionale a lucrătorilor vamali îl dețin titularii de drepturi, dar, în Republica Moldova activitatea acestora este una demotivantă pentru organul vamal. Afirmăm acest lucru deoarece, în toate cazurile în care acțiunea de asigurare a respectării DPI a fost intentată din oficiu, titularul de drept nu a dat curs notificării. Adică, titularul dreptului nu a avut nicio intenție de a susține munca lucrătorilor SV prin expedierea unui răspuns la notificarea acestora, fie și despre faptul că drepturile sale nu sunt lezate.

În toate cazurile în care acțiunea de asigurare a respectării DPI a fost intentată din oficiu, titularul de drept nu a dat curs notificării.

Din cele 30 de rețineri, majoritatea (77%) a fost efectuată de Biroul Vamal Chișinău (Cricova, Industrială, Aeroport), fapt ce accentuează necesitatea intensificării instruirii personalului din teritoriu.

În 16 cazuri de reținere, mărfurile s-au dovedit a fi contrafăcute. În alte 14 cazuri – fie mărfurile erau autentice, fie titularul a declarat că drepturile sale nu sunt atinse, fie mărfurile au fost puse în liberă circulație din cauza inacțiunii titularului. Pentru informare – declarația precum că mărfurile nu aduc atingere DPI cel mai frecvent se explică prin faptul că sunt implicate cantități prea mici, iar titularul de drepturi nu dorește inițierea unui proces, deoarece și prejudiciul cauzat este mic.

Situația reținerilor de mărfuri susceptibile a fi contrafăcute, anul 2014



În **47%** din totalitatea cazurilor de reținere a mărfurilor susceptibile să aducă atingere unui DPI, mărfurile au fost puse în liberă circulație. Atragem atenția asupra faptului că doar în **17%** din cazuri, mărfurile erau autentice. Astfel, asistăm la situația în care **30%** din mărfurile reținute, mai mult decât sigur contrafăcute, sunt puse în liberă circulație. Daunele provocate de aceste produse pot fi estimate cu greu, deoarece în cazul produselor contrafăcute vorbim, în primul rând, de o calitate proastă.

Potrivit datelor furnizate de Serviciul Vamal, topul produselor contrafăcute cel mai des, reținute la frontieră, arată în felul următor:

Categoria	Nr. de rețineri	Cantitatea (buc.)	Valoarea (MDL)	Țara de expediție
Ambalaje, sacoșe, huse, stickere	3	505.261	185.721	CN, UA
Cosmetice, parfumerie	4	54.020	198.196	PL, UA, MD
Îmbrăcămintă, încălțăminte	2	510	21.575	CN, TR
Jucării	1	128	17.580	CN
Desene și modele industriale (pietre funerare)	4	102	33.188	UA
Accesorii, ochelari, portmonee, fulare	3	56	5.600	UA, TR
Total	17	560.077	461.860	

90%

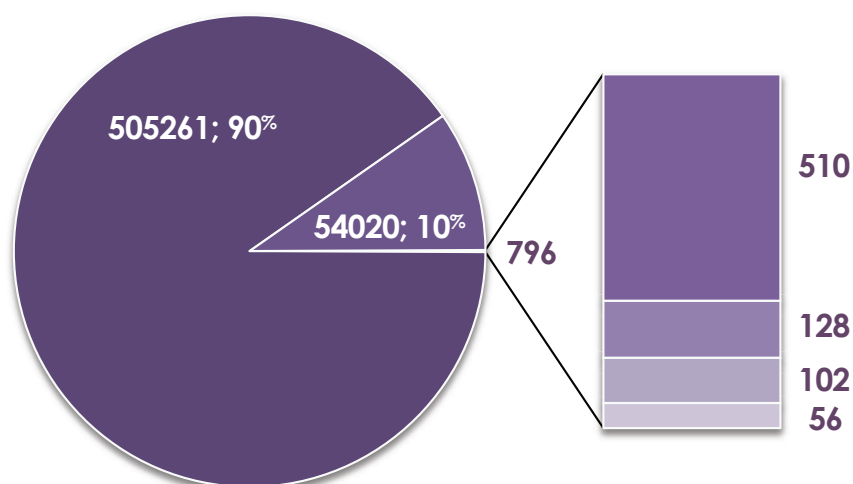
din produsele
contrafăcute –
ambalaje,
sacoșe, huse,
stickere

În tabelul prezentat mai sus, se observă o incongruență a numărului de rețineri, deoarece anterior au fost menționate 16 cazuri de reținere. Acest lucru se explică prin faptul că în cadrul aceleiași acțiuni pot fi reținute mai multe categorii de produse.

În continuare prezentăm repartizarea cantitativă a mărfurilor reținute, care s-au dovedit a fi contrafăcute, pe categoria de produs:

Repartizarea cantitativă a produselor reținute dovedite a fi contrafăcute pe categorii, 2014

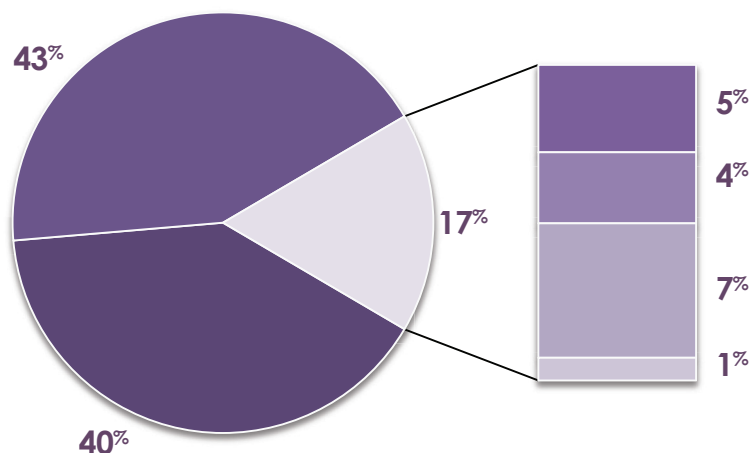
- Ambalaje, sacoșe, huse, stickere
- Jucării
- Cosmetice, parfumerie
- Desene și modele industriale (pietre funerare)
- Îmbrăcămintă, încălțăminte
- Accesorii, ochelari, portmonee, fulare



Dacă produsele din categoria ambalaje, sacoșe etc. cantitativ sunt pe primul loc, din punct de vedere valoric produsele reținute, dovedite a fi contrafăcute, sunt repartizate altfel.

Repartizarea valorică a produselor reținute dovedite a fi contrafăcute pe categorii, 2014

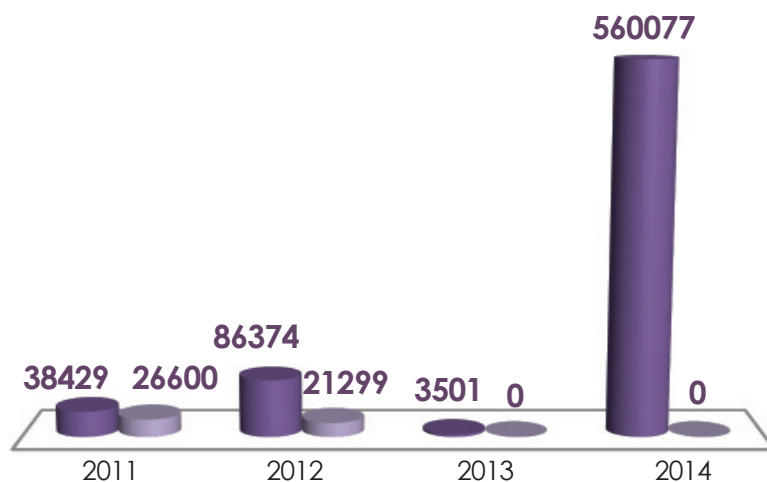
- Cosmetice, parfumerie
- Ambalaje, sacoșe, huse, stickere
- Desene și modele industriale (pietre funerare)
- Îmbrăcăminte, încălțăminte
- Jucării
- Accesorii, ochelari, portmonee, fulare



Prin comparație cu anii precedenți, putem afirma că, deși numărul reținerilor a scăzut, cantitatea produselor contrafăcute a crescut semnificativ.

Evoluția cantitativă a reținerilor de mărfuri ce s-au dovedit a fi contrafăcute pe ani

- Cantitatea produselor dovedite a fi contrafăcute reținute (buc.)
- Cantitatea produselor dovedite a fi contrafăcute reținute (kg)



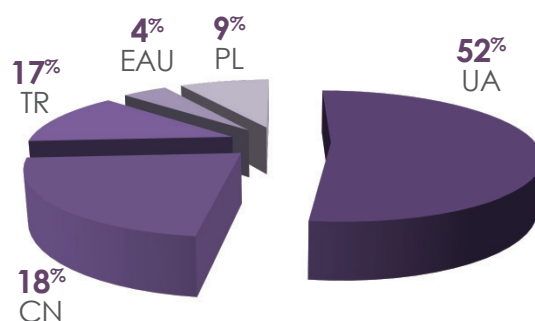
La o analiză obiectivă a situației observăm că, dacă în anul de referință 90% din cantitatea produselor reținute, dovedite a fi contrafăcute, sunt din categoria sacoșe, huse și alte ambalaje, în anii precedenți prevalau produsele gen telefoane mobile, semne auto etc.

Majoritatea produselor contrafăcute reținute, cu excepția unui caz, au fost trecute peste frontieră pe cale terestră. În anul 2014, ca și în anii precedenți, produsele contrafăcute au avut aceleași țări de expediție, care nu întotdeauna corespund cu țara de proveniență.

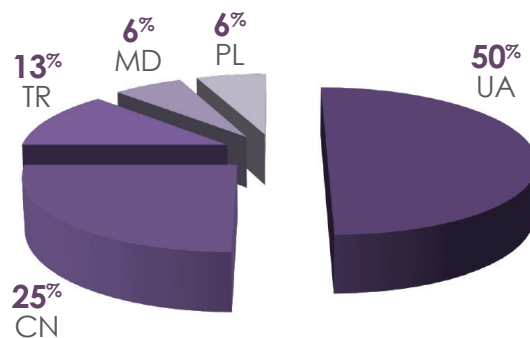
Repartizarea reținerilor pe țări de expediție

Ucraina

țara de expediție
pentru 50% din produsele
contrafăcute



2013



2014

Republica Moldova apare ca țară de expediție deoarece, într-un caz obiectul reținerii a fost un lot de produse cosmetice și de parfumerie aflat în regim vamal de export. Menționăm că în acest caz de reținere, părțile se află încă în proces de judecată, adică declarantul vamal nu a abandonat produsele și nu a recunoscut faptul atingerii drepturilor de proprietate intelectuală.

În 14 din cele 16 cazuri în care bunurile s-au dovedit a fi contrafăcute, produsele urmează a fi distruse. Într-un caz bunurile contrafăcute au fost distruse (503.500 buc. de sacoșe în valoare de 10.343 USD). În alt caz, produsele contrafăcute au fost donate, cu acordul titularului de drepturi și după înlăturarea însemnelor ce aduceau atingere dreptului de proprietate intelectuală (128 buc. de jucării în valoare de 990 USD).

În total, pe parcursul anului 2014, angajații Serviciului Vamal au intentat **5 dosare contravenționale**, remise spre examinare instituțiilor competente. Un dosar a fost remis instanței de judecată.

De asemenea, în anul de referință au fost întreprinse mai multe acțiuni pentru:

1. Modificarea și ajustarea legislației naționale din domeniu la legislația internațională, în special a prevederilor Codului vamal al RM.

2. Elaborarea Regulamentului Serviciului Vamal în vederea protecției proprietății intelectuale, care, în contextul evoluțiilor de ordin economic, comercial și juridic, este necesar pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale și pentru crearea unui cadru legal adecvat, care să ofere mai multă certitudine juridică.

3. Eficientizarea colaborării bilaterale cu titularii de drept pentru a-i încuraja în aplicarea măsurilor de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală, prin semnarea unor memorandumuri de înțelegere.

4. Sensibilizarea publicului asupra pericolului generat de consumul mărfurilor contrafăcute.

În acest context, au fost realizate următoarele:

- 10 activități de instruire, în urma cărora 234 de lucrători vamali au fost inițiați în domeniul protecției proprietății intelectuale;

- 15 seminare naționale și internaționale cu participarea titularilor de drepturi și a organelor de drept, al căror scop a fost îmbunătățirea nivelului de cooperare între aceștia și popularizarea necesității protecției PI;

- pe pagina web a Serviciului Vamal au fost plasate 3 informații de explicare societății a mecanismului de aplicare a protecției proprietății intelectuale la frontieră;

- în vederea asigurării schimbului de experiență, lucrătorii vamali din Secția protecția proprietății intelectuale au luat parte la multiple mese rotunde, cu participarea ofițerilor vamali din statele vecine, experților internaționali;

- au fost propuse 10 modificări în Codul vamal, ce țin de perfecționarea cadrului legal în domeniul protecției proprietății intelectuale;

- prin intermediul paginii web a Serviciului Vamal www.customs.gov.md, a fost diseminată și gestionată informația cu privire la cazurile de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală și de distrugere a mărfurilor contrafăcute;

- a fost negociat proiectul Memorandumului de înțelegere între Louis Vuitton și Serviciul Vamal.

234

de lucrători vamali
au fost inițiați în domeniul
protecției
proprietății intelectuale

3.2. Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pe piața internă

Ministerul Afacerilor Interne este principalul organ de drept, abilitat cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii delictelor din domeniul proprietății intelectuale pe piața internă.

În conformitate cu recomandările experților străini, de al căror suport Republica Moldova a beneficiat pe parcursul ultimilor ani, dar și pentru a face față provocărilor din domeniu, în cadrul INI al IGP al MAI a fost instituită o subdiviziune specializată în combaterea delictelor din sfera proprietății intelectuale, și anume, Secția de combatere a infracțiunilor în domeniul proprietății intelectuale a Direcției nr. 3 de Investigare a Fraudelor Economice, cu ramificații în toate inspectoratele de poliție.

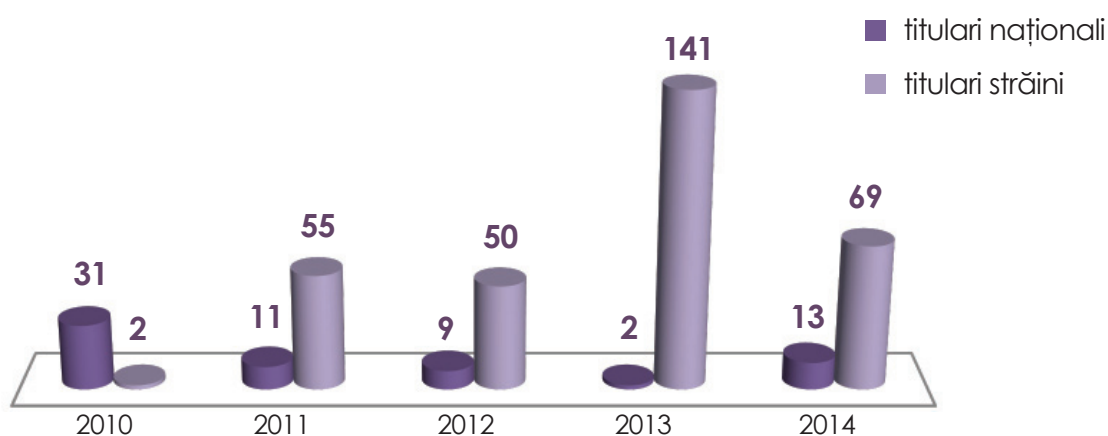
Această secție specializată pune accentul pe organizarea și desfășurarea acțiunilor de prevenire, depistare și documentare a infracțiunilor ce țin de încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală. Activitatea Secției are drept scop protejarea persoanelor fizice și juridice împotriva unor activități economice care lezează drepturile de proprietate intelectuală, concomitent, generând riscuri sporite pentru potențialii consumatori ai produselor contrafăcute.

Conform prevederilor legale, procedura de urmărire în cazul de încălcare a unui drept de PI pe piața internă poate fi inițiată atât de titularul de drepturi, prin depunerea unei sesizări, cât și *ex-officio*, cu depunerea ulterioară a sesizării.

În scopul asigurării unui mediu de afaceri corect și legal, pe parcursul anului 2014, Direcția de Investigare a Fraudelor Economice, prin intermediul subdiviziunii specializate, a înregistrat și a procesat **82 de sesizări** privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, ceea ce este mai puțin decât în anul precedent, dar mai mult față de nivelul anilor 2012 și 2011.

Specificăm că și în anul 2014 se menține diferența dintre numărul de sesizări depuse de titularii străini, față de cele depuse de titularii naționali.

Repartizarea sesizărilor pe titulari



Din cele 13 sesizări parvenite de la titulari naționali, 5 au fost depuse de persoane fizice și 8 – de persoane juridice. În cazul celor 69 de sesizări, depuse în numele titularilor străini, toate au vizat persoane juridice.

73 din sesizările depuse s-au referit la încălcarea dreptului asupra unei mărci comerciale, **7** – la încălcarea dreptului de autor, **2** – la încălcarea dreptului asupra unui desen sau model industrial.

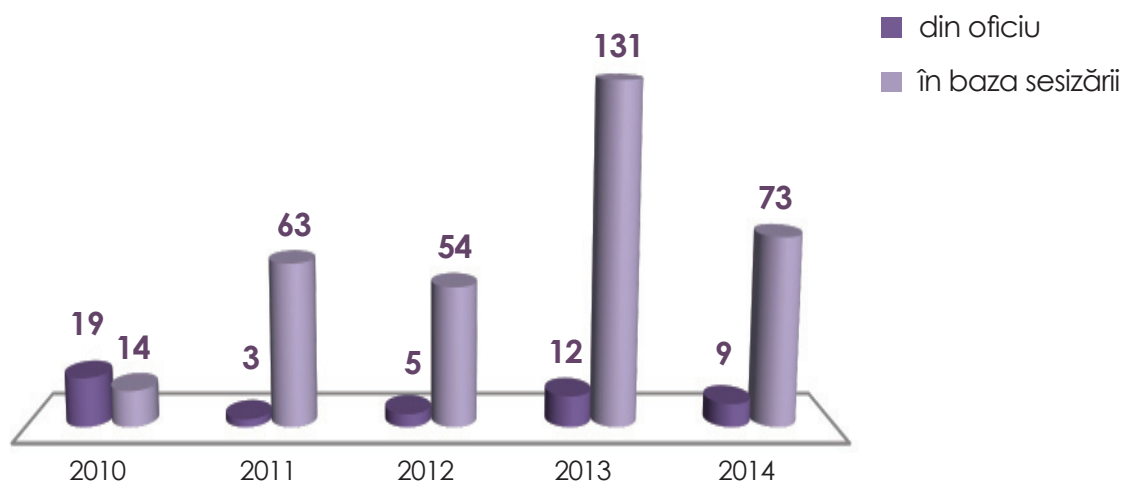
Din cele 73 de sesizări ce au vizat încălcarea drepturilor asupra unor mărci comerciale, 40 s-au referit la mărci protejate pentru îmbrăcăminte/încălțăminte, 11 – pentru genți, portmonee, accesorii din piele, 10 – pentru parfumuri și cosmetice, 5 – piese auto, restul – la alte categorii de produse.

Numărul în descreștere al sesizărilor depuse de către titularii de drepturi, a generat și o scădere a numărului de controale efectuate.

Astfel, potrivit datelor furnizate de DIFE, pe parcursul anului 2014, angajații acestei direcții au efectuat 82 de controale, dintre care 9 – în baza procedurii *ex-officio* (cu depunerea ulterioară a sesizării de către titularul de drepturi), restul (73) – în baza sesizărilor depuse de titularii de drepturi.

cu **43%**
mai puține
controale față de
anul precedent

Repartizarea controalelor conform procedurii



39%

controale realizate
de către angajații secției speci-
alizate în combaterea delictelor
legate de domeniul proprietății
intelectuale din cadrul DIFE

În conformitate cu datele furnizate de Direcția de Investigare a Fraudelor Economice, cele mai multe controale, și anume – 32, au fost realizate de către angajații secției specializate în combaterea delictelor legate de domeniul proprietății **intelectuale din ca-**drul Direcției, ceea ce confirmă încă o dată eficiența reformei realizate în cadrul IGP.

Controale efectuate de către inspectoratele teritoriale ale poliției							
Anenii Noi	0	Basarabeasca	0	Briceni	0	Cahul	0
Cantemir	0	Călărași	2	Căușeni	2	Ceadâr-Lunga	0
Cimișlia	1	Comrat	0	Criuleni	1	Dondușeni	2
Drochia	1	Dubăsari	0	Edineț	1	Fălești	2
Florești	0	Glodeni	0	Hîncești	1	Ialoveni	0
Leova	0	Nisporeni	0	Ocnita	1	Orhei	2
Rezina	2	Rîșcani	0	Sîngerei	0	Soroca	3
Strășeni	3	Șoldănești	0	Ștefan-Vodă	0	Taraclia	0
Telenești	0	Ungheni	0	Vulcănești	0	Bălți	7
Sect. Botanica	4	Sect. Buiucani	3	Sect. Centru	3	Sect. Ciocana	4
Sect. Rîșcani	4					DIFE a INI al IGP	32
Total	82						

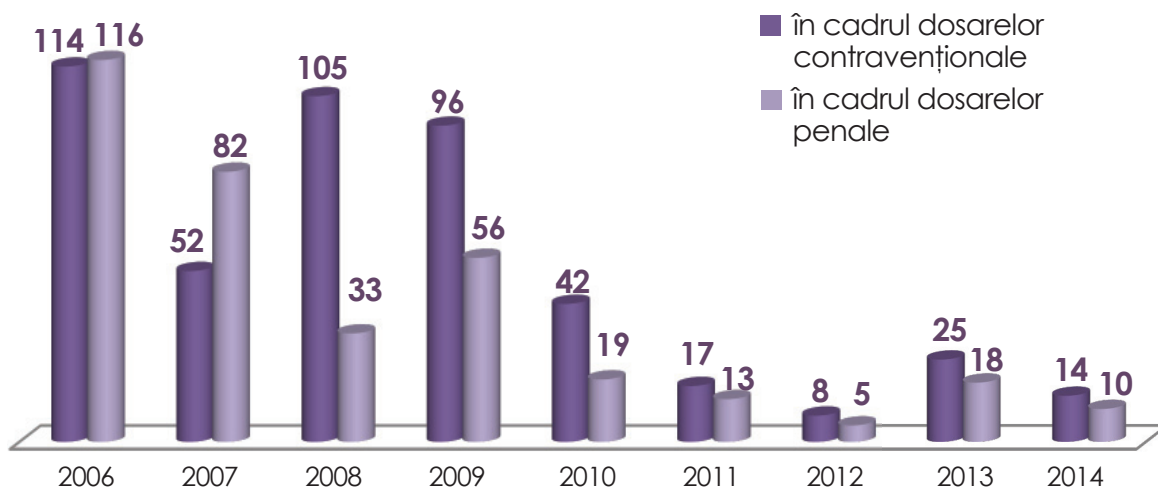
În urma controalelor efectuate, au fost întocmite 82 de acte de constatare, dintre care 69 – pe numele unor persoane fizice, iar 13 – pe numele unor persoane juridice. Ca rezultat, au avut loc 82 de proceduri de ridicare a produselor contrafăcute/pirate cu o valoare totală de 1.639.938 de lei.

1.639.938 MDL
valoarea produselor contrafăcute/
piratate ridicate

Un rol important în realizarea activității MAI îl joacă AGEPI, care are competențe de a efectua constatări tehnico-științifice în vederea depistării produselor piratate. Astfel, pe parcursul anului 2014, din partea Ministerului Afacerilor Interne (DIFE, CCCI) la AGEPI au parvenit 24 de demersuri de efectuare a constatărilor tehnico-științifice privind examinarea suporturilor materiale, presupuse a fi piratate. Spre examinare au fost prezentate 725 de exemplare de opere sau fonograme pe diverse suporturi, presupuse a fi piratate, inclusiv 520 – compact-discuri (CD, MP3, DVD) și 203 – hard-discuri (HDD) (în 2013 numărul acestora a constituit 4.380 și, respectiv, 201).

La solicitarea organelor de control, AGEPI a întocmit 24 de rapoarte de constatare/expertiză tehnico-științifică a exemplarelor de opere sau fonograme ridicate, dintre care 14 – în cadrul dosarelor contravenționale și 10 – penale.

Repartizarea rapoartelor de constatare



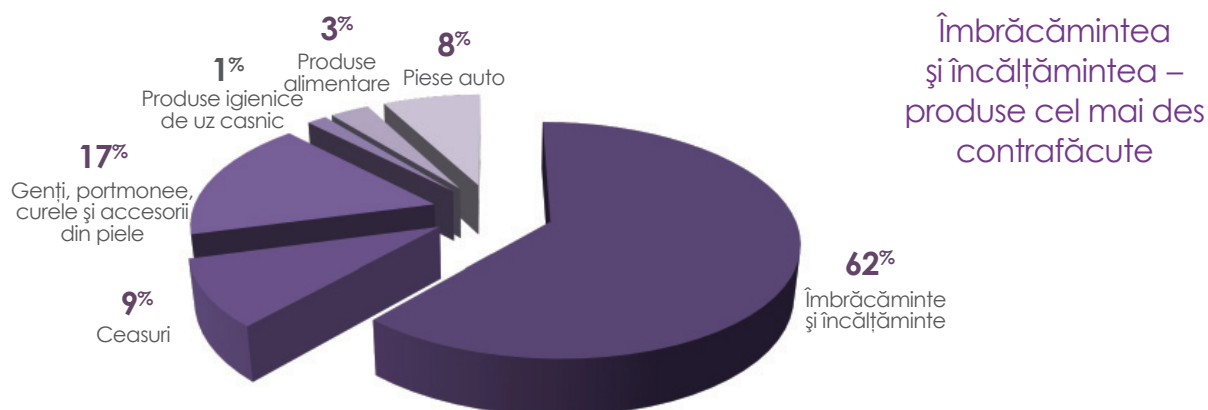
Ca rezultat al evaluării prejudiciului cauzat titularilor de drepturi, s-a constatat că în cazul a 372 de CD, DVD, MP3 și 30 de HDD existau temeiuri pentru intentarea dosarelor contravenționale, iar în cazul a 148 de CD, DVD, MP3 și 173 de HDD – pentru tragerea la răspundere penală.

Dinamica numerică a suporturilor materiale examinate

Suporturi materiale examinate	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CD, DVD, MP3, VCD, MC, USB flash drive	14.436	8.182	13.964	2.225	4.188	127	4.380	520
HDD	61	122	440	189	56	47	201	203

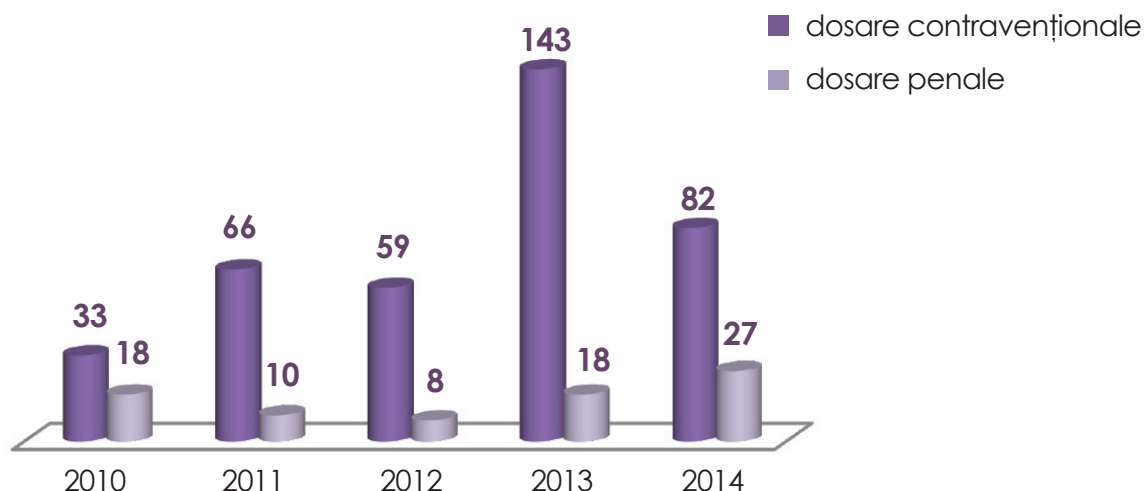
În ceea ce ține de asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, 62% din totalul reținerilor privind încălcarea drepturilor asupra mărcii și designului industrial, efectuate de angajații DIFE, s-au referit la articole de îmbrăcăminte și încălțăminte contrafăcute, 17% – la geanți, portmonee și diverse accesorii din piele, 9% – la ceasuri și 8% – la piese auto.

Repartizarea produselor contrafăcute ridicate pe categorii



Ca rezultat al controalelor, au fost intentate dosare contravenționale sau penale, în funcție de gravitatea faptelor.

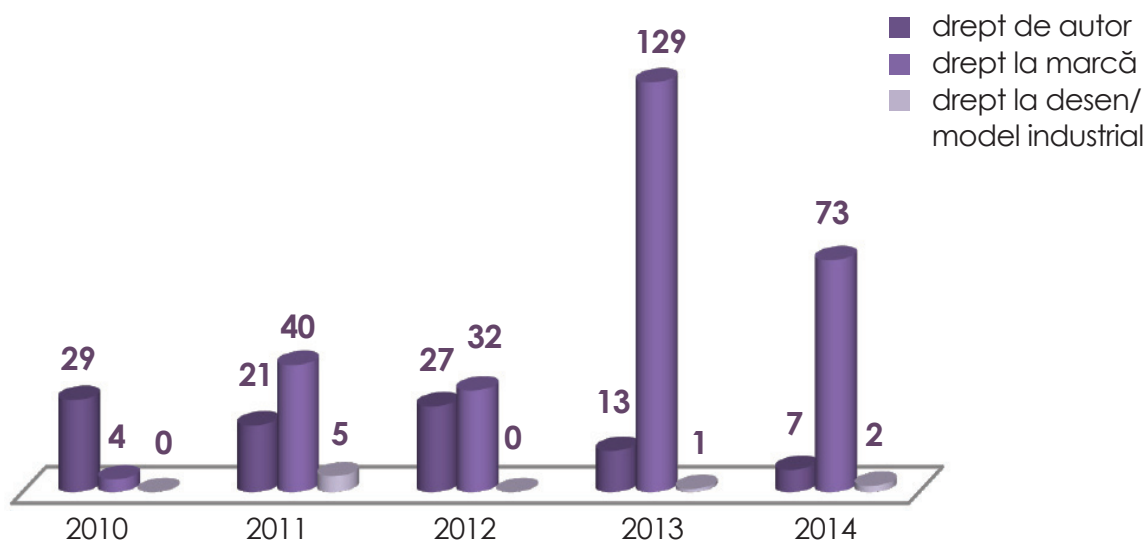
Dosare intentate de DIFE, repartizate pe ani



89%
din dosarele
contravenționale
se referă la mărci

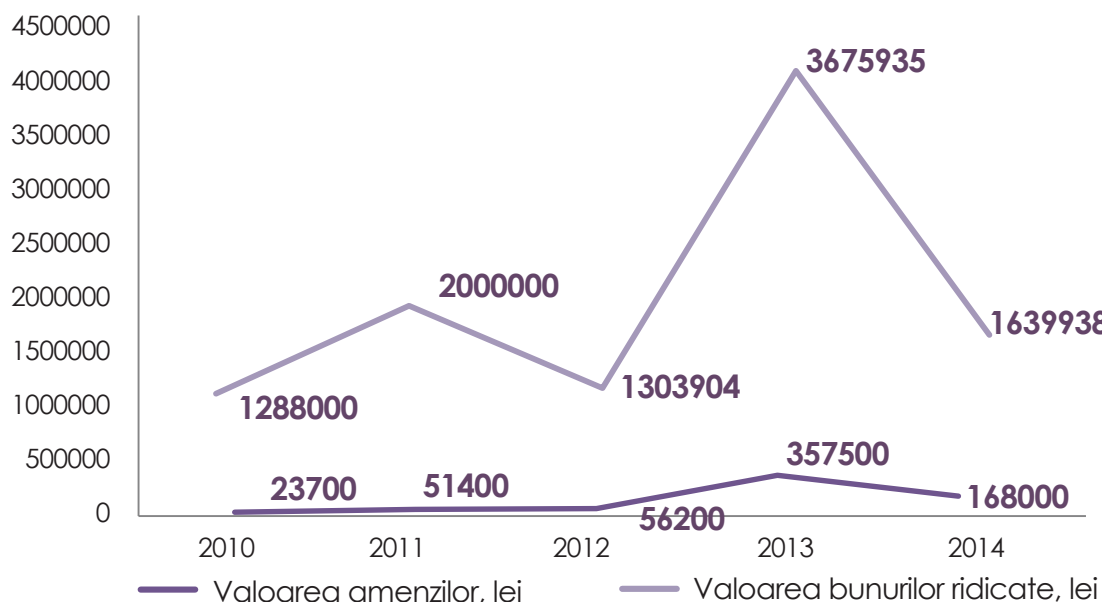
La o examinare a dosarelor contravenționale după obiectul de proprietate intelectuală căruia i-a fost adusă atingere, remarcăm o creștere a numărului de cazuri în care au fost încălcate drepturile asupra mărcilor. Cu certitudine, acest lucru se datorează faptului că titularii au început mai activ să-și apere drepturile pe piața Republicii Moldova.

Dosare contravenționale intentate, repartizate pe OPI cărora le-a fost adusă atingere



În baza dosarelor contravenționale intentate, au fost aplicate amenzi în valoare de **168.000 de lei**.

Astfel, în anul de raportare, atât valoarea bunurilor contrafăcute/pirate ridicate, cât și valoarea amenzilor a înregistrat o scădere substanțială, comparativ cu anul 2013.



Evident, valoarea amenzilor este mult sub nivelul prejudiciului cauzat titularului, totuși, luând în considerare situația economică din Republica Moldova și ținând cont de faptul că majoritatea persoanelor trase la răspundere sunt persoane fizice, amenda poate fi un instrument eficient de luptă împotriva infractorilor.

Anul	Valoarea amenzilor, lei	Valoarea bunurilor ridicate, lei	Valoarea amenzilor aplicate în raport cu valoarea bunurilor ridicate, %
2010	23.700	1.288.000	2
2011	51.400	2.000.000	3
2012	56.200	1.303.904	4
2013	357.500	3.675.935	10
2014	168.000	1.639.938	10

Tabelul de mai sus atestă faptul că în anul 2014 se menține creșterea valorii amenzilor aplicate în raport cu valoarea bunurilor contrafăcute/pirate ridicate.

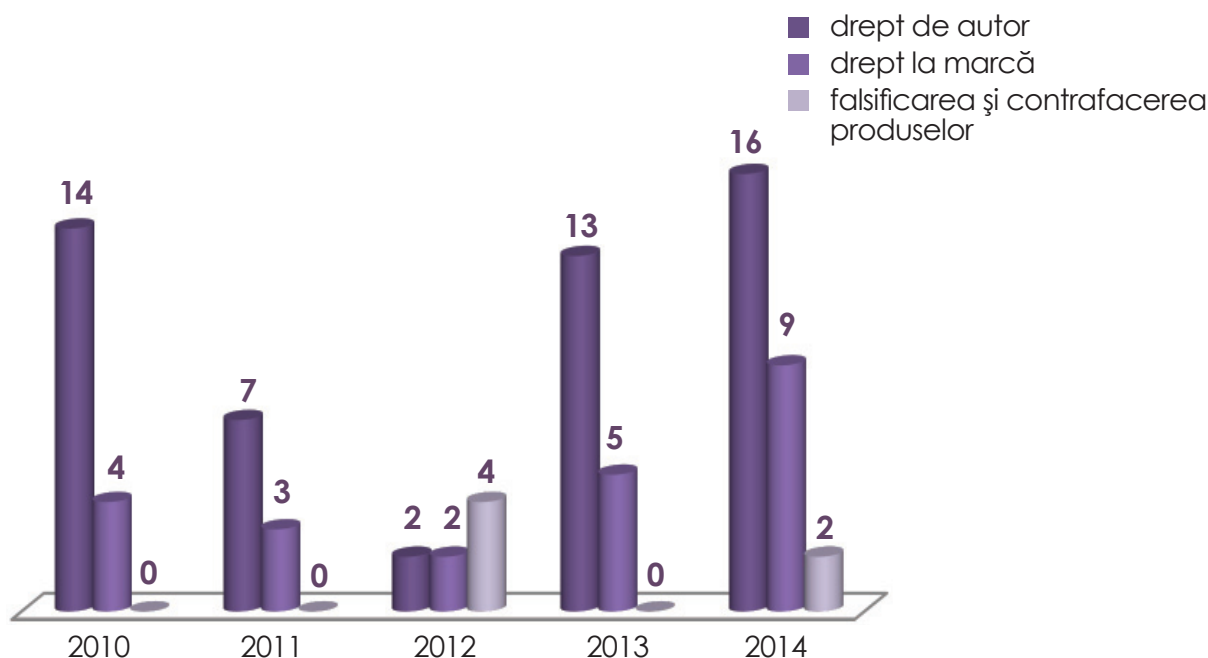
Astfel, dacă împărțim valoarea amenzilor la numărul de dosare contravenționale intentate, rezultă o medie de 2.000 de lei amendă per dosar.

În cazurile de încălcare a dreptului de proprietate intelectuală în proporții mari, sunt intentate dosare penale. În anul de referință, angajații Inspectoratului General al Poliției au inițiat 27 de dosare de urmărire penală. Analizând dosarele penale după obiectul căruia i-a fost adusă atingere, constatăm că prevalează numărul de dosare pornite în baza art. 185¹ din Codul penal „Încălcarea dreptului de autor”.

Astfel, în anul 2014 au fost instrumentate **16 cauze penale, conform art.185¹** al Codului penal (încălcarea dreptului de autor), pentru un prejudiciu cauzat titularilor de drepturi de circa 288.746 de lei și 28.444 USD și **9 cauze penale în baza art.185²** al Codului penal (încălcarea dreptului la marcă), pentru un prejudiciu total de circa 2.060.000 de lei.

Concomitent, 2 dintre dosarele penale au fost intentate în baza art. 246² al CP (falsificarea și contrafacerea produselor).

Dosare penale intentate, repartizate pe OPI cărora le-a fost adusă atingere



432.000 MDL

valoarea produselor
contrafăcute distruse

Dosarele penale instrumentate au fost remise spre examinare organelor procuraturii.

Pe parcursul anului de referință, ofițerii DIFE au întreprins **43 de acțiuni de distrugere** a produselor contrafăcute, printre care s-au numărat parfumuri, cosmetice de uz personal, ceasuri de mână, ochelari de soare, accesorii pentru telefoane mobile, îmbrăcăminte, încălțăminte, genți de dame și băuturi alcoolice contrafăcute în valoare de 432.000 de lei.

Spre regret, din cauza imperfecțiunii cadrului legal, distrugerea produselor contrafăcute/pirate este o procedură anevoioasă și chiar contradictorie, problemă ce urmează a fi soluționată pe parcursul anului 2015.

Pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pe piața internă, extrem de importantă este activitatea **Consiliului Concurenței**, care are ca scop promovarea politicii statului în domeniul protecției concurenței, limitarea și reprimarea activității anticoncurențiale a agenților economici, susținerea activității autorităților administrației publice în acest domeniu, precum și efectuarea controlului asupra executării legislației cu privire la protecția concurenței. De asemenea, CC efectuează expertiza proiectelor de acte legislative prin prisma impactului pe care acestea îl pot avea asupra mediului concurențial și elimină prevederile care pot genera bariere la intrarea/ieșirea pe anumite piețe, pot conduce la crearea unor condiții mai avantajoase pentru unii agenți economici și la discriminarea altora etc.

În anul 2014, Consiliul Concurenței a inițiat **3 dosare**, obiectul investigației constituindu-l domeniul proprietății intelectuale: 1 dosar pentru folosirea neautorizată, integrală sau parțială, a mărcii comerciale, 2 dosare privind copierea formei, ambalajului și aspectului exterior al mărfii (design industrial).

Menționăm că în perioada 2007-2013, Consiliul administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței (actualmente CC), a inițiat în total 37 de acțiuni pe semne de încălcare a legislației cu privire la protecția concurenței, în special, de concurență ne-loială cu implicarea unui drept de proprietate intelectuală.

Un rol important în asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pe piața internă îi revine **Agenției pentru Protecția Consumatorului**.

APC este o autoritate administrativă, subordonată Ministerului Economiei, responsabilă de implementarea politicii în domeniul protecției consumatorilor și de efectuarea controlului de stat asupra respectării prevederilor legislației în acest domeniu, precum și a controlului de stat privind corespunderea produselor și/sau a serviciilor plasate pe piață, cerințelor prescrise sau declarate și respectarea prevederilor actelor normative în domeniul metrologiei legale, a normelor și regulilor de desfășurare a activităților de comerț.

În vederea realizării misiunii sale, APC îndeplinește următoarele funcții:

1) organizează și desfășoară activități de supraveghere ca produsele plasate pe piață și serviciile prestate să corespundă cerințelor prescrise și/sau declarate, inclusiv prin efectuarea controlului, în numele statului, la toate etapele ciclului vital al produsului sau al prestării serviciului;

2) efectuează controlul metrologic legal asupra normelor privind asigurarea metrologică, starea etaloanelor, mijloacelor de măsurare și a materialelor de referință din domeniul metrologiei legale;

3) efectuează controlul de stat privind respectarea normelor și regulilor de desfășurare a activităților de comerț;

4) desfășoară activități privind protecția intereselor economice ale consumatorilor;

5) desfășoară activități de informare și educare a cetățenilor privind drepturile pe care le au în calitate de consumatori.

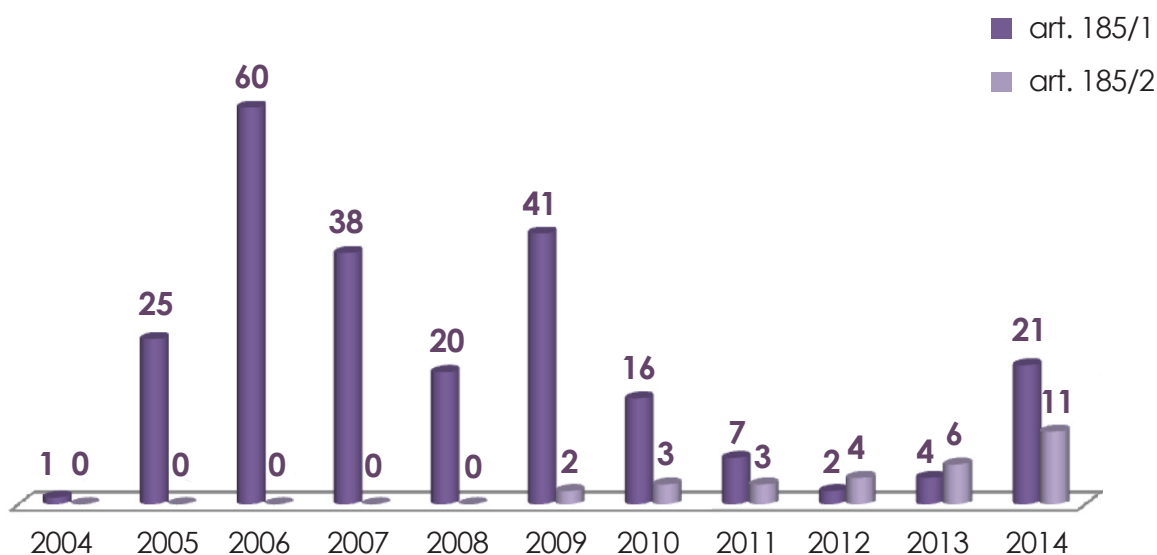
Pornind de la funcțiile și competențele sale, Agenția are rol de organ constatatator privind asigurarea respectării drepturilor asupra indicațiilor geografice/denumirilor de origine protejate și specialităților tradiționale garantate.

Procuratura Generală este autoritatea căreia îi revine un rol aparte în aplicarea legii penale în cazurile de încălcare a drepturilor de PI în Republica Moldova. Prin urmare, în conformitate cu Hotărârea Parlamentului nr. 77 din 4 mai 2010 privind aprobarea structurii Procuraturii Generale, în cadrul acesteia a fost creată Secția tehnologii informaționale și investigații ale infracțiunilor în domeniul informaticii, ca o subdiviziune structurală independentă, cu subordonare directă Procurorului General.

Numărul dosarelor penale intentate s-a **triplat** față de anul precedent

În conformitate cu datele furnizate, în anul 2014 se atestă o creștere a numărului de dosare penale intentate pentru încălcarea unui drept de proprietate intelectuală.

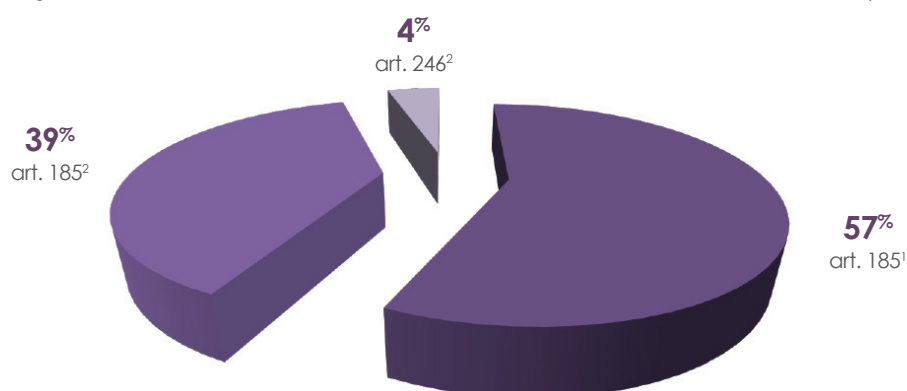
Evoluția dosarelor penale în perioada 2004-2014



27 de dosare au fost pornite de ofițerii Direcției de Investigare a Fraudelor Economice a Inspectoratului General al Poliției, 3 – de Centrul pentru Combaterea Crimelor Informaticice (Inspectoratul Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției) și 2 – de Procuratura Generală.

În anul de referință, procurorii au efectuat urmărirea penală în 44 de cauze penale cu privire la încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală (32 – intentate în anul 2014 și 12 – restante din 2013) dintre care: conform art. 185¹ (încălcarea dreptului de autor) – 25 de cauze penale; conform art. 185² (încălcarea drepturilor de proprietate industrială) – 17 cauze penale; conform art. 246² (falsificarea și contrafacerea produselor) – 2 cauze penale.

Repartizarea dosarelor intentate în conformitate cu natura infracțiunii



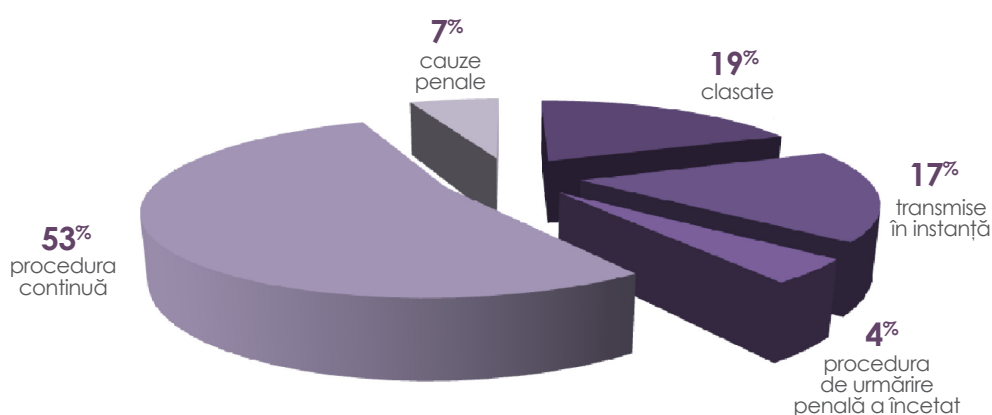
Astfel, potrivit datelor furnizate de Procuratura Generală, pe parcursul anului 2014 procurorii:

- au exercitat urmărirea penală în cazul a 4 acțiuni penale:
 - au transmis pentru examinare poliției, conform competențelor, 3 cauze penale,
 - au preluat de la poliție pentru exercitarea urmăririi penale 1 cauză penală;
- au condus urmărirea penală în 41 de cauze penale din gestiunea poliției.

Ca rezultat, pe parcursul anului au fost finalizate 19 acțiuni de urmărire penală, dintre care 2 au fost încetate, iar făptuitorul a fost supus unor sancțiuni contravenționale, 9 au fost clasate, iar 8 au fost remise în judecată. În cazul a 3 cauze penale au fost transmise pentru examinarea poliției conform competențelor, iar în cazul celorlalte 22 de dosare, procedura de urmărire penală continuă.

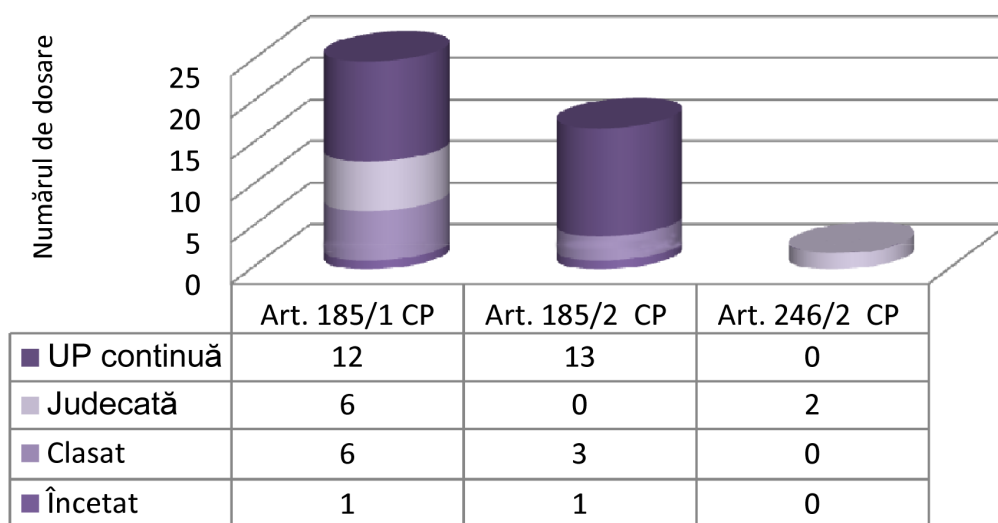
19
acțiuni de urmărire
penală finalizate

Finalitatea dosarelor instrumentate pe parcursul anului 2014



La o analiză a finalității dosarelor instrumentate pe parcursul anului 2014, remarcăm faptul că nu există niciun caz de încălcare a drepturilor de proprietate industrială remis în instanță, spre deosebire de procesele intentate pentru încălcarea drepturilor de autor.

Finalitatea dosarelor penale examinate în 2014 pe articole



Referitor la această situație, MAI și PG s-au pronunțat pentru instituirea unui mecanism clar de evaluare a prejudiciilor cauzate titularilor de drepturi, în special în cazul mărcilor.

3.3. Examinarea litigiilor privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală

2 sentințe de condamnare:
90.000 MDL amendă;
160 de ore mnfc.

Potrivit datelor furnizate de Procuratura Generală, din cele 8 dosare transmise în instanță, 2 dosare ce vizau încălcarea dreptului de autor au fost conexe. În 5 dosare penale, intentate în baza art. 185¹ din Codul penal, instanțele au emis: 2 sentințe de condamnare (1 – a fost aplicată o amendă în sumă de 90.000 de lei; 1 – 160 de ore de muncă în folosul comunității); 2 sentințe de încetare a urmăririi penale (în conformitate cu art. 109 al CP – împăcarea părților), iar în privința 1 dosar, procedura de examinare continuă.

În cazul acțiunilor penale intentate în baza art. 246² – un dosar a fost finalizat cu aplicarea amenzilor a câte 100 u.c. pentru fiecare inculpat și confiscarea corpurilor delictive, iar în privința celui de-al doilea dosar, cercetarea penală continuă.

Art.	Hotărâri					Restante	Total dosare aflate pe rolul instanțelor de judecată	Total hotărâri pronunțate
	amendă	mnfc	90 CP	închi-soare	încetate			
	d/p	d/p	d/p	d/p	d/p		d/p	d/p
185 ¹	1/1	1/1	-	-	2/2	1/1	5/5	4/4
185 ²	-	-	-	-	-	-	-	-
185 ³	-	-	-	-	-	-	-	-
246 ²	-	-	-	-	1/2	1/2	2/4	1/2
Total	1/1	1/1	-	-	3/4	2/3	7/9	5/6

Legendă: mnfc – muncă în folosul comunității; d/p – numărul de dosare/persoane.

În baza datelor furnizate de PG și confirmate de Departamentul de Administrare Judecătorească, concludem că în anul 2014 s-a înregistrat o creștere a cazurilor de urmărire penală pentru încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, dar și a numărului de dosare pe cauze respective, examinate în instanță.

98 de dosare
contravenționale finalizate

În conformitate cu informațiile furnizate de Departamentul de Administrare Judecătorească, pe parcursul anului de bilanț a fost, de asemenea, finalizată examinarea a 98 de dosare contravenționale, dintre care 90 de cauze privind încălcarea unui drept de proprietate industrială, iar 8 – privind încălcarea dreptului de autor.

Dosare privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală finalizate în anii 2013-2014									
	2013		2014			2013		2014	
	penale	contra-venționale	penale	contra-venționale		penale	contra-venționale	penale	contra-venționale
Sect. Botanica		8	1	7	Criuleni				3
sect. Buiucani		35		26	Drochia				4
sect. Centru			1		Florești		1		2
sect. Ciocana				4	Hîncești				4
Anenii Noi				1	Orhei				8
Bălți	1	2	1	16	Soroca		3		3
Cahul				7	Fălești			1	
Căușeni		2		9	Dondușeni			1	
Comrat				4					
					Total	1	51	5	98

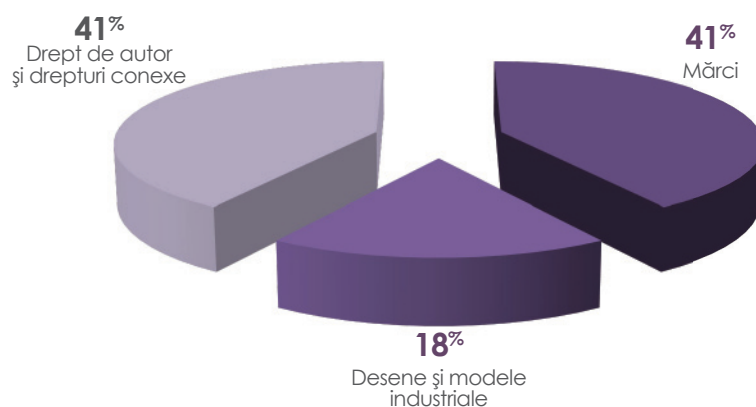
În cazul celor 98 de dosare contravenționale, **51** au fost **finalizate** cu aplicarea amenzii, iar **47** de dosare au fost **încetate** din motivul împăcării părților, sau din cauza neîntrunirii elementelor constitutive ale infracțiunii.

Totodată, pe parcursul anului 2014 AGEPI, în calitate de intervenient, a participat la examinarea a 17 dosare privind apărarea drepturilor de proprietate intelectuală, ceea ce este cu 32% mai puțin decât în anul 2013.

cu **32%**
mai puține dosare privind
apărarea drepturilor de
proprietate intelectuală
cu participarea AGEPI

Din aceste 17 dosare: 7 s-au referit la încălcarea drepturilor asupra mărcilor, 3 – asupra desenelor și modelelor industriale, iar 7 – privind încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, dintre care 3 țineau de apărarea drepturilor și anularea certificatelor de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, 4 erau litigii privind încălcarea dreptului de autor și drepturilor conexe pe Internet.

Dosare privind apărarea drepturilor de PI la care AGEPI a participat în calitate de intervenient



De asemenea, în anul de referință au fost emise 22 de hotărâri/decizii ale instanțelor judecătorești prin care au fost **anulate 16 mărci și 2 DMI**. Unele decizii vizează, la fel, apărarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Totodată, menționăm că funcțiile delegate AGEPI sunt limitate. Astfel, AGEPI nu dispune de competențe în acțiunile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală, aceste funcții țin de atribuțiile instituțiilor abilitate.

4. Analiza criminologică a infracțiunii de contrafacere

Criminalitatea, indiferent de formă sau gravitate, trebuie prevenită și controlată. În caz contrar, criminalitatea va fi cea care va influența dezvoltarea economică și socială a statului. Prevenirea agravării situației impune o reacție socială promptă, complexă și inechivocă.

Implicarea rapidă în combaterea fenomenului de contrafacere va preîntâmpina apariția altor consecințe negative, având în vedere că problema va fi gestionată într-un stadiu precoce. De obicei, autoritățile statului dispun de informații operative privind intențiile grupurilor criminale. Capacitatea instituțiilor de specialitate de a interveni la momentul planificării infracțiunii sau la o etapă inițială, poate fi determinantă pentru combaterea crimei organizate și poate avea un rol descurajant pentru practicarea unor asemenea activități, în ansamblu.

Similar altor activități infracționale, fenomenul contrafacerii poate fi anihilat doar prin **decizii și acțiuni ferme** din partea autorităților. Angajarea în procesul de combatere a contrafacerii începe cu decizii politice, care se materializează prin adoptarea actelor normative. Acest pas este principal și extrem de important, deoarece are rolul de a transmite mediului criminal un mesaj sigur de asumare a responsabilității de către stat. În plus, reglementarea relațiilor juridice de asigurare a drepturilor de proprietate intelectuală va demara un val de ajustări administrative, la nivelul instrumentelor, mecanismelor sau mentalității.

Fermitatea reacției sociale se manifestă și prin acțiunile concrete și permanente ale instituțiilor publice, începând cu etapa înregistrării drepturilor de proprietate intelectuală și finalizând cu procesul de contracarare a încălcării acestor drepturi.

De aceea, pentru un efect maxim, este imperios necesar ca reacția socială să poarte un **caracter analitic complex**. Societatea modernă este influențată puternic de o serie de factori și circumstanțe economice și sociale, precum globalizarea comerțului, dezvoltarea tehnologiilor informaționale sau tendința de implicare a criminalității organizate în aceste procese. În context, statele sunt obligate să-și dezvolte noi capacități de comunicare și colaborare bi- sau multilaterală¹.

Analiza minuțioasă a cauzelor apariției fenomenului de contrafacere va furniza autorităților atât date prețioase privind funcționarea acestui mecanism, cât și instrumente eficiente de combatere a unor astfel de activități. Crima organizată și caracterul transnațional al acesteia au fost determinate de un vid de comunicare și colaborare între state, referitor la subiectul contrafacerii produselor. Astfel, în condițiile în care 7% din comerțul mondial se realizează evitând cadrul legal, iar acest indicator este într-o creștere constantă în ultimii treizeci de ani, statelor nu le rămâne decât să fortifice schimbul de date și să asigure o colaborare eficientă între autoritățile responsabile, în special cele vamale și polițienești.

Teoria criminologică menționează două etape în care poate interveni reacția socială: ante-factum și post-factum.

Reacția ante-factum sau **măsura preventivă** survine pentru a preîntâmpina comiterea acțiunilor sau inacțiunilor pe care societatea le consideră dăunătoare pentru

¹ Prin hotărârea din 2009, Comisia Europeană a decis înființarea Observatorului european privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, în ale cărui atribuții au fost puse dezvoltarea sistemelor de colectare, analiză și furnizare a datelor, identificarea și diseminarea celor mai bune practici, creșterea competențelor instituționale, sensibilizarea societății etc.

valorile sale. În acest context, sunt utilizate o multitudine de instrumente de ordin politic, juridic, economic sau administrativ. Chiar dacă scopul final al măsurii preventive este preîntâmpinarea săvârșirii infracțiunilor, instrumentele menționate au obiectivul identificării și înlăturării cauzelor ce favorizează apariția și dezvoltarea fenomenului de contrafacere.

Comportamentele antisociale care prezintă un grad sporit de pericol, sunt reglementate de legislația penală. De altfel, includerea răspunderii penale, ca formă de reacție din partea societății, reprezintă una din primele măsuri de prevenire a actului infracțional. În antichitate, aplicarea unor pedepse aspre era o modalitate de a preveni comiterea altor infracțiuni. Ulterior, prin scrierile filosofilor greci, s-a propus schimbarea paradigmei represive cu o formă de utilitate socială a pedepsei.

Fiind un fenomen social, cu efecte negative asupra întregii societăți, infracțiunea de contrafacere poate fi combătută doar cu implicarea plenară a comunității. Concepția actuală de a plasa toată responsabilitatea privind situația criminogenă în societate doar pe umerii instituțiilor de stat, este o explicație de ce fenomenul de contrafacere s-a dezvoltat atât de rapid într-o perioadă scurtă de timp. Deci, **neimplicarea societății** este elementul principal pe care mizează organizațiile criminale. O societate informată și dispusă să sprijine lupta împotriva contrafacerii reprezintă o condiție decisivă în procesul de asigurare a drepturilor, deși este cel mai greu de realizat. Practica ultimilor ani demonstrează că lipsa suportului din partea consumatorilor minimizează substanțial eforturile autorităților.

Astfel, chiar dacă cadrul legislativ național oferă instrumente juridice suficiente întru realizarea drepturilor titularilor, iar sistemul instituțional asigură implementarea practică a acestor norme, efectele palpabile ale combaterii contrafacerii vor fi obținute doar în cazul implicării depline a tuturor componentelor interesate, în special a societății. Conform experienței europene², societatea poate fi factorul determinant în reducerea indicatorului de contrafacere. De aceea, eforturile strategice urmează a fi concentrate anume în această direcție.

Lipsa cunoștințelor elementare despre riscurile contrafacerilor³ determină situația precară în domeniul protejării drepturilor. De aceea, organizarea campaniilor de popularizare și sensibilizare constituie o formă eficientă de informare a societății. Inițiator al acestui proces poate fi titularul de drepturi, o asociație de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală sau autoritățile statului, deși concentrarea eforturilor într-un proiect comun ar avea rezultate impunătoare. Transmiterea mesajului unic are un efect credibil asupra consumatorului, având în vedere că percepția populației nu va fi axată pe interesul economic al titularului de drepturi, ci pe problema socială a cărei depășire și-o doresc autoritățile statului.

În Republica Moldova⁴, prima campanie națională de sensibilizare a fost organizată după finalizarea procesului de armonizare a legislației cu directivele europene și după edificarea sistemului instituțional de asigurare a drepturilor. Reușita proiectului s-a datorat unui mesaj puternic și instrumentelor de marketing utilizate. Totuși, considerăm că în cazul

² Ca urmare a multiplelor acțiuni de informare, societatea maghiară și-a schimbat percepția în raport cu produsele contrafăcute. Astfel, în 2004, trei pătrimi din populația Budapestei accepta procurarea mărfurilor contrafăcute, în timp ce în 2010, același procent de intervievați au menționat că produsele contrafăcute reprezintă un pericol pentru ei, de aceea le aleg pe cele originale.

³ Potrivit Sondajului „Cunoștințe, atitudini și practici cu privire la proprietatea intelectuală”, 35 % dintre respondenți nu știau ce reprezintă contrafacerea, iar 51 % au explicat că achiziționează produse contrafăcute din necunoaștere.

⁴ <http://stoppirateria.md/md/news/news3.php>.

campaniilor referitoare la încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, este preferabilă limitarea grupului-țintă și direcționarea mesajului către subiecți concreți⁵.

Deși sondajele nu pot evalua nivelul real al criminalității, totuși, datorită îmbunătățirii tehnicilor și metodelor de evaluare, acestea sunt recomandate în contextul unei analize complexe a fenomenului de contrafacere. Scopul sondajului constă în identificarea percepției și atitudinii societății față de actul infracțional menționat. În condițiile cercetării contrafacerii în calitate de *fenomen*, considerăm oportun de a extinde cercul de intervievați prin formularea unor chestionare separate pentru consumatori, pentru titularii de drepturi și pentru persoanele condamnate pentru săvârșirea acestui delict. Studiarea percepției consumatorilor poate lua forma sondajului general sau sondajului direcționat (tineri⁶, comercianți, mediul urban etc.), în funcție de scopul urmărit. Având o marjă de eroare redusă, sondajul de opinie reprezintă o parte a politicii de management a companiilor, dar și un instrument eficient al autorităților, în vederea realizării analizei criminologice a fenomenului de contrafacere. Rezultatele acestui exercițiu pot remodela structura strategiilor naționale de combatere a criminalității.

Problema lipsei informației despre domeniul contrafacerilor trebuie depășită atât prin organizarea seminarelor și altor evenimente similare, cât și prin intermediul tehnologiilor informaționale. Dezvoltarea site-urilor specializate⁷, accesul publicului la unele baze de date, utilizarea platformelor de socializare, posibilitatea notificării *on-line* a cazurilor de contrafacere – sunt doar câteva instrumente, care pot face mai eficientă relația consumator – autoritate publică – titular de drepturi.

Suntem de părerea că nepublicarea cazurilor de contrafacere va avea repercusiuni negative atât pentru consumatori, cât și pentru titularii de drepturi. În acest context, propunem ca:

- titularii de drepturi să se poziționeze proactiv și să informeze societatea, prezentând date despre contrafacerea produselor sale (regiune geografică, categoria produselor, riscuri, pedepse). Totuși, în baza strategiilor interne, unele companii preferă să ținuiască aceste informații, considerând că reputația produsului va avea de suferit prin divulgarea cazurilor de contrafacere. Un alt motiv de inacțiune din partea unor titulari de drepturi ar fi și faptul că prezența produselor contrafăcute vine să ajute titularul de drepturi să penetreze piața și să-și promoveze agresiv marca în rândul consumatorilor. Utilizarea metodei respective este caracteristică, în special, pentru țările slab dezvoltate;
- autoritățile publice să dezvolte sisteme de colectare, sistematizare și analiză a datelor privind fenomenul contrafacerii, pentru a le furniza ulterior, în totalitate sau în parte, societății;
- în cazul acțiunilor de contrafacere, instanța de judecată competentă să oblige persoana condamnată pentru acest gen de infracțiune să difuzeze prin diverse modalități informația privind hotărârea judecătorească, inclusiv prin publicarea integrală sau parțială a acesteia.

⁵ Campania de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor de contrafacere și piraterie, în Moldova; Campania împotriva contrafacerii medicamentelor, în Ungaria; Campania „Fii turist responsabil”, inițiată de Organizația Mondială a Turismului și Oficiul Națiunilor Unite împotriva Drogurilor și Criminalității (UNODC); Campania „De Crăciun, dăruiește un cadou original”, în Italia.

⁶ Campania de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei, demarată în martie 2014, și-a propus realizarea a două obiective majore: informarea elevilor despre efectele negative ale încălcării drepturilor de proprietate intelectuală și realizarea unui sondaj de opinie privind atitudinea copiilor asupra fenomenului de contrafacere.

⁷ <http://stoppirateria.md>; <http://impactitalia.gov.it>; <http://hamisgyogyszer.hu>; <http://ibuyreal.org>.

O altă formă a reacției sociale împotriva fenomenului infracțional se realizează prin **măsuri legale**. Cu certitudine, organizațiile criminale operează, în special, în statele cu o bază normativă nedezvoltată, marcată de curențe sau raporturi juridice nereglementate. Uneori, chiar dacă există, reglementările învechite și neajustate situației, nu pot servi drept frână în vederea prevenirii comiterii infracțiunii de contrafacere. Măsura legislativă va produce efecte în situația în care vor fi instituite suficiente instrumente juridice pentru ca autoritățile, titularii de drepturi și consumatorii să le poată utiliza întru protecția drepturilor sale. În primul rând, titularilor de drepturi patrimoniale trebuie să le fie asigurat dreptul de a alege metoda prin care își vor apăra drepturile, fie utilizând căile civile, fie apelând la procedurile penale sau contravenționale.

Legislația civilă garantează titularului de drepturi intelectuale, în primul rând, exclusivitate în administrarea drepturilor. Totuși, actele normative trebuie să prevadă **măsuri civile** de intervenție în cazul constatării actelor de contrafacere și un cadru juridic echilibrat privind asigurarea respectării drepturilor. În acest context, legiuitorul trebuie:

- să ofere oricărei persoane, care are pretenții față de utilizarea unei mărci înregistrate, dreptul de a iniția o acțiune în instanța judecătorească pentru a-și apăra drepturile și interesele legitime;
- să garanteze oricărei persoane, care utilizează o marcă protejată sau care a făcut pregătiri serioase și efective pentru utilizarea acesteia, dreptul de a solicita titularului de drepturi să-și determine poziția față de invocarea titlului său de protecție împotriva acestei utilizări;
- să asigure oricărei persoane, care a prezentat suficiente probe pentru a-și argumenta afirmațiile de încălcare a drepturilor sale, dreptul de a cere instanței de judecată sau unei alte autorități competente, până la inițierea unui proces împotriva acțiunilor ilegale, să aplice măsuri provizorii pentru asigurarea probelor relevante, sub rezerva garantării protecției informațiilor confidențiale. Totodată, în vederea asigurării principiului rezonabilității, se impune reglementarea condiției depunerii cauțiunii sau altor garanții echivalente, necesare pentru repararea prejudiciului, care ar putea fi cauzat în situația neconstatării existenței încălcării;
- să ofere posibilitatea stabilirii măsurilor de asigurare a probelor fără ca partea opusă să fie audiată, dacă orice întârziere poate cauza o daună ireparabilă titularului de drepturi sau dacă există un risc iminent de distrugere a probelor;
- să reglementeze dreptul instanței de judecată de a dispune prezentarea probelor într-un număr suficient și rezonabil, sub rezerva garantării protecției informației confidențiale, dacă o parte prezintă dovezi că pretențiile sale sunt fondate, precum și informații că anumite probe se află în gestiunea părții opuse;
- să asigure instanței de judecată dreptul de a solicita orice informații privind originea și rețeaua de distribuție a produselor care încalcă un drept asupra mărcii, de la orice persoană care a fost găsită în posesia produselor contrafăcute destinate comercializării, care a fost găsită beneficiind, în scop comercial, de servicii cu produse contrafăcute, care a fost găsită prestând, în scop comercial, servicii utilizate în activități de contrafacere sau care a fost implicată în acțiunile de producere sau distribuție a produselor contrafăcute;
- să instituie măsuri de asigurare a acțiunii, inclusiv împotriva intermediarilor, prin care instanța de judecată să aplice sechestrul pe bunurile suspectate de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală sau orice altă proprietate;
- să reglementeze dreptul instanței de judecată de a retrage provizoriu sau definitiv produsele contrafăcute din circuitul civil sau de a dispune distrugerea acestora;

– să ofere atât instanței de judecată, cât și titularului de drepturi suficiente mecanisme de stabilire a despăgubirilor, ținându-se cont de toate aspectele relevante (consecințele economice, beneficiul ratat, beneficiul obținut fără justă cauză, dauna morală etc.).

Totuși, efectul descurajator asupra actului criminal îl produce, de cele mai multe ori, **pedeapsa penală sau contravențională**. În acest sens, sunt importante următoarele considerente: mai întâi, măsura penală trebuie să fie accesibilă titularilor de drepturi, prin actul de sesizare a autorității competente. Suplimentar, legislația trebuie să prevadă posibilitatea intervenției instituțiilor publice, fără sesizarea titularilor de drepturi, utilizând metoda *ex-officio*⁸. Pot fi evidențiate cazuri, în care organizațiile criminale recurg la producerea mărfurilor unui titular de drepturi concret, având informație că acesta nu și-a protejat proprietatea intelectuală în modul corespunzător pe teritoriul statului, în care violatorii de drepturi își dezvoltă afacerea ilegală. Intervenția din oficiu vine să suplinească acest vid, pornind de la efectele negative pe care le produce activitatea de contrafacere asupra populației. Totuși, în pofida reglementării legale, procedura *ex-officio* nu va avea niciun efect pozitiv fără implicarea rapidă a titularului de drepturi⁹.

În contextul răspunderii penale, pedeapsa constituie elementul descurajator, de aceea forma și mărimea acesteia corespunde puterii de reacție din partea societății. Capacitatea răspunsului social se materializează în obiectul infracțiunii, reglementat de legiuitor și în limitele pedepsei penale. Prin prisma importanței acestui instrument, implicarea părților interesate la etapa elaborării normei penale, va permite delimitarea actelor criminale pasibile de răspundere penală de acțiunile delictuale minore sau de raporturile sociale, care nu prejudiciază, în niciun fel, valorile umane. Analiza prealabilă a fenomenului contrafacerii va permite stabilirea normei penale atât prin prisma situației de moment, cât și ținând cont de contextul regional și formele noi de contrafacere. În plus, asigurarea eficientă a drepturilor de proprietate intelectuală și monitorizarea fenomenului de către autorități va garanta ajustarea permanentă a cadrului legal, în funcție de evoluțiile activității infracționale.

Având în vedere extinderea fenomenului de contrafacere și pericolul social pe care îl comportă acesta, reacția legiuitorului moldovean a fost materializată prin amendarea legislației penale și reglementarea răspunderii penale pentru fapta de contrafacere a produselor, în art. 246² alin. (2) al Codului penal.

Obiectul infracțiunii

Obiectul juridic special. Investigarea infracțiunii de contrafacere reflectă prezența a două forme alternative ale faptei, și anume:

– acțiunea de fabricare, în scop de comercializare, a produselor care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat, fără documente de însoțire, de proveniență, de calitate sau de conformitate, săvârșită în proporții mari, și

– acțiunea de îndemnare a terților la fabricarea, în scop de comercializare, a produselor care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat, fără documente de însoțire, de proveniență, de calitate sau de conformitate, săvârșită în proporții mari.

⁸ Prin Legea nr. 115/2011 s-a modificat art. 276 al Codului de procedură penală al Republicii Moldova, care reglementează că în cazul în care organul de urmărire penală depistează nemijlocit săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea unor infracțiuni prevăzute la art. 185² din Codul penal, acesta notifică titularul de drepturi. Dacă titularul de drepturi, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, nu depune plângerea prealabilă, organul de urmărire penală nu începe urmărirea penală în conformitate cu prevederile Codului penal.

⁹ Conform datelor vamale ale Uniunii Europene, în 2013 doar 4 % din toate sesizările efectuate de către organele vamale la adresa titularilor de drepturi au rămas fără răspuns.

Intenția legiuitorului a fost de a proteja relațiile sociale privind producerea și punerea în circuitul civil a bunurilor ce constituie sau includ obiecte de proprietate intelectuală protejate.

Obiectul material al acestei infracțiuni este format din produsul, care rezultă din acțiunea de contrafacere.

În același timp, Acordul TRIPs utilizează noțiunea de contrafacere, pentru a desemna toate mărfurile, care poartă fără autorizație o marcă identică cu marca înregistrată pentru mărfurile respective, sau care nu poate fi distinsă în aspectele sale esențiale de această marcă, și care prin aceasta aduce atingere drepturilor titularului mărcii respective în baza legislației țării de import. Menționăm caracterul limitat al noțiunii convenționale, deoarece face referire doar la marca de fabrică sau de comerț, excluzând în acest fel celelalte obiecte de proprietate intelectuală.

Păstrând aceeași logică, legislația vamală națională definește mărfurile contrafăcute prin:

- orice marfă, inclusiv ambalajul acesteia, care poartă, fără autorizație, o marcă identică ori care nu se deosebește în aspectele sale esențiale de o marcă legal înregistrată pentru același tip de marfă și care, din acest motiv, încalcă drepturile titularului mărcii legale;
- orice simbol al unei mărci (inclusiv logo, etichetă, autoadeziv, broșură, instrucțiuni de utilizare sau document de garanție care poartă un astfel de simbol), chiar dacă este prezentat separat;
- orice ambalaj care poartă mărci contrafăcute, chiar dacă sunt prezentate separat.

Totuși, considerăm că sintagma din legislația penală este mai complexă, din moment ce face trimitere la toate produsele ce constituie sau includ obiecte de proprietate intelectuală.

Analizând fenomenul contrafacerii, constatăm cu ușurință expansiunea acestuia atât în plan geografic, cât și asupra categoriilor de produse¹⁰. Profiturile enorme ademenesc producătorii onești, dar și elementele criminale să se implice în contrafacerea întregului spectru de mărfuri, în special, a celor de larg consum¹¹.

Analiza comparativă a infracțiunii de contrafacere cu alte infracțiuni conexe. Examinând obiectul infracțiunii de contrafacere a produselor (art. 246² alin. (2) al Codului penal) se impune analiza comparativă a acestuia cu infracțiunea de falsificare a produselor (art. 246² alin. (1) al Codului penal). Deși, adesea sunt utilizați în același context, termenii de *falsificare* și de *contrafacere* trebuie priviți separat, având în vedere conținutul acestora. Astfel, dacă scopul ambelor infracțiuni este identic și vizează înșelarea victimei, atunci obiectul este diferit: în cazul falsificării produselor se urmărește fabricarea acestora contrar actelor normative din domeniu. Pe când în cazul infracțiunii de contrafacere, săvârșite în proporții mari, se presupune fabricarea, în scop de comercializare, fără documente de însoțire, de proveniență, de calitate sau de conformitate a produselor care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat.

¹⁰ Conform datelor furnizate de Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală, printre produsele cel mai des contrafăcute pe piața internă se numără îmbrăcămintea, încălțăminte, ceasurile, electrocasnicele, produsele cosmetice, parfumurile, detergenții, jucăriile, piesele auto, produsele alimentare etc.

¹¹ Conform informației recente oferite de Inspectoratul General al Poliției, în capitală a fost deconspirată activitatea clandestină a unei fabrici de producere a detergenților contrafăcuți, care urmau să fie puși în circulație economică.

Merită o atenție sporită și raportul dintre infracțiunea de contrafacere, prevăzută de art. 246² alin. (2) al Codului penal, și infracțiunea de încălcare a dreptului asupra obiectelor de proprietate industrială (art. 185² al Codului penal). În acest caz, legiuitorul a delimitat într-un articol separat protecția intereselor titularului de drepturi de proprietate industrială de protecția intereselor consumatorilor de a achiziționa un produs autentic.

Reglementarea răspunderii penale pentru infracțiunea de contrafacere a stabilit o relație de concurență cu infracțiunea de producere și comercializare a medicamentelor contrafăcute, prevăzută de art. 214¹ al Codului penal. Astfel, deși există o normă generală, în cazul constatării producerii medicamentelor contrafăcute se va aplica norma specială.

Practica legislativă națională în domeniul proprietății intelectuale delimitează infracțiunile de delictelor minore, prevăzute de Codul contravențional, prin valoarea prejudiciului cauzat. Astfel, fapta prevăzută de art. 246² alin. (2) al Codului penal va fi considerată contravenție dacă valoarea produsului contrafăcut nu va depăși 50000 de lei, iar persoana vinovată, în acest caz, va purta răspundere în baza art. 283 alin. (2) al Codului contravențional.

Latura obiectivă a infracțiunii

Infracțiunea de contrafacere reprezintă fapta prejudiciabilă, care se materializează în fabricarea produselor ce constituie sau includ obiecte de proprietate intelectuală, în scop de comercializare, fără documente de însoțire, de proveniență, de calitate și de conformitate, precum și îndemnarea terților spre realizarea acestei acțiuni.

Numărul redus de dosare penale¹² gestionate în baza art. 246² poate fi explicat prin limitele reduse ale infracțiunii analizate, având în vedere că fapta prejudiciabilă se extinde doar asupra acțiunii de producere a contrafacerilor. Faptul că în Republica Moldova lipsesc capacitățile industriale de fabricare a produselor contrafăcute, favorizează alte forme ale comerțului ilegal, precum importul, comercializarea, transportarea, depozitarea contrafacerilor. În acest context, se impune actualizarea normei legale la noile realități, pentru ca societatea să fie avertizată despre pericolul acestui flagel și să ia atitudine adecvată.

Purtând un caracter formal, infracțiunea de contrafacere se va considera consumată în momentul încetării fabricării produselor contrafăcute.

Latura subiectivă a infracțiunii

Intenția directă caracterizează infracțiunea de contrafacere, având în vedere că persoana conștientizează aspectul ilegal al faptei, iar scopul este dictat de obținerea profitului sau a altor avantaje materiale. Interesul economic al făptuitorului se materializează la etapa includerii bunurilor contrafăcute în circuitul civil, și anume, prin metoda comercializării. Or, norma penală impune obligativitatea demonstrării nu doar a fabricării mărfurilor contrafăcute, ci și a faptului că acestea urmau să fie comercializate. Lipsa acestui element exclude tragerea la răspundere penală în baza art. 246² alin. (2) al Codului penal și solicită analiza obiectului infracțiunii, prevăzut de unele alineate ale art. 185² al Codului penal, pentru a putea fi încadrate corespunzător.

Comercializarea produselor contrafăcute poate fi realizată pe diferite căi de distribuție. De obicei, se folosesc metode clasice de vânzare directă unor intermediari sau comercianți cunoscuți. Forma menționată se utilizează pentru a distribui pe piață loturi mari de mărfuri contrafăcute, iar locul final de vânzare sunt piețele comerciale, magazinele en-gros sau comercianții ambulanți.

¹² Conform datelor Raportului național privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova, în 2012 au fost intentate doar 4 dosare penale în baza art. 246² alin. (2) al Codului penal, iar în anul 2014 nu a fost înregistrată nicio acțiune penală privind contrafacerea produselor.

Tendința elementelor criminale, însă, este să penetreze piața exclusivistă sau de lux, inclusiv centrele comerciale mari. Motivația este dictată de creșterea numărului de consumatori în acest segment și de faptul că au ajuns să dispună de echipamente și tehnologii pentru a contraface majoritatea produselor solicitate, chiar și cele mai sofisticate. În plus, de partea contrafăcătorilor este și percepția consumatorului, care tinde să creadă că fenomenul contrafacerii este caracteristic doar piețelor și magazinelor mici, deși practica polițienească demonstrează că nu este tocmai așa.

Totuși, ultima perioadă se caracterizează printr-o ascensiune fulminantă a comerțului *on-line*, iar grupările criminale specializate în contrafacerea produselor au obținut o nouă platformă de comercializare. Comerțul *on-line* le oferă avantaje în raport cu titularii de drepturi și comercianții onești, pentru că dimensiunea pieței, flexibilitatea și accesibilitatea reprezintă elemente determinate în conjunctura economică actuală. În plus, instrumentele tehnice, precum anonimatul, sau instrumentele juridice, cum ar fi elementul de extraneitate, pe care le oferă Internetul, permit contrafăcătorilor să fie greu de identificat.

Pe lângă scopul principal al infracțiunii de contrafacere, care rezidă în obținerea de avantaje materiale, literatura de specialitate identifică și ideea unui scop secundar, și anume, inducerea în eroare a consumatorilor.

Subiectul

Conform normei penale, subiect al infracțiunii de contrafacere poate fi atât persoana fizică, cât și persoana juridică.

Condițiile legale pentru tragerea la răspundere penală a persoanei fizice se rezumă la vârsta - obligatoriu 16 ani și la aptitudinile de responsabilitate ale acesteia. Totuși, aria de contrafacere a produselor de către persoanele fizice se limitează la mărfurile, a căror complexitate de fabricare este redusă sau medie, nu necesită investiții majore, se realizează personal sau implică un număr limitat de persoane, de obicei membrii familiei, și se adresează consumatorilor cu mai puține pretenții la calitate.

Pe de altă parte, producerea mărfurilor de o calitate superioară, similară produselor autentice, precum și a mărfurilor complexe, de înaltă precizie, care necesită materie primă scumpă și personal calificat, este caracteristică grupurilor criminale specializate, care dispun de fabrici performante de producere și de rețele de distribuție.

De asemenea, s-a constatat existența relațiilor comerciale între organizațiile criminale și unii producători locali, prin care cei din urmă decid să se implice în procesul de producere a mărfurilor contrafăcute, de rând cu fabricarea legală a produselor sale originale. În acest caz, instigatorul infracțiunii va fi pedepsit pentru acțiunea de îndemnare a terților la fabricarea ilegală a produselor ce constituie sau includ obiecte de proprietate intelectuală, iar producătorul local va fi atras la răspundere penală pentru fapta de fabricare a produselor contrafăcute, ambele forme făcând obiectul art. 246² alin. (2) al Codului penal.

Sanctiunea

Prin semnarea Acordului TRIPs, statele membre și-au luat angajamentul să introducă în legislația penală unele proceduri penale aplicabile, cel puțin, pentru actele deliberate de contrafacere a mărcilor, comise la scară comercială, iar sancțiunile prevăzute de legea penală să fie la un nivel comparativ cu cele aplicate unor infracțiuni similare grave. Răspunderea penală va trebui să fie suficient de drastică, pentru a descuraja acțiunile de contrafacere, iar în calitate de pedeapsă să includă privațiunea de libertate, amendă, sechestrarea, confiscarea și distrugerea mărfurilor contrafăcute.

Legiuitorul moldovean a decis reglementarea pedepselor alternative pentru persoanele fizice, care pot lua forma unei amenzi, în mărime de la 20000 de lei până la 40000 de lei sau măsura privativă de libertate pe un termen de până la un an. În cazul în care subiect al infracțiunii de contrafacere este persoana juridică, atunci poate fi aplicată o sancțiune de amendare a acesteia, în cuantum de la 70000 de lei până la 100000 de lei, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

Totodată, dacă fapta prejudiciabilă nu este săvârșită în proporții mari, atunci poate fi calificată drept contravenție, conform art. 283 alin. (2) al Codului contravențional, pentru comiterea căreia făptuitorul este sancționat cu amendă de la 2000 de lei până la 3000 de lei cu sau fără dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

Concluzii

Criminalitatea specializată în contrafacerea produselor, indiferent de formă sau gravitate, trebuie prevenită și controlată. În caz contrar, criminalitatea va fi cea care va influența dezvoltarea economică și socială a statului. Atitudinea pasivă a societății poate contribui la evoluția unor fenomene social-periculoase, care atentează la securitatea economică și socială a statului, compromite spiritul concurenței loiale, limitează motivația inovațională și periclitează siguranța și sănătatea consumatorilor. De aceea, pentru prevenirea agravării situației se impune o reacție socială promptă, complexă și neechivocă.

Fiind un fenomen social, cu efecte negative asupra întregii societăți, infracțiunea de contrafacere poate fi combătută doar cu implicarea plenară a acesteia. Concepția actuală, de a plasa toată responsabilitatea privind situația criminogenă în societate doar pe umerii instituțiilor de stat, este o explicație de ce fenomenul de contrafacere s-a dezvoltat atât de rapid, într-o perioadă scurtă de timp. O societate informată și dispusă să sprijine lupta împotriva contrafacerii reprezintă un pas hotărâtor în procesul de asigurare a drepturilor, deși este greu de realizat.

Măsurile legale sunt o altă formă a reacției sociale împotriva fenomenului infracțional. Cu certitudine, organizațiile criminale operează, în special, în statele cu o bază normativă nedevelopată, marcată de curențe sau raporturi juridice nereglementate. Uneori, chiar dacă există, reglementările învechite și neajustate situației nu pot servi drept frână în vederea prevenirii comiterii infracțiunii de contrafacere. Măsura legislativă va produce efect în situația în care vor fi instituite suficiente instrumente juridice pentru ca autoritățile, titularii de drepturi și consumatorii să le poată utiliza întru protecția drepturilor lor. În contextul răspunderii penale, pedeapsa constituie elementul descurajator, de aceea forma și mărimea acesteia corespund puterii de reacție din partea societății.

Calendarul evenimentelor

Calendar of Events

2014

28 ianuarie

La AGEPI are loc vizita de lucru a reprezentanților Misiunii EUBAM, în cadrul căreia este discutată agenda comună de acțiuni pentru anul 2014.

21 februarie

Reprezentanții Ambasadei SUA în Republica Moldova efectuează o vizită de lucru la AGEPI pentru a discuta prioritățile Agenției în domeniul respectării drepturilor de proprietate intelectuală și a identifica acțiunile comune.

25 februarie

Training pentru polițiști privind procedura de constatare a valorificării ilegale a programelor pentru calculator (AGEPI, IGP).

25 februarie

Se desfășoară un seminar privind combaterea contrafacerii medicamentelor, la care participă reprezentanți ai AmCham Moldova, companiei SANOFI, MAI, SV, Ministerului Economiei, Agenției medicamentului și dispozitivelor medicale, AGEPI.

3 martie

Este lansată Campania de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei în liceele din mun. Chișinău, organizată de către AGEPI în cooperare cu MEd, DGETS mun. Chișinău, ai cărei parteneri au fost BC „Mobiasbanca-Groupe Société Generale, Shopping Mall Moldova, Misiunea EUBAM, Microsoft Moldova, Bestseller.

January 28

At the AGEPI takes place the working visit of the EUBAM Mission representatives, in which is discussed the joint action agenda for 2014

February 21

Representatives of the U.S. Embassy in Moldova make a working visit to AGEPI to discuss the Agency's priorities in the field of enforcement of intellectual property rights and to identify joint actions

February 25

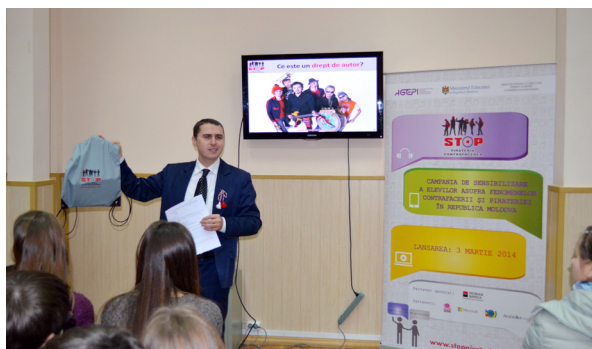
Training for policemen on the procedure for finding the illegal exploitation of computer programs (AGEPI, GPI)

February 25

It is held a seminar on combating counterfeiting of medicines, attended by the representatives of AmCham Moldova, SANOFI Company, MIA, CS, Ministry of Economy, Medicines and Medical Devices Agency, AGEPI

March 3

It is launched the Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena in Chisinau lyceums, organized by AGEPI in cooperation with the MEd, DGETS of Chisinau, whose partners were CB "Mobiasbanca-Groupe Société Generale", Shopping Mall Moldova, EUBAM Mission, Microsoft Moldova, Bestseller





11 martie

Are loc ședința ordinară a Comisiei Naționale pentru Proprietatea Intelectuală. Unul dintre subiectele abordate este prezentarea informației detaliate privind asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală în 2013 de către Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Vamal și Procuratura Generală.

March 11

It is held the regular meeting of the National Commission on Intellectual Property. One of the topics is presentation of detailed information on the enforcement of intellectual property rights in 2013 by the Ministry of Internal Affairs, Customs Service and Prosecutor General's Office





20-21 martie

Pentru ofițerii vamali se desfășoară un training privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, cu participarea reprezentanților Misiunii EUBAM, SV, MAI, AGEPI, ai Serviciilor Vamale din Belgia și Polonia, ai titularilor de drepturi.

10 aprilie

Are loc ședința privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală la frontieră (Misiunea EUBAM, Chișinău), fiind convocați reprezentanți ai EUBAM, SV, MAI, AGEPI, ai instituțiilor publice și titularii de drepturi.

17-18 aprilie

O delegație din Republica Moldova, din care fac parte reprezentanți ai IGP, PG, SV, AGEPI, efectuează o vizită de studiu în Ungaria. Obiectivul principal – preluarea experienței NBAC în vederea fortificării activității Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

March 20-21

For customs officers is conducted a training on the enforcement of intellectual property rights, with the participation of the representatives of EUBAM Mission, CS, MIA, AGEPI, Customs Services of Belgium and Poland, of right holders

April 10

It is held the meeting on the enforcement of intellectual property rights at the border (EUBAM Mission, Chisinau), being summoned representatives of EUBAM, CS, MIA, AGEPI, of public institutions and right holders

April 17-18

A delegation of the Republic of Moldova, including representatives of GPI, PGO, CS, AGEPI, makes a study visit to Hungary. The main objective – taking over of NBAC experience with a view to strengthening the activity of the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights

30 aprilie

Întâlnire bilaterală privind concluziile și recomandările Raportului special 301, întocmit anual de Alianța Internațională pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI, Ambasada SUA în RM).

13-15 mai

Observatorul Uniunii Europene pentru respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a României și Oficiul de Brevete al Bulgariei, cu suportul OHIM, organizează seminarul regional privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în statele din Europa de Sud-Est, la care iau parte reprezentanții IGP, PG, SV, AGEPI.

26 mai

Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală al AGEPI, cu suportul Misiunii EUBAM, publică Raportul național privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova, 2013 (ediția a II-a).

April 30

Bilateral meeting on the conclusions and recommendations of the Special Report 301, issued annually by the International Intellectual Property Alliance (AGEPI, U.S. Embassy in Moldova)

May 13-15

EU Observatory on Intellectual Property Rights Enforcement, Prosecutor's Office attached to the High Court of Cassation and Justice of Romania and Bulgarian Patent Office, with the support of OHIM, organize the regional seminar on the enforcement of intellectual property rights in the South-Eastern European countries, attended by representatives of GPI, PGO, CS and AGEPI

May 26

AGEPI Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights, with the support of EUBAM Mission, publishes the National Report on the Enforcement of Intellectual Property Rights in the Republic of Moldova, 2013 (second edition)



5 iunie

O delegație a INTA efectuează o vizită de lucru în Republica Moldova, în cadrul căreia are loc o serie de întâlniri cu reprezentanții AGEPI, SV și ai Universității de Stat din Moldova, scopul acestora fiind dezvoltarea relațiilor de colaborare cu autoritățile naționale.

June 5

A delegation of INTA makes a working visit to the Republic of Moldova, in which is held a series of meetings with the representatives of AGEPI, CS and State University of Moldova, their purpose is to develop cooperation relationships with national authorities

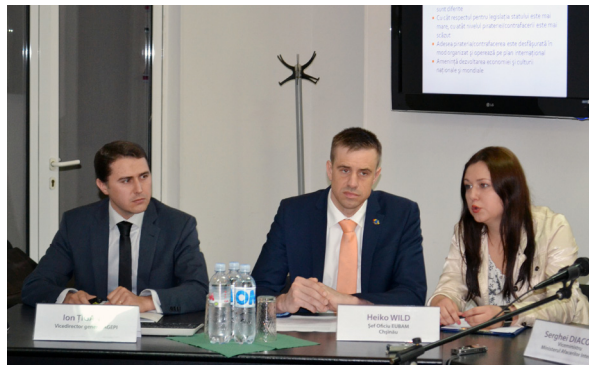
23 iunie

Conferința de presă privind contraface-rea și pirateria în Republica Moldova (AGEPI, SV, IGP, PG, Misiunea EUBAM).



June 23

Press Conference on piracy and counterfeiting in the Republic of Moldova (AGEPI, CS, GPI, PGO, EUBAM Mission)



4 august

Vizita de lucru a reprezentanților Misiunii EUBAM la AGEPI privind discutarea agendei comune de acțiuni pentru anul 2015.

2 septembrie

Vizita de lucru a reprezentanților Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova. Scopul întâlnirii – dezvoltarea relațiilor de colaborare cu AGEPI.

3 octombrie

AGEPI, în cooperare cu Cabinetul de Avocat și de Proprietate Industrială „Andra Mușatescu”, sub egida INTA, organizează masa rotundă privind îmbunătățirea colaborării dintre autoritățile publice, responsabile de asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală și titularii de drepturi. Printre participanți se numără reprezentanții AGEPI, IGP, SV, PG, titulari de drepturi, reprezentanții autorităților din România.

August 4

Working visit of the EUBAM Mission representatives to AGEPI on discussion of joint agenda of actions for 2015

September 2

Working visit of representatives of the U.S. Embassy in Moldova. Purpose of the meeting – development of cooperation relationships with AGEPI

October 3

AGEPI, in cooperation with the Andra Musatescu Law & Industrial Property Offices, under the aegis of INTA, organizes the roundtable on the improvement of cooperation between public authorities, responsible for the enforcement of intellectual property rights, and right holders. Among the participants are representatives of AGEPI, GPI, CS, PGO, right holders, representatives of authorities of Romania





15 octombrie

Urmărind scopul dezvoltării relațiilor de colaborare cu AGEPI reprezentanții Microsoft Corporation efectuează o vizită de lucru în Republica Moldova.



October 15

Following the purpose to develop cooperation relationships with AGEPI, representatives of Microsoft Corporation make a working visit to the Republic of Moldova



29 octombrie

Are loc conferința de presă, dedicată încheierii Campaniei de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei în liceele din mun. Chișinău, organizată de către AGEPI, Ministerul Educației, DGETS mun. Chișinău, BC „Mobiasbanca-Groupe Société Generale, Shopping Malldova, Misiunea EUBAM, Microsoft Moldova, Bestseller.



October 29

It is held the press conference dedicated to the conclusion of the Public Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena in Chisinau lyceums, organized by AGEPI, Ministry of Education, DGETS of Chisinau, CB “Mobiasbanca-Groupe Société Generale”, Shopping Malldova, EUBAM Mission, Microsoft Moldova and Bestseller



6-7 noiembrie

OMPI, în cooperare cu AGEPI și INJ, organizează Atelierul de lucru național în domeniul proprietății intelectuale pentru judecătorii din Republica Moldova (Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău, Judecătoria sect. Rîșcani), scopul acestuia fiind sporirea competențelor judecătorilor privind soluționarea litigiilor în domeniul proprietății intelectuale.



November 6-7

WIPO, in cooperation with AGEPI and INJ, organizes the National Workshop on Intellectual Property for judges of the Republic of Moldova (Supreme Court of Justice, Chisinau Court of Appeal, Riscani District Court), its purpose being competence building of judges on resolution of intellectual property-related disputes



28 noiembrie

Se desfășoară ședința ordinară a membrilor Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală, având pe ordinea de zi ca subiect principal perfecționarea mecanismului de distrugere a bunurilor contrafăcute. La ședință participă reprezentanți ai AGEPI, IGP, SV, PG, Ministerului Mediului, Agenției medicamentului și dispozitivelor medicale, Inspectoratului Ecologic de Stat, Misiunii EUBAM.

9-11 decembrie

La Viena are loc atelierul de lucru regional al OMC „Respectarea drepturilor de proprietate intelectuală” pentru țările din Europa Centrală și de Est, Asia Centrală și Caucaz (regiunea CEECAC).

November 28

It is held the ordinary meeting of the members of the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights, having on the agenda as main subject improvement of the mechanism of destruction of counterfeit goods. The meeting is attended by representatives of AGEPI, GPI, CS, PGO, Ministry of Environment, Medicines and Medical Devices Agency, State Ecological Inspectorate, EUBAM Mission

December 9-11

In Vienna is held the WTO Regional Workshop on Building Respect for Intellectual Property Rights for Countries in the Central and Eastern Europe, Central Asia and the Caucasus (CEEACs) Region

National Report

on the Enforcement of Intellectual Property Rights
in the Republic of Moldova

2014

Foreword



Intellectual property right violation acts are characteristic for any society, regardless of maturity, complexity or the level of its development. However, if the infraction index exceeds the level of admissibility and the land favors its development, the phenomenon can become extremely dangerous. The increasing trend of this negative process, in a short period of time, deserves the attention and involvement of all direct or indirect victims either consumers, right holders, business environments, researchers, states or international organizations.

The steady growth of piracy and counterfeiting indicator is not determined by a single cause, but a conglomerate of reasons conducive to the development of this form of criminality, such as the geographical location of the state, its level of development, purchasing power, unemployment rate or legal culture of society. However, intellectual property infringement reasons must be sought in the enormous profits received from practicing this activity, in the involvement of organized crime, in the unbalanced system of sanctions, unable to represent an adequate reaction of the society, in the fact that technological progress of communication means facilitates the activity of the criminal elements, in the defaults of coordination of actions of authorities and right holders, in the legislation unadjusted to reality, in the lack of interest from right holders, but also in the acceptance and tolerance of the phenomenon by the society.

The breadth of the phenomenon of infringement of intellectual property rights is a relevant reason for its thorough research.

In this context, we should note that from 2012, through the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights, it is made a National Report documenting the actual state of things in this field, trying to provide answers to the problems mentioned.

The National Report is the mirror of how intellectual property rights are respected in the Republic of Moldova, it is a finding of the state of affairs and dynamics of the infraction phenomenon, while identifies the causes and conditions of violation of rights, the consequences of this scourge and the society reaction strategy.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Bolocay'.

List of Abbreviations

AGEPI – State Agency on Intellectual Property of the Republic of Moldova

CPA – Consumer Protection Agency of the Republic of Moldova

ATIC – National Association of Private ICT Companies

CC – Competition Council of the Republic of Moldova

CCCI – Center for Combating Cyber Crimes under the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

Medicrime Convention – Council of Europe Convention on the counterfeiting of medical products and similar crimes involving threats to public health, signed in Moscow on October 28, 2011

CC – Criminal Code

DGETS – Directorate General for Education, Youth and Sport of Chisinau

DG TAXUD – Directorate General for Taxation and Customs Union of the European Commission

EFID – Economic Fraud Investigation Directorate

ID – industrial designs

IPR – intellectual property rights

EUBAM – European Union Border Assistance Mission to Moldova and Ukraine

HIPO – Hungarian Intellectual Property Office

GPI – General Police Inspectorate

NII – National Inspectorate of Investigations of INI

NIJ – National Institute of Justice

INTA – International Trademark Association

MEd – Ministry of Education of the Republic of Moldova

NBAC – National Board Against Counterfeiting of Hungary

OHIM – Office for Harmonization in the Internal Market

WTO – World Trade Organization

WIPO – World Intellectual Property Organization

IPO – intellectual property objects

PGO – Prosecutor General's Office of the Republic of Moldova

IP – intellectual property

CS – Customs Service of the Republic of Moldova

TRIPS – Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, in force for the Republic of Moldova from 26.07.2001

1. Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights

In the era of digitization and knowledge-based economy, intellectual property strengthens every year its role of catalyst of economic growth, and enforcement of intellectual property rights is a topic of macroeconomic relevance showing an increased interest internationally, including for Republic of Moldova.

In this context, on 29.07.2011, under the Order of Director General of AGEPI, it was created the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights (hereinafter – Observatory).

As a basis for its creation served European expert recommendations, from whose assistance benefited the Republic of Moldova, who found that in our country:

- public authorities involved in the enforcement of intellectual property rights do not cooperate enough with each other;
- society is less informed about the importance of intellectual property in the economic development of a country and, as a result, is not willing to pay attention to issues related to counterfeiting and piracy;
- there is little or no official data on infringement of intellectual property rights,

and recommended the creation of an information center, the purpose of which would be the removal of deficiencies identified in the system of enforcement of intellectual property rights in the country.

The role assigned to the Observatory was confirmed in the Action Plan on implementation of the Recommendations of the European Commission for the establishment of a Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA) between the Republic of Moldova and the European Union, approved by Government Decision No.1125 of 14 December 2010, where in p. 2 of Chapter 9, is expressly recommended the functionality of the information center (called Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights). Its duties were laid down in the Functioning Regulation of the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights, approved on 05.09.2012.

In accordance with the Regulation, Observatory's objective is support of exchange of data between authorities responsible for the enforcement of intellectual property rights, as well as generation of reports, analytical and statistical studies in the field, which would allow the effective monitoring of the system of enforcement of intellectual property rights in the Republic of Moldova.

In the first period of functioning of the Observatory, it became obvious the need for concretization of the main duties and regulation of organizational aspects of the Observatory's activity. Thus, in June 2013 was approved a new Regulation, in which were revised the basic duties of the Observatory, its nominal composition, rights and obligations of members. Thus, besides employees of AGEPI, members of the Observatory are also representatives of the Ministry of Internal Affairs, Prosecutor General's Office and Customs Service. Observatory meetings are public, and the works may also be attended, with the right of consultative vote, by private sector representatives.

According to the new Regulation, Observatory's activities are focused on four priority trends:

1. Monitoring enforcement of intellectual property rights, namely:
 - collection, storage, examination, systematization and processing of data;
 - development of research, studies, reports and statistical analyses;
 - improvement of legal framework.
2. Promoting enforcement of intellectual property rights:
 - organization of society awareness campaigns;
 - ongoing cooperation with mass media;
 - initiation of trainings for representatives of the law enforcement institutions and for civil society.
3. Cooperation with public authorities and right holders:
 - realization of permanent exchange of data;
 - stimulating the active involvement and interest of right holders in the rights enforcement process;
 - cooperation with similar structures from abroad.
4. Informing the World Trade Organization (WTO) on the implementation of the TRIPS Agreement:
 - notification of WTO about the modifications in the national legal framework;
 - providing relevant information and documents to WTO members, economic agents from the Republic of Moldova or WTO Member States;
 - administration of database on national legal framework.

The first two national Reports on the enforcement of intellectual property rights in the Republic of Moldova were published in 2012 and 2013, with circulations of 600 and, respectively, 500 copies, which were distributed to interested institutions from the country and abroad.

During the year under review, there were held two ordinary meetings of the Observatory, with the participation of Customs Service, Ministry of Internal Affairs, Prosecutor General's Office, Medicines and Medical Devices Agency, State Tax Inspectorate, AGEPI, National Centre for Public Health, Ministry of Health, State Ecological Inspectorate, Ministry of Environment, and EUBAM Mission. Discussions during these meetings were focused on the following topic: *The Mechanism of Destruction of Counterfeit Goods*.

The participants exchanged views on the current situation regarding the implementation of the regulatory and legal framework in the field of enforcement of intellectual property rights and highlighted a number of problems that impede the execution of the procedure for destruction of counterfeit goods, such as:

- lack or imperfection of the legal framework governing the mechanism of destruction of counterfeit goods;
- insufficient communication between public authorities involved in the procedure for destruction of counterfeit goods;
- unsatisfactory involvement of right holders and non-compliance with the legal provisions and the obligations assumed by these at the stage of border enforcement of rights;

- difficulty in identifying the economic agents operating in the field of destruction of goods and lack of opportunities for destruction of goods counterfeit and dangerous for the environment (cosmetics, perfumes, detergents, etc.).

As a result of discussions, members of the Observatory and its guests have called for joining efforts of state institutions responsible for the enforcement of intellectual property rights and adjustment of the mechanism of destruction of counterfeit goods.

Thus, there have been proposed for implementation the following actions:

- accelerating the approval of the Regulation on Customs Action Against Goods Suspected of Infringing Certain Intellectual Property Rights and the Measures to Be Taken Against Goods Infringing Certain Intellectual Property Rights (main responsible – Customs Service);

- permanent updating of the list of economic agents providing services for destruction of counterfeit goods, specifying the activity field of each and transmitting it to the Customs Service, General Police Inspectorate and State Tax Inspectorate (main responsible – Ministry of Environment and State Ecological Inspectorate).

Also, participants in the meetings of the Observatory agreed on the creation of a Joint Working Group, with the involvement of AGEPI, PGO, MIA, STI, CS and other institutions, as appropriate, to review the national legislation concerning procedures targeting counterfeit products and to develop the necessary package of amendments in the national legislation that would solve some problems that arise in the case of detection of counterfeit products:

- ✓ Exclusion of the possibility of reintroducing the counterfeit products into the commercial circuit and description of the procedure to be complied with for destruction of such products;

- ✓ Introduction of express provisions that would enable the donation of counterfeit products, subject to the compliance with the following principles: a) donation is made with the consent of the holder of intellectual property rights; b) donation is made in such a way as to exclude the possibility of reintroduction of counterfeit products into the commercial circuit; c) ensuring that donated products will not affect the good reputation of the right holder by removing from products the distinguishing marks belonging to the holder;

- ✓ Examination of the opportunity of amending the provisions of Law No. 38-XIV/2008 on the Protection of Trademarks and other legislative acts, as appropriate.

2. Promoting Enforcement of Intellectual Property Rights

2.1. Major Actions to Promote Enforcement of Intellectual Property Rights, conducted during 2014

Promoting enforcement of intellectual property rights is one of the prerogatives of our country's development policy. In this regard, during 2014 there were carried out a series of actions, among the most important being:

- **Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena**, intended for ninth-twelfth-grade lyceum pupils from educational institutions in Chisinau (details below).

- **Seminar on Combating Counterfeiting of Medicines**, attended by the representatives of American Chamber of Commerce in Moldova (AmCham Moldova), SANOFI company, Ministry of Internal Affairs, Customs Service, Ministry of Economy, Medicines and Medical Devices Agency, State Agency on Intellectual Property.

- **Training on the Enforcement of Intellectual Property Rights**, attended by the representatives of Customs Service, EUBAM Mission, Ministry of Internal Affairs, AGEPI, representatives of Customs Services of Belgium and Poland, exponents of right holders.

- **Study visit to Hungary**, undertaken by the representatives of General Police Inspectorate, Prosecutor General's Office, Customs Service and State Agency on Intellectual Property, with the support of the World Intellectual Property Organization, whose main objective was taking over of anti-counterfeiting experience of the Hungarian National Board Against Counterfeiting, in order to strengthen the work of the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights. During the visit, the Moldovan delegation had the opportunity to document itself on the regulatory framework on counterfeiting and draft amendments thereof, structure, duties and responsibilities of NBAC, nature and legal force of NBAC decisions. Colleagues from Hungary presented methods of combating counterfeiting and piracy phenomena *online* and methods of coordinating the activities of control authorities, information on cooperation with right holders, principles of analysis and systematization of statistical data, public information campaigning strategies, and training forms for representatives of control authorities. NBAC differs from the National Observatory in composition – NBAC members are 9 public authorities (Ministry of Justice, Ministry of Human Resources, Ministry of Economy, Ministry of Rural Development, Consumer Protection Authority, National Police Inspectorate, National Media Authority, National Tax and Customs Administration and HIPO) and 10 nongovernmental organizations. NBAC responsibilities are similar to the competencies of the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights, focusing largely on:

- ✓ submission of proposals to improve the legal framework on enforcement of intellectual property rights;
- ✓ coordination of activities on combating counterfeiting;
- ✓ analysis and systematization of statistical data on counterfeiting;
- ✓ organization of society awareness campaigns;
- ✓ training of representatives of control authorities.

An important mission of NBAC is to organize information campaigns. Starting from the idea that it is the society that has the primary role in the process of combating counterfeiting phenomenon, NBAC regularly conducts surveys and other measurements of society perception, in order to be able to intervene on the vulnerable segments. Organization in 2013 of the society awareness campaign on the risks of counterfeit medicines was dictated precisely by the social perception analysis results.

In general, competencies and activities of the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights of the Republic of Moldova and those of NBAC are similar. According to Hungarian practice, private sector involvement in the work of the National Observatory is judicious and reasoned. During the visit, Moldovan delegation had the opportunity to get acquainted with the experience of the Hungarian police and customs authorities in their fight against counterfeiting of products and piracy, including in the *online* environment, but also to assist in verifying the activity of some economic agents on infringement of intellectual property rights.

- **Regional Seminar on Intellectual Property Rights in the South-Eastern European Countries**, organized through the European Observatory on Intellectual Property Rights Enforcement, the Romanian Prosecutor Office attached to the High Court of Cassation and Justice and the Bulgarian Patent Office, with the support of OHIM, attended by the representatives of MIA, PGO, CS and AGEPI.

The seminar gathered together about 50 representatives of national and regional offices of intellectual property, delegates of public authorities responsible for the enforcement of intellectual property rights in Romania, Bulgaria, Hungary, Serbia, Moldova, Macedonia and Turkey, which have presented their position and views both on issues of the process of enforcement of intellectual property rights and effective methods to combat counterfeiting and piracy phenomena.

The main objective of the seminar was to inform participants on the *de facto* state in the field of enforcement of rights and the need to strengthen certain concentrated and cooperating actions to combat counterfeiting. It was also noted that good knowledge of the factors fueling the trade in illicit products and the development of sustainable solutions to remedy them, is an important goal of eradicating piracy and counterfeiting on the internal and regional market.

In this regard, emphasis was placed on the following topics:

- ✓ Society involvement in combating counterfeiting and piracy phenomena;
- ✓ Enforcement of intellectual property rights through legal, civil and criminal instruments;
- ✓ Technical measures of investigation;
- ✓ Private sector participation in the enforcement of intellectual property rights;
- ✓ Protection of intellectual property rights in the digital environment;
- ✓ New initiatives on education and awareness of society;
- ✓ Social responsibility in the context of infringement of intellectual property rights;
- ✓ Risks on counterfeiting of tobacco products;
- ✓ IT tools on enforcement of intellectual property rights at the border;
- ✓ Coordination of actions of national and regional control institutions.

- **National Workshop on Intellectual Property for Judges**, in which international experts familiarized judges from the Republic of Moldova with the best judicial practices on dispute settlement in the field of intellectual property. Judges examined multiple case studies on dispute resolution in the field of copyright and trademarks, analyzed practices on enforcement of intellectual property rights in the Internet network; the probation system on intellectual property infringements; civil remedies; sanctions and penalties; fight against the phenomenon of counterfeiting of products; justification of criminal sanctions and their proportionality under TRIPS, etc., examined possible actions of training and capacity building of representatives of the institutions responsible for the enforcement of intellectual property rights in the Republic of Moldova. The Workshop was attended by the representatives of AGEPI, WIPO, NIJ, as well as judges of the Supreme Court of Justice, Chisinau Court of Appeal and Riscani District Court of the Chisinau municipality.

2.2. EUBAM Activity

Ensuring border enforcement of intellectual property rights is a priority for the European Commission and EUBAM: rights cannot exist without insurance. During 2014, EUBAM has been supporting the Customs Service of the Republic of Moldova in their efforts to align national legislation with the *acquis communautaire* and international standards.

Within the framework of the Working Group on Intellectual Property Rights comprised of representatives from Moldovan law enforcement agencies, IP offices, and the private sector, EUBAM established cooperation with the Directorate-General Taxation and Customs Union of the European Commission. DG TAXUD delivered a presentation on recent improvements to the legal framework aimed at strengthening the enforcement of intellectual property rights by EU Member States customs authorities and ensuring appropriate legal certainty. Jointly with the TAXUD, EUBAM experts gave comprehensive answers to questions raised by Moldovan partners regarding harmonization of national law with the EU standards in the area of IPR customs enforcement.

The EU experts emphasized that community law on IPR border enforcement was updated to meet the new challenges facing customs authorities in the fight against illegal trade in counterfeit goods which infringes IPR. This involves the active engagement of customs authorities through risk analysis, alleviating administrative burdens to stakeholders, exploiting IT tools and enhancing international cooperation.

One of the most important ways of counteracting the trade in counterfeit goods is good cooperation between law enforcement agencies, international IP organizations and private sector. With this in mind, EUBAM together with the stakeholders organized a train-the-trainers workshop on Intellectual Property Rights at the Moldovan Customs Service's Training Centre in Chisinau. The event was delivered to the heads of IPR sections of Moldovan Customs Houses and covered the legal framework and practical aspects of IPR enforcement and the detection of counterfeits of branded goods.

The workshop was an opportunity for a number of private companies to explain how to distinguish a fake from a genuine. This is crucial for efficiently counteracting counterfeiting and piracy.

Among the partners who supported EUBAM in organizing the workshop was a representative of Turcu&Turcu Law Firm, which is a member of the REACT Anti-Counterfeiting Network with over 20 years' experience in fighting counterfeit trade.



For the first time, the EUBAM Seminar on Intellectual Property Rights was attended by the representatives of pharmaceutical business, who updated attendees on global threats and trends in the illicit distribution of fake medicines. Counterfeiting medical products is a new trend in violations of IP rights. This has been recognized by the Council of Europe through the Medicrime Convention. The document has threefold purpose:

- providing for the criminalization of certain acts;
- protecting the rights of victims of the offences established under this Convention;
- promoting national and international co-operation.

EUBAM carries out on-going work to educate the younger generation about the dangers caused by piracy and infringements of intellectual property rights. A EUBAM expert delivered two lectures at the Free International University of Moldova and the Academy of Economic Studies, where the students were familiarized with the aspects of intellectual property rights, including international treaties and conventions, administration and enforcement thereof. Students also learned how the customs authorities in European Union member states fight counterfeiting.



2.3. Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena

On 3 March 2014, State Agency on Intellectual Property, in cooperation with the Ministry of Education of the Republic of Moldova and the Directorate General for Education, Youth and Sport of the Chisinau municipality, launched the **National Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena in the Republic of Moldova** (hereinafter - Awareness Campaign).

The Awareness Campaign was conducted during 2014 and was a continuity of the events started in 2012¹, only that the target group was limited to ninth-twelfth-grade pupils from the educational institutions of the Chisinau municipality. The main objective of the campaign was to inform the younger generation about the risks and consequences implied by counterfeiting and piracy.

The Awareness Campaign had the following objectives:

- ✓ Improving the level of general education of pupils on intellectual property;
- ✓ Raising the level of awareness by the younger generation of the need for enforcement of IP rights;
- ✓ Informing the young generation about the negative effects of counterfeiting and piracy;
- ✓ Shaping the perception of the younger generation on counterfeiting and piracy phenomena and identifying ways to minimize them.

Activities planned in the Awareness Campaign were organized in **68** educational institutions for the space of 4 months (March, April, September, October), attended by **6,400** pupils.

To implement the objectives of the Campaign, organizers used a number of products and marketing tools, among which:

- thematic lesson, with PowerPoint presentation, on the essence of counterfeiting and piracy phenomena, risks and consequences on the younger generation, actions to counter these offences (discussions were held in free form, so that it was possible the audience intervention at any stage of the lesson);
- presentation of two video advertising spots on the phenomena of counterfeiting and piracy;
- distribution of anti-counterfeiting and anti-piracy promotional materials among pupils (backpacks, pens, notepads, shirts, etc.);
- consultations given to pupils during the campaign on modalities of combating counterfeiting and piracy;

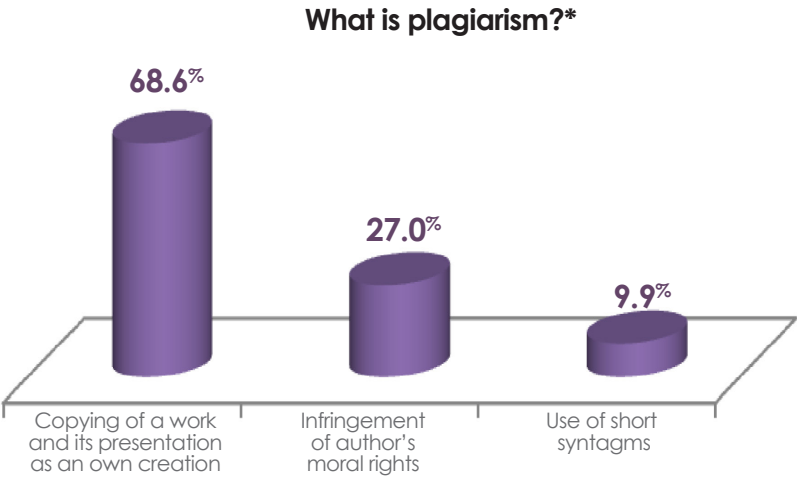
¹ Public Campaign "STOP Piracy and Counterfeiting!" was organized by AGEPI, in the period 26 April – 26 October 2012, in the framework of the Twinning Project "Support to Implementation and Enforcement of Intellectual Property Rights in the Republic of Moldova", with the support of WIPO. Campaign partners were: Broadcasting Coordinating Council, ATIC, companies "Microsoft Moldova", "Moldcell", "Viorica-Cosmetic" JSC, "Sympals".

- organization in educational institutions of an itinerant exhibition of counterfeit products;
- completion of a questionnaire for assessing pupils' perception of these phenomena, on their attitudes towards plagiarism, piracy or counterfeiting.

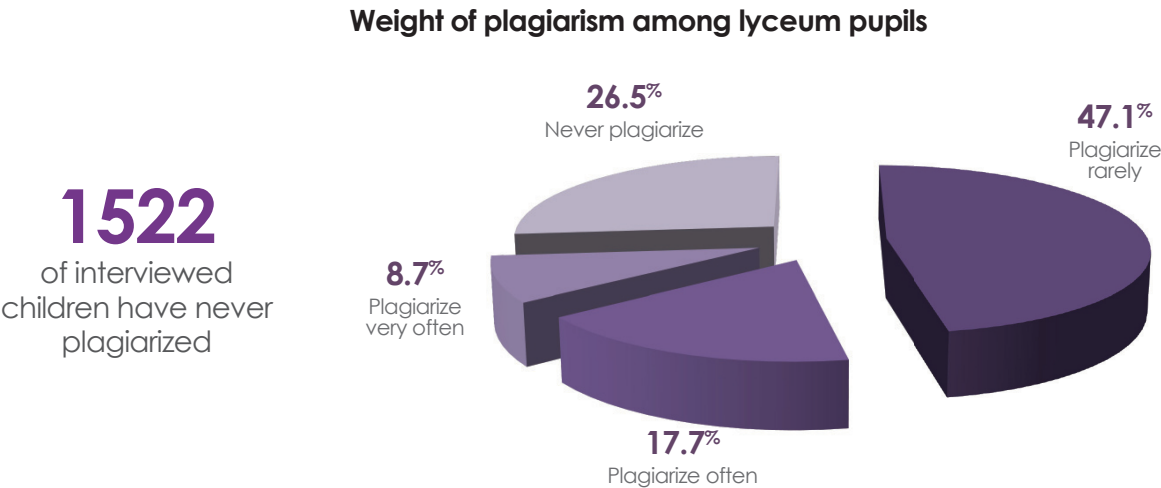
The itinerant exhibition covered counterfeit products, such as cosmetics, perfumes, clothing, footwear and toys.

In the Awareness Campaign, organizers conducted a survey of pupils' knowledge in the field of intellectual property and their perception of the phenomena of piracy and counterfeiting on the basis of questionnaires coordinated with MEd and DGETS of the Chi-sinau municipality. In the survey took part 5,854 pupils.

According to survey results, meaning of the term “plagiarism” is known to pupils. Thus, **68.6%** of the pupils responded that “plagiarism is “copying of a work and its presentation as an own creation”, 27% of them responded that “plagiarism” means “infringement of author's moral rights”, and about 10% responded that “plagiarism” is “the use of syntagms or short definitions”.



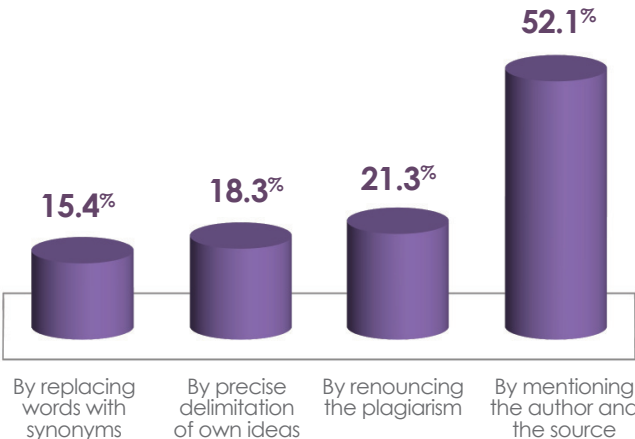
According to responses, over 26% of the surveyed children have never plagiarized, and about 47% resort to this method very rarely. At the same time, over 26% of the interviewed pupils plagiarize often or very often.



* During the survey the interviewed pupils had the possibility to choose several variants of answer to the same question.

When asked to give solutions to prevent plagiarism, about 52% of respondents answered that it is necessary to specify the exact source when using passages from a work and to mention the name of the author, about 21% said they would renounce the material where they have doubts about the source or origin of the work, while over 15% of interviewees suggested replacing the terms in the original work with synonyms.

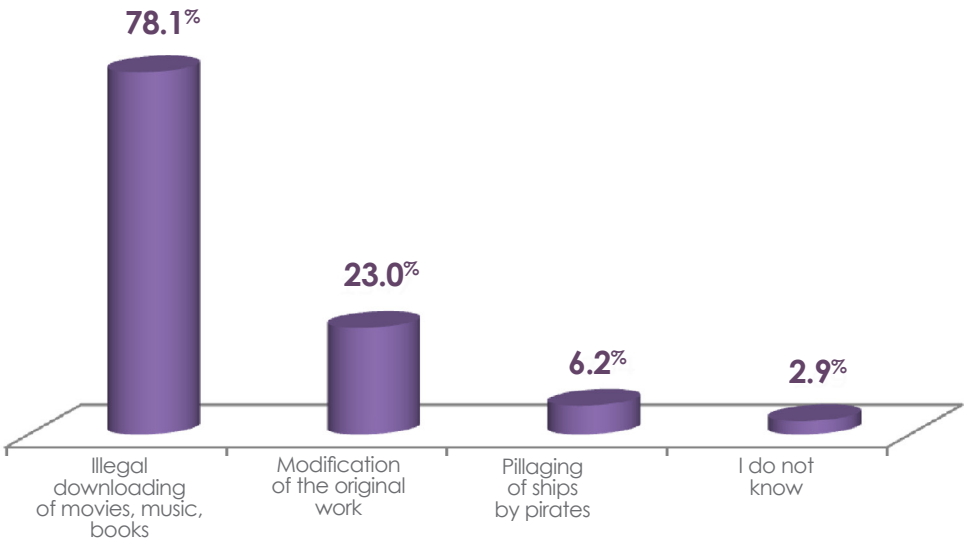
How plagiarism can be prevented?



3044
of respondents prevent plagiarism by mentioning the author and the source

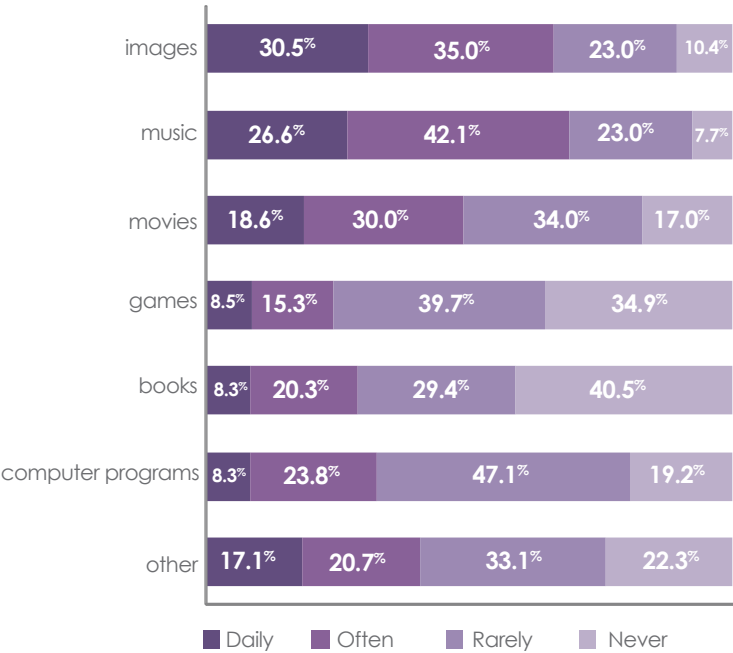
According to survey results, most pupils know the meaning of the term “piracy”. Thus, about **78%** of respondents defined “piracy” as “illegal downloading of movies, music, books”, 23% – modification of the original work and about 6% believe that “piracy is pillaging of ships by pirates”.

What is piracy?



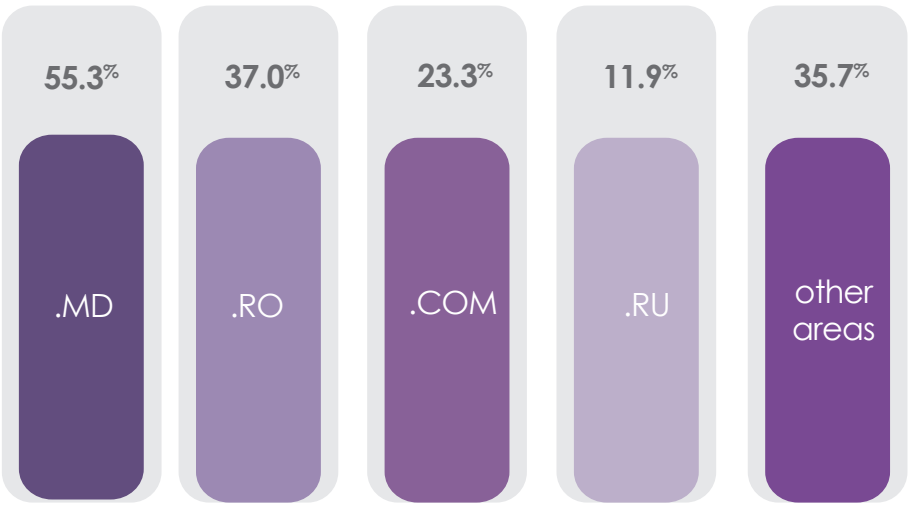
Despite the fact that most pupils perceive piracy as a negative thing, most of the respondents daily download unlicensed products. The most popular objects of copyright and related rights downloaded from the Internet are photographic images (30.5%), musical pieces (26.6%) and movies (18.6%). At the same time, many pupils have never downloaded movies (17%), computer games (34.9%), books (40.5%) or software (19.2%).

Frequency of downloads of images, music, movies and software

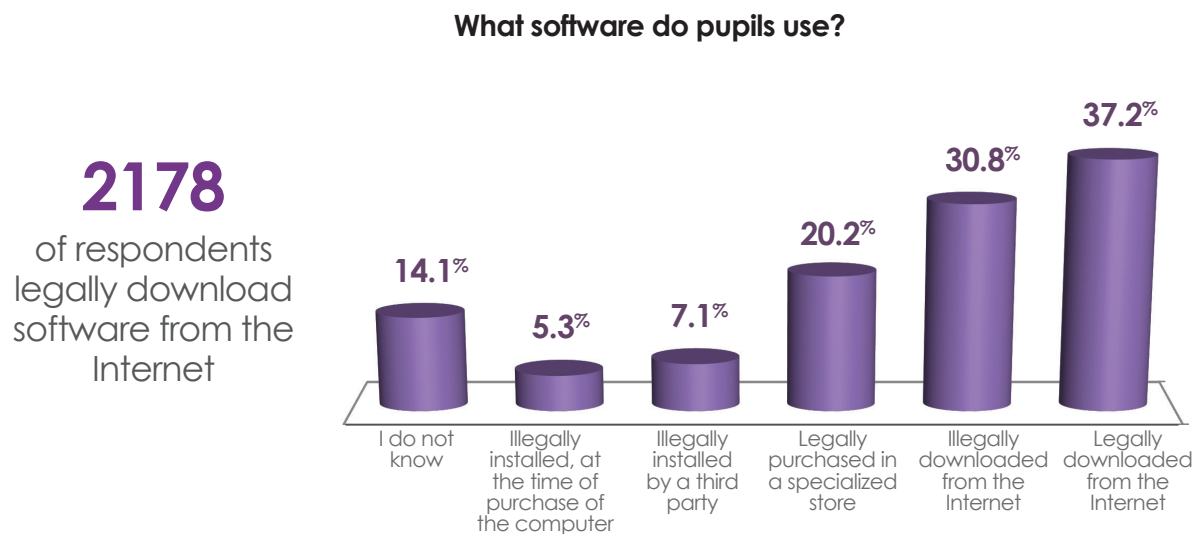


The most requested information platforms from which pupils download unlicensed products remain those in the area „**.MD**” – **55.3%**. There follow the websites hosting and distributing torrent type files in the area “.RO” (37%), “.COM” (23.3%) and “.RU” (11.9%).

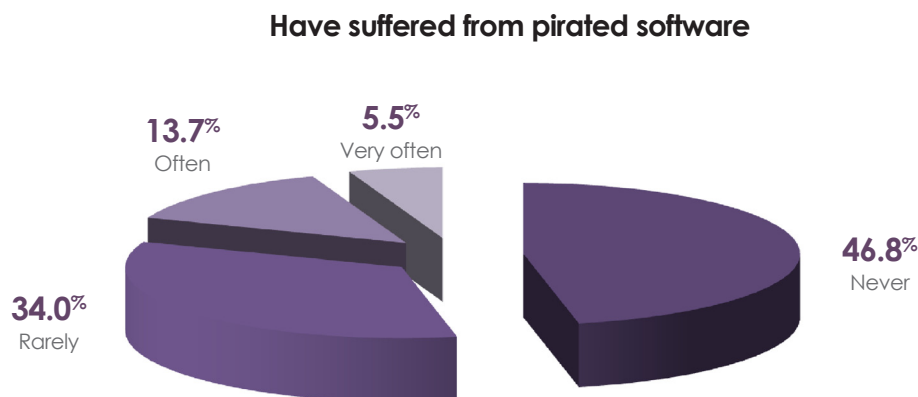
Information sources used



When asked what kind of software they use, about 37% of pupils responded that legally download from the Internet, 30.8% - illegally and 20.2% - legally purchase in specialized stores. It is worth noting the fact that 5% of respondents said they use illegally installed software, at the time of purchase of the computer, which proves an illegal activity of the computer marketing centers.

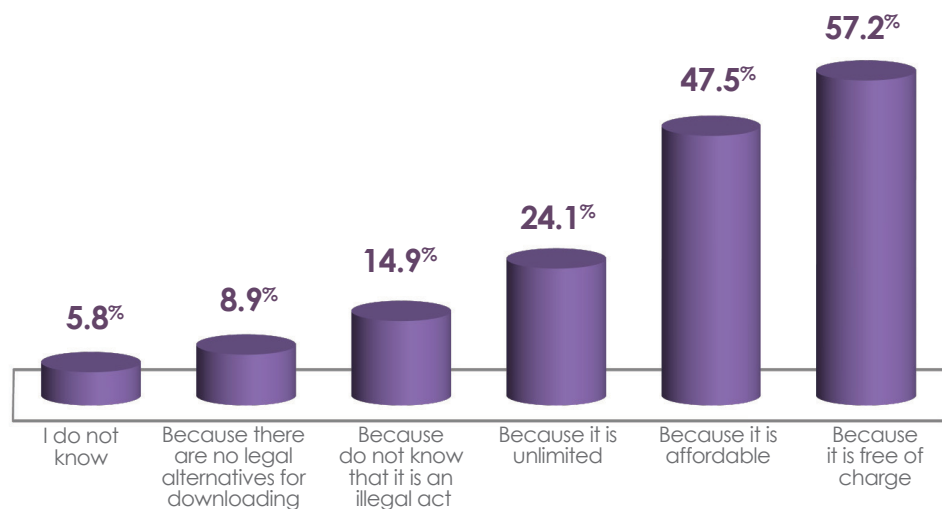


Although illegal software affects the operational systems and computer functionality, most of pupils (cca 47%) stated that use of pirated computer programs do not produce negative consequences. Other respondents indicated that illegal software rarely (34%), often (13.7%) or very often (5.5%) causes damage.



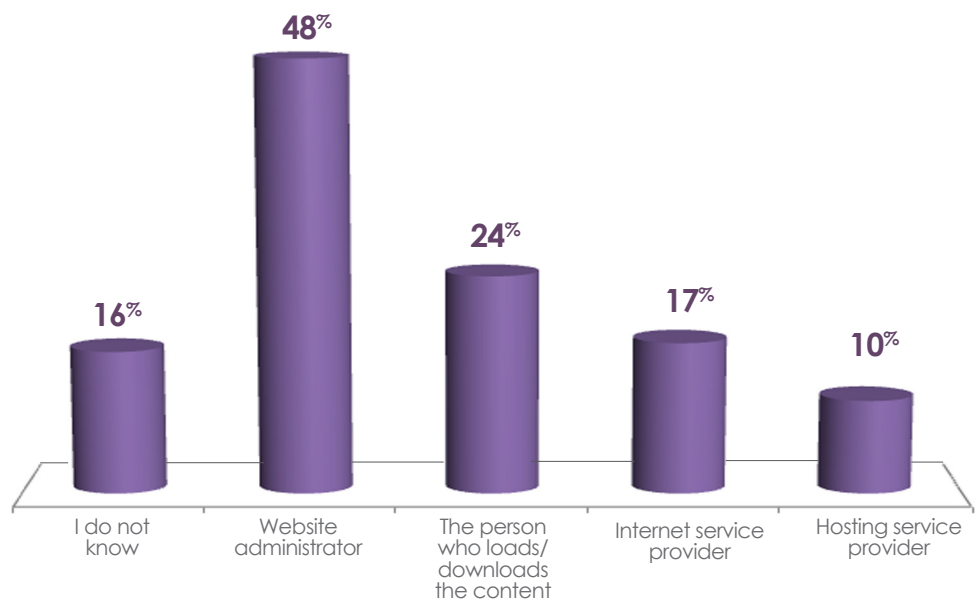
Referring to the reasons for using pirated products, about **57%** of respondents believe that people consciously use pirated products, because they are free of charge, 47.5% - because they are affordable and 14.9% of respondents download in ignorance of the illegality of their acts.

Reasons for illegal downloading



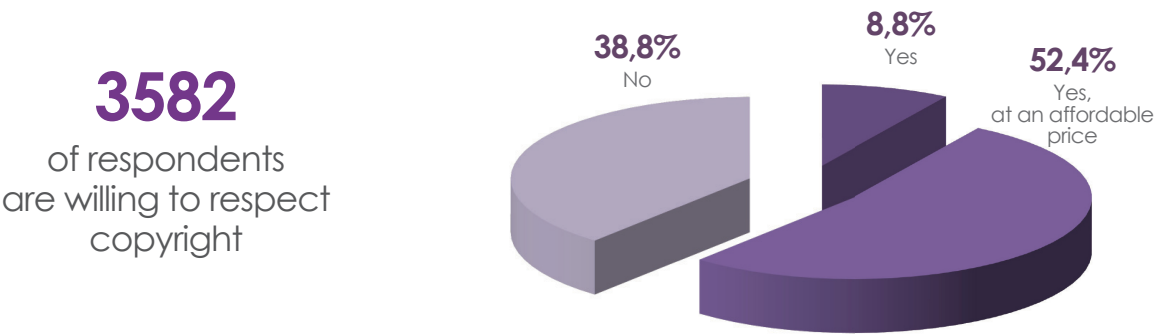
Pupils noted that responsible for the infringement of copyright in the digital environment should mainly be website administrators (48%). At the same time, accountability of service intermediaries is preferable for Internet providers by 17% of respondents, and for hosting-providers - by 10% of the total interviewed children. However, 24% of interviewees refer to the guilt of natural persons who load or download illegal content.

Who should bear responsibility?



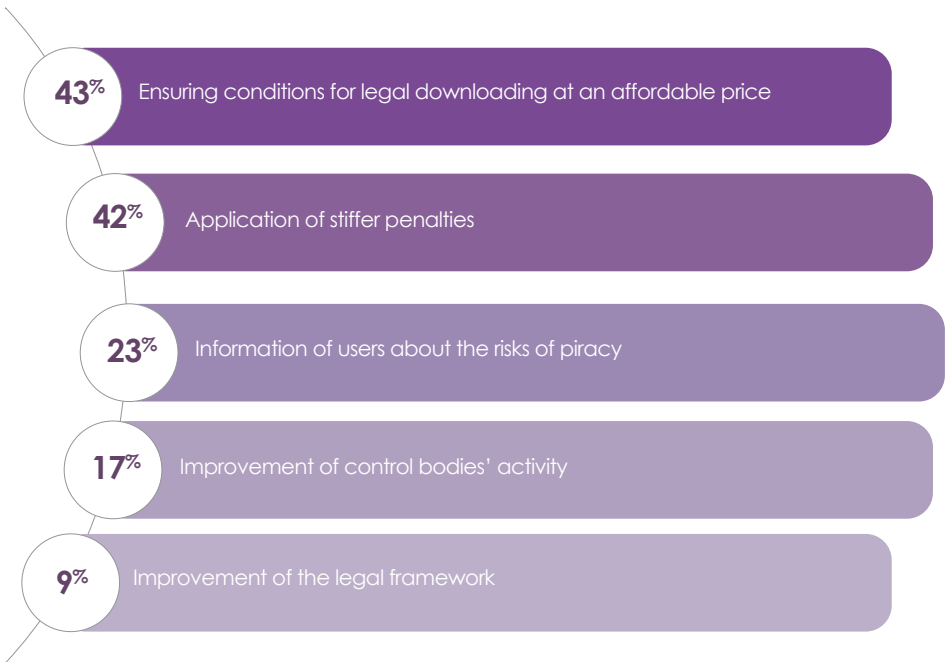
However, most respondents (61.2%) are willing to respect the rights of authors and performers and pay an affordable price for the legal downloading of music, movies, books or software from the Internet. At the opposite pole - 38.8% would not accept, for the time being, to purchase licensed works.

The extent to which respondents are willing to respect copyrights



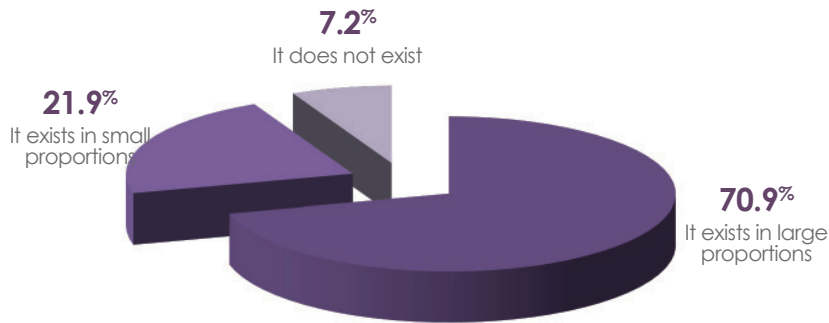
Regarding the measures to combat piracy phenomenon, 42% of pupils are for toughening of penalties, 43% - for affordable prices upon legal downloading, 23% - for more efficient information of consumer about the risks of piracy, 17% - for improvement of control bodies' activity, and 9% believe that the legal framework should be improved.

What should be done?



According to the survey, counterfeiting is perceived by pupils as a reproduction or imitation of an original product for fraudulent purposes (**62.5%**) and as a production of low-quality goods (31.2%). When asked if the phenomenon of counterfeiting is topical, about 71% of pupils responded that it “exists in large proportions”, 21.9% - that it “exists in small proportions”, and only 7.2% responded that the phenomenon of counterfeiting in the Republic of Moldova “does not exist”.

Respondent’s opinions on the topicality of the phenomenon of counterfeiting



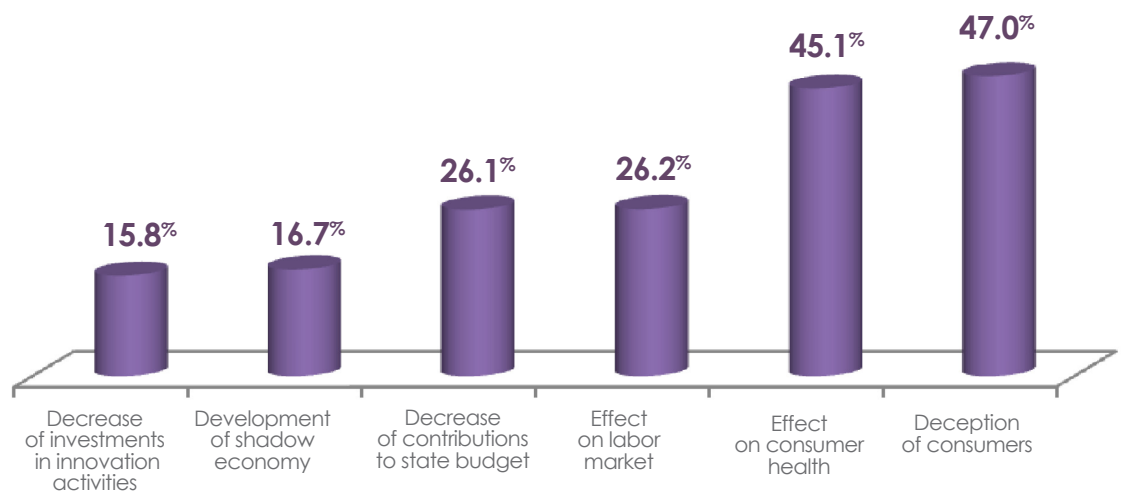
However, about 69% of the survey respondents believe that people buy counterfeit products, because “they cost less”, 26.9% – because they are “affordable”, while about 11% of the interviewees argued that counterfeit products are bought “for lack of genuine products”.

Why do people buy counterfeit products?



Given that the purpose of the phenomenon of counterfeiting is obtaining illegal income by misleading consumers, answers of lyceum pupils attest to the awareness of social danger to which they are exposed. Simultaneously with the awareness of misleading (47%) that counterfeiting of products involves, respondents also perceive the phenomenon as a danger to life and health of consumers (45.1%). At the same time, pupils consider that the phenomenon of counterfeiting has no significant affect on economic development (16.7%) or investments in the field of research and development (about 16%).

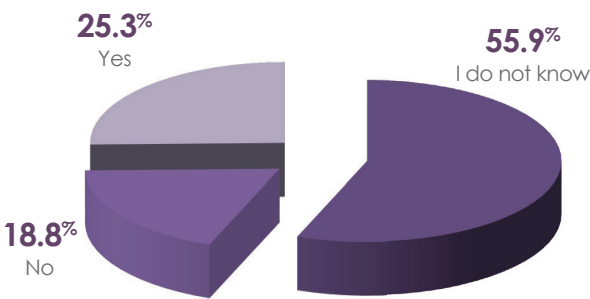
Respondents' opinions on the consequences of counterfeiting



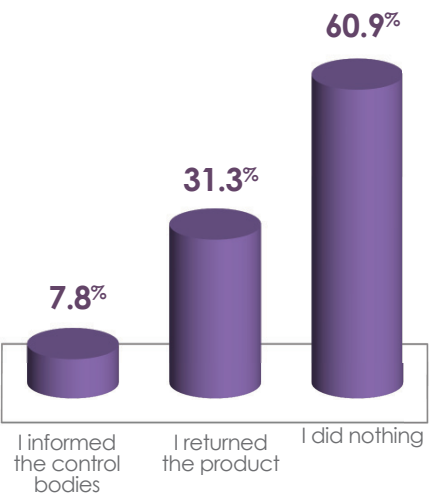
Study results show that 25.3% of respondents have bought, at least once, counterfeit products, and 74.7% answered that they have not bought or do not know about buying counterfeit goods. However, **60.9%** of those who have purchased counterfeits did nothing, 31.3% have returned the product, and 7.8% have informed the control bodies.

Pupils' reactions to counterfeits

Have you ever purchased counterfeit products?

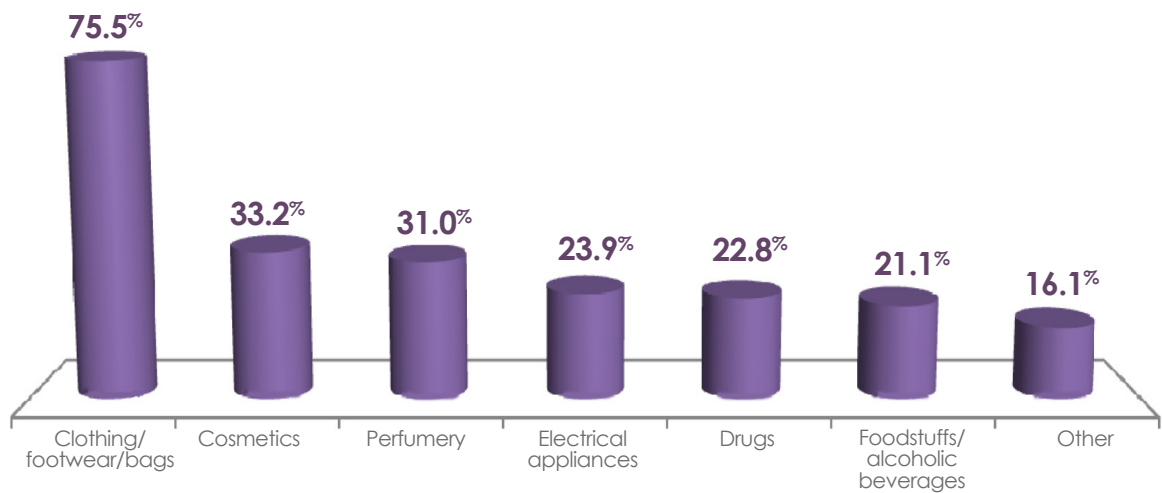


How did you react?



The most commonly counterfeit products, in the perception of pupils, are clothing and footwear (75.5%), cosmetics (33.2%), perfumes (31%), electrical appliances (23.9%), drugs (22.8%) and foodstuffs (21.1%). The perception of children corresponds largely to the results of detentions carried out by Customs Service and General Police Inspectorate.

Categories of counterfeit products



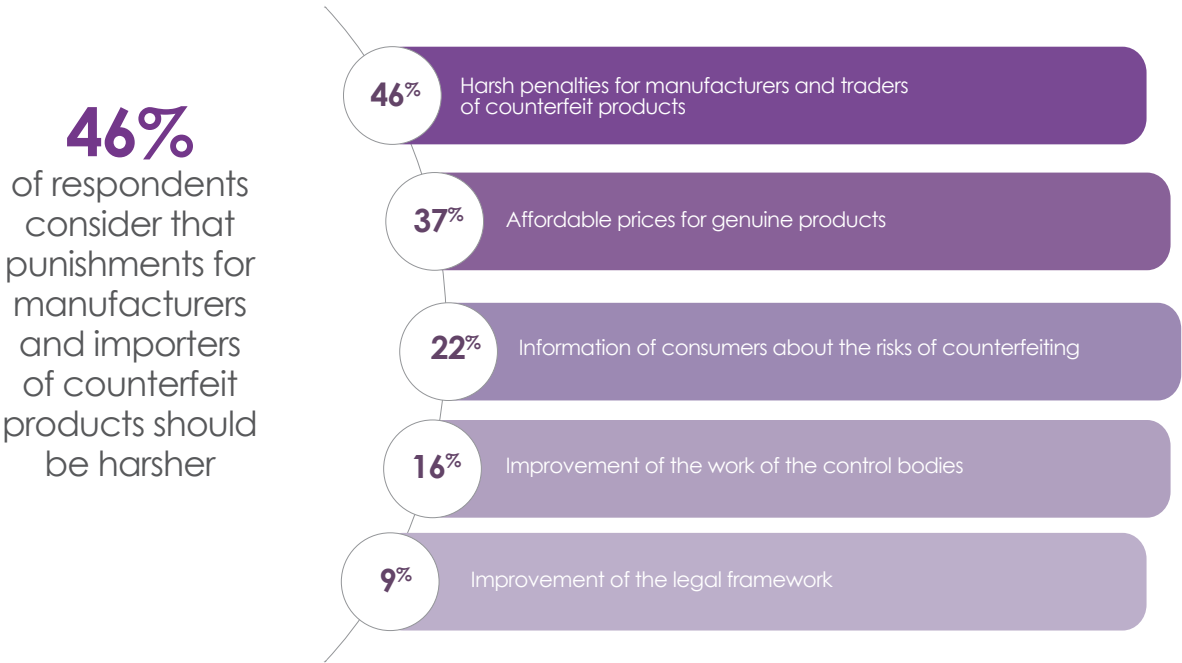
When asked how they identify an original product from a counterfeit, respondents put in the foreground the very low price (56.6%), the quality of product packaging (43.5%), the marketing place (39.1%) or lack of documents accompanying the product (31%). Thus, selling of products of renowned manufacturers in the street and at low cost, are indicators of counterfeiting, according to the opinion expressed by pupils.

Main indicators of counterfeit product



According to respondents, responsible for the persistence of the phenomenon of counterfeiting are manufacturers and importers of counterfeit goods, they being supposed to be subject to harsh punishments (46%). And 37% of interviewees believe that prices of genuine products should be reduced, that they should become accessible to all, 16% have found deficiencies in the work of the control bodies, being proposed measures for its improvement.

Respondents' opinions on measures that must be applied



The study "Pupils' Attitude towards Counterfeiting and Piracy Phenomena in the Republic of Moldova" can be accessed in full on [http://agepi.gov.md/pdf/Prezentare%20chestionar%20\(2.10.2014\)%202.pdf](http://agepi.gov.md/pdf/Prezentare%20chestionar%20(2.10.2014)%202.pdf)

Finally, it was organized a Press Conference in which were made public the results of the **Chisinau Lyceum Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena**, conducted during 2014. In the event were presented the results of the survey on the attitude towards plagiarism, piracy and counterfeiting, after which the most active pupils made a visit to our partners – Viorica Cosmetic JSC and TV station TV7, where they acquainted themselves with the processes of creation and exploitation of intellectual property objects.

3. Enforcement of Intellectual Property Rights

3.1. Protection of Intellectual Property Rights at the Border

In the Republic of Moldova, enforcement of intellectual property rights at the border is provided by the **Customs Service**.

In accordance with the delegated powers, customs authority provides for the effective application of legal border protection measures in order to prevent and combat imports of counterfeit goods and pirated works on the internal market.

To this end, customs authority shall apply intellectual property border protection measures in respect of goods suspected of infringing an IP right and which:

- a)** are brought into or out of the customs territory of the Republic of Moldova;
- b)** are declared to customs authorities to be placed under a definitive or suspensive customs procedure;
- c)** are under customs supervision in any other situations;
- d)** are found during customs checks on goods entering or leaving the country not having been declared;
- e)** are entered into state ownership by confiscation or abandonment to the State's advantage.

Measures provided for in the customs legislation shall not apply to goods which are object of the protected intellectual property right and which have been manufactured with the consent of the right holder, but are placed in one of the situations mentioned without his consent, and in respect of goods intended for personal use, moved across the customs border of the Republic of Moldova by natural persons.

The procedure for enforcement of intellectual property rights at the customs border may be initiated:

- by the right holder, by filing an application for action;
- *ex officio*, subject to further action of right holder.

Where the rights enforcement procedure is initiated by the right holder, the enforcement mechanism involves the following steps:

✓ Initiation of the procedure – by lodging, by the right holder, an application for customs action and its examination with CS (under the provisions of Art. 302¹ of the Customs Code of the Republic of Moldova);

✓ Acceptance of the application for customs action and specification of the customs action period (under the provisions of Art. 303 of the Customs Code of the Republic of Moldova);

✓ On the basis of accepted application for customs action, CS shall issues a *Disposition concerning customs action with a view to protection of intellectual property*, entering it into the Register of Intellectual Property Objects, which it administers. The Register of Intellectual Property Objects to which border protection is applied can be found on the website of the customs authority www.customs.gov.md;

✓ Application of protection measures (**procedure based on the application for action – 10 working days**) by detention of goods suspected of infringing intellectual property rights and/or suspension of customs clearance, with notification of the right holder and the declarant/consignee of the goods with a view to initiating the procedure in the courts.

If the rights enforcement procedure is initiated ex officio, the enforcement mechanism provides for the following measures:

✓ goods suspected of infringing intellectual property rights shall be detained, and customs clearance shall be suspended;

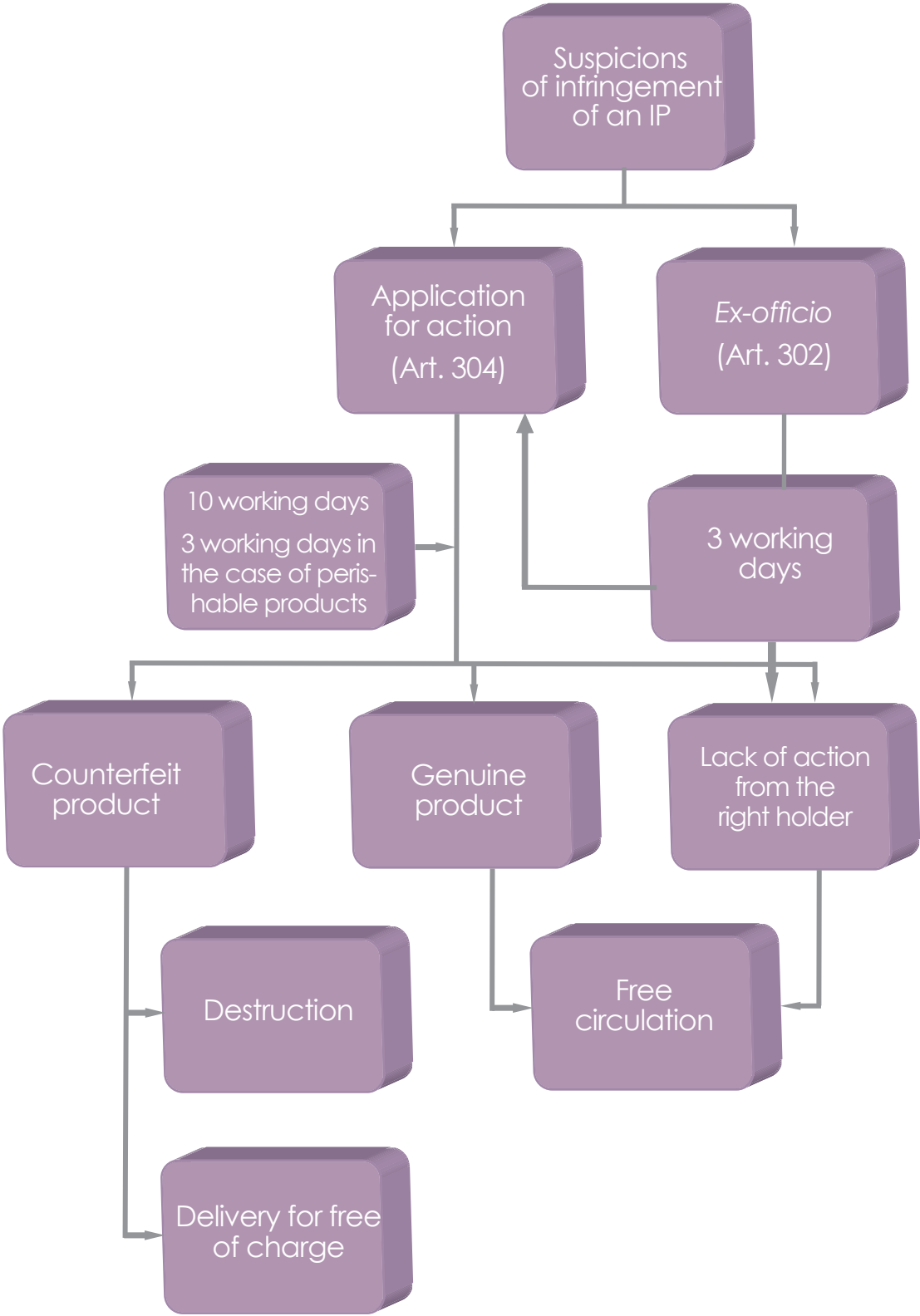
✓ the intellectual property right holder shall be informed in order to confirm/refute the fact of counterfeiting of goods;

✓ if, within **3 working days**, the right holder fails to lodge the application for action, customs authorities shall order the release of goods and/or customs clearance, provided that other legal provisions are met (*under the provisions of Art. 302 of the Customs Code of the Republic of Moldova*).

Goods found to have infringed an intellectual property right (under the provisions of Art. 305 of the Customs Code of the Republic of Moldova) shall be:

- destroyed;
- delivered free of charge to public institutions, including from the social protection system, to public organizations or humanitarian foundations, to sports associations or clubs, state educational institutions, to natural persons who have suffered from natural disasters, provided that there is the written consent of the holder of intellectual property right, that they are goods suitable for human consumption or use and that they are not marketed.

The mechanism for action by customs authorities



According to data furnished by CS, in 2014 was recorded an increase in the number of applications for customs action submitted by IP right holders and, respectively, an increase in the number of intellectual property objects for which border protection was sought.

During the year under review, Customs Service received **136 applications for customs action**, including:

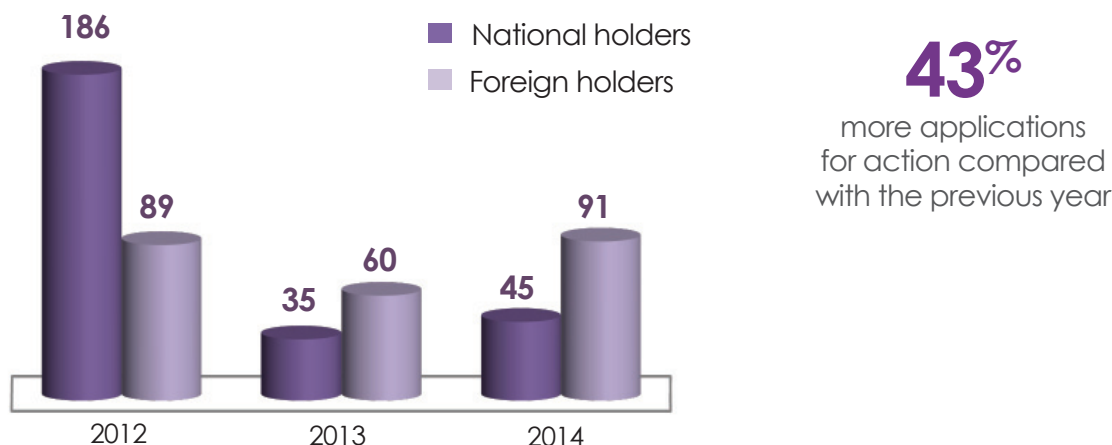
- 3 applications for customs action lodged by natural persons;
- 133 applications for customs action lodged by legal entities;

Of the total 136 applications:

- 45 applications for customs action were lodged by national holders;
- 91 applications for customs action were lodged by foreign holders.

Compared with 2013, the number of applications for action increased by 43%, but compared with 2012, their number is lower by about 50%.

Distribution of applications for action by holders



In an analysis of the applications for action for the object of which protection was sought, for 2014 is remarked an increase in the weight of applications for action relating to industrial designs, compared to the previous year: from less than 1% of all applications in 2013 – to 4% in the reference year.

As in an application for action may be sought protection of several intellectual property objects, on 31 December 2014 in the Register of Intellectual Property Objects that were granted border protection were entered 597 objects. Thus, it was recorded a 20% increase over the number of intellectual property objects protected at the border in 2013, and in comparison to 2007 – the number of IP objects protected at the border increased approximately 4 times.

Number of IPOs that have benefited from border protection



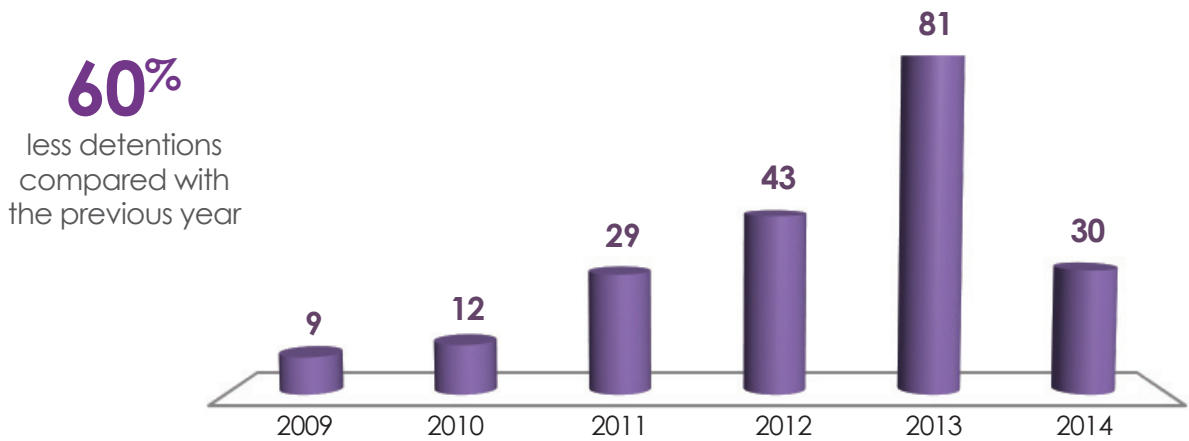
Studying the distribution of applications for action by holders, it should be noted that the number of applications for action lodged by foreign holders prevails in 2014 as well, compared to the applications lodged by national holders. At the same time, for the year under review it should be noted an increase by 47% (compared with the previous year) of IPO for which protection was sought, owned by national holders and an increase by 14% of IPO owned by foreign holders (compared with the previous year).

IPOs protected at the border, distributed by holders



During 2014, Customs Service has registered 30 detentions of goods suspected of being counterfeit, which is about 40% of the number of detentions carried out during the previous year and takes the level of the year 2011.

Number of detentions carried out by the Customs Service

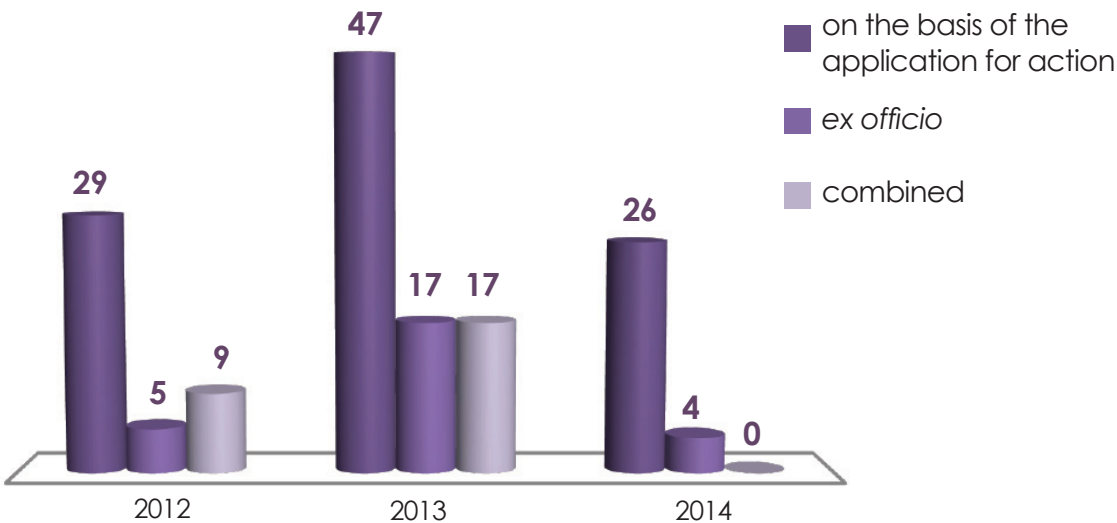


In 29 of the 30 detentions, products were under customs regime of import and only in one case products were intended for export. In 29 cases in which products have been detained or suspended, the declarant was national (4 natural persons, 25 legal entities), and in one case – international declarant (natural person).

In 25 cases of detention the matter was about infringement of intellectual property rights relating to trademarks, mostly foreign (96%) and in 5 cases it was infringed the exclusive right in industrial designs (100% national holders).

In **26** cases, the rights enforcement procedure was initiated on the basis of the application for action, in other **4** the procedure was initiated ex officio.

Distribution of detentions according to the procedure



The decreasing number of detentions, carried out by the Customs Service employees during 2014, highlights the need to continue the training courses for customs officers in order to improve the skills of application of IPO border protection measures and detection of goods suspected of infringing an intellectual property right.

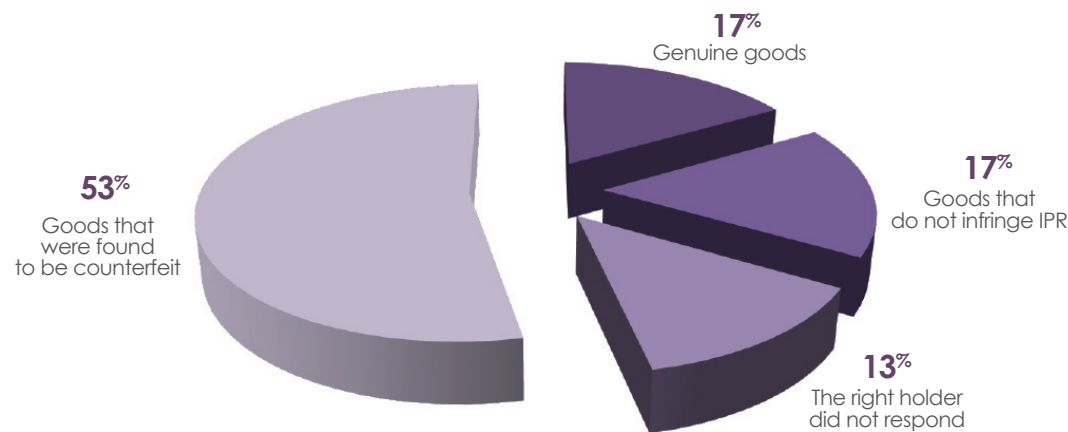
An important role in the process of enforcement of intellectual property rights and in ensuring a professional activity of the customs officers have the right holders, but their activity in the Republic of Moldova is de-motivating for the customs authority. We confirm this because, in all cases where the IPR enforcement action was brought ex officio, the right holder has not taken action on the notification. That is, the right holder had no intention to support the work of CS officers by sending a response to their notification, even about the fact that his rights are not violated.

In all cases where the IPR enforcement action was brought ex officio, the right holder has not taken action on the notification

Of the 30 detentions, the majority (77%) was carried out by the Chisinau Customs Office (Cricova, Industrial, Airport), which emphasizes the need for increased training of the personnel in the territory.

In 16 cases of detention, goods have been found to be counterfeit. In other 14 cases – either the goods were original or the owner declared that his rights are not violated, or the goods were put into free circulation because of inaction of the right holder. For information – the statement that the goods do not infringe IPRs is most often explained by the fact that too small quantities are involved and the right holder does not wish to initiate an action, because the damage caused is also small.

Situation on detentions of goods suspected of being counterfeit, year 2014



In **47%** of all cases of detention of the goods suspected of infringing an IPR, the goods were put into free circulation. Attention should be drawn to the fact that only in **17%** of cases, the goods were genuine. Thus, we are witnessing a situation where **30%** of the goods detained, more than sure counterfeit, are put into free circulation. The damage caused by these products can hardly be estimated, because in the case of counterfeit products the matter is primarily about poor quality.

According to data furnished by the Customs Service, the top of most frequently counterfeited goods, detained at the border, looks like this:

Category	No of detentions	Quantity (pcs.)	Value (MDL)	Country of dispatch
Packaging, bags, slip covers, stickers	3	505,261	185,721	CN, UA
Cosmetics, perfumery	4	540,20	198,196	PL, UA, MD
Clothing, footwear	2	510	21,575	CN, TR
Toys	1	128	17,580	CN
Industrial Designs (tombstones)	4	102	33,188	UA
Accessories, glasses, purses, scarves	3	56	5,600	UA, TR
Total	17	560,077	461,860	

90%
of counterfeit products – packaging, bags, slip covers, stickers

In the above table, one can observe an inconsistency in the number of detentions, so far as previously were mentioned 16 cases of detention. This is explained by the fact that in the same action may be detained several product categories.

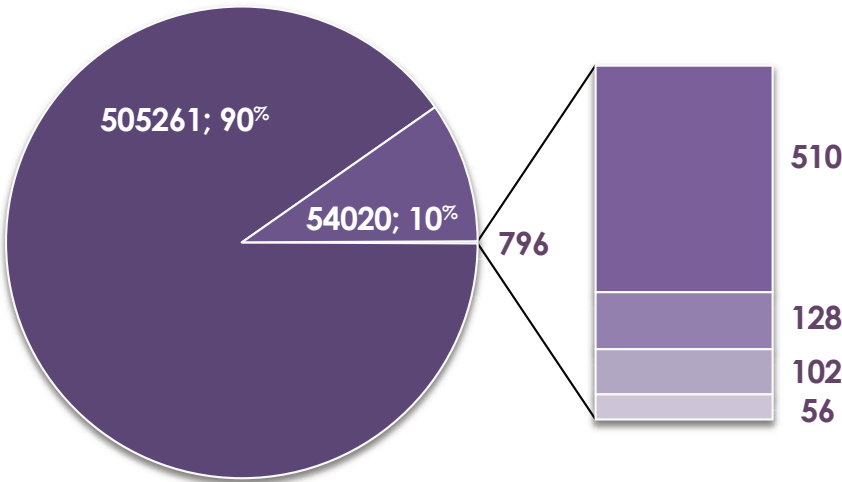
Next we present the quantitative distribution of detained goods, which were found to be counterfeit, by product category:

Quantitative distribution of detained products found to be counterfeit by categories, 2014

- Packaging, bags, slip covers, stickers

Toys
- Cosmetics, perfumery
- Industrial designs (tombstones)

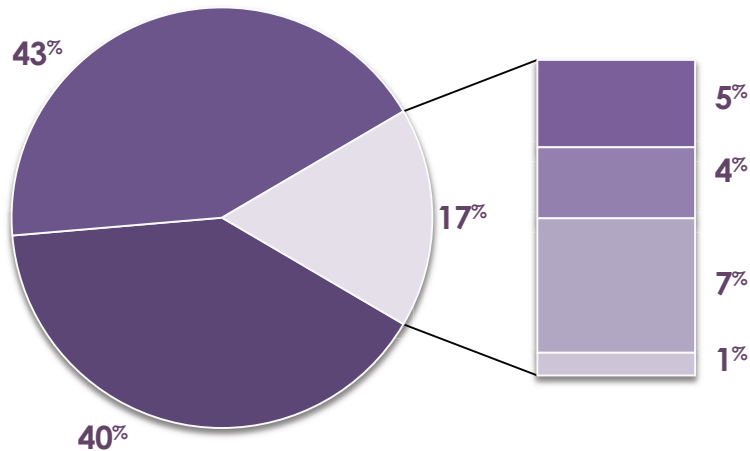
Clothing, footwear

Accessories, glasses, purses, scarves


If products in the category packaging, bags, etc. quantitatively come first, in terms of value detained products, found to be counterfeit, are distributed differently:

Value distribution of detained products found to be counterfeit by categories, 2014

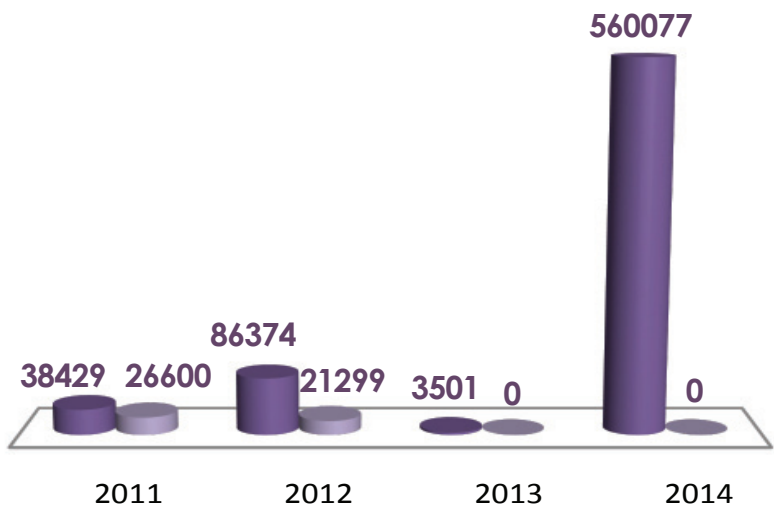
- Cosmetics, perfumery
- Clothing, footwear
- Packaging, bags, slip covers, stickers
- Toys
- Industrial designs (tombstones)
- Accessories, glasses, purses, scarves



Compared to the previous years, we can say that, although the number of detentions decreased, the quantity of counterfeit products increased significantly.

Quantitative evolution of detentions of goods that were found to be counterfeit by years

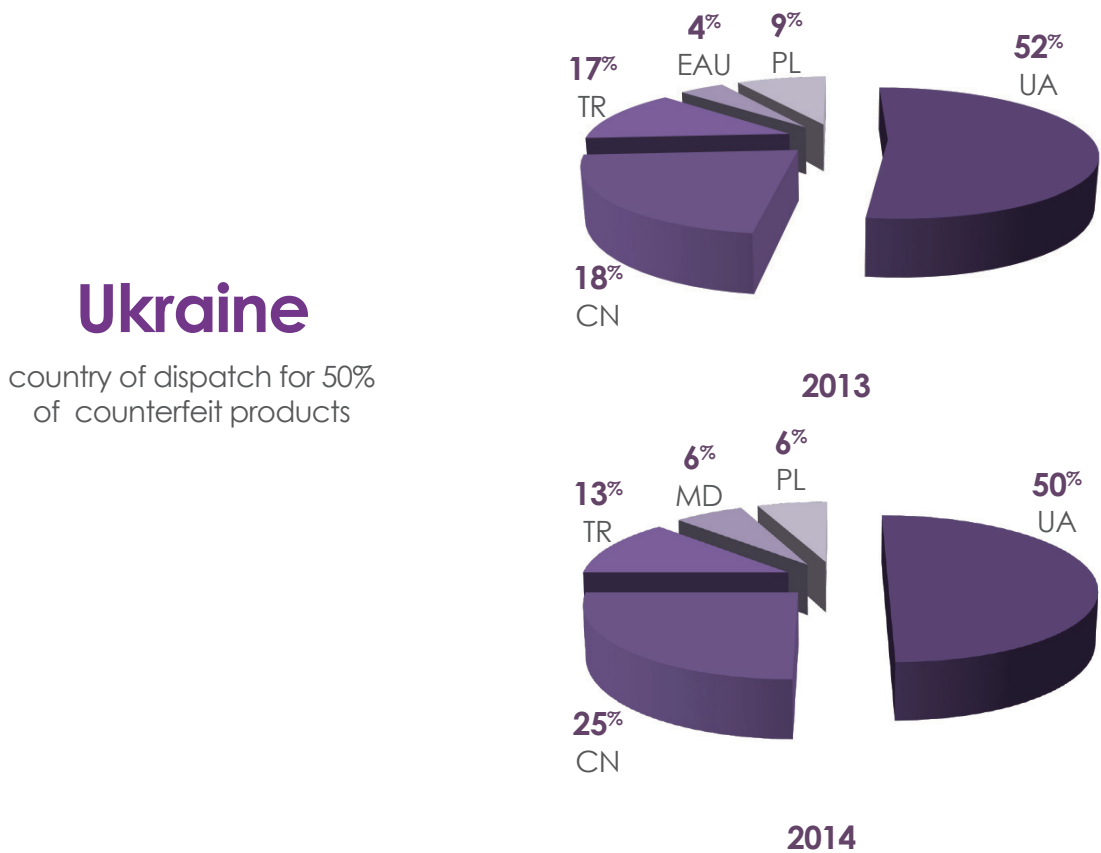
- Quantity of detained products found to be counterfeit (pcs.)
- Quantity of detained products found to be counterfeit (kg.)



In an objective analysis of the situation, one can see that if in the reference year 90% of the quantity of detained products found to be counterfeit were from the category bags, slip covers and other packaging, in the previous years prevailed products like phones, auto parts, etc.

Most counterfeit goods detained, except for one case, were taken across the border by land. In 2014, as in the previous years, counterfeit products had the same countries of dispatch, which do not always correspond with the country of origin.

Distribution of detentions by countries of dispatch



Republic of Moldova appears as a country of dispatch because, in one case the objective of detention was a lot of cosmetics and perfumery found in customs regime of export. It should be noted that in this case of retention, the parties are still in the trial, i.e. the customs declarant has not abandoned the products and has not recognized the fact of infringement of intellectual property rights.

In 14 of the 16 cases in which goods have been found to be counterfeit, the products are supposed to be destroyed. In one case the counterfeit goods were destroyed (503,500 pcs. of bags worth 10,343 USD). In another case, the counterfeit products were donated, with the consent of the right holder and after removal of distinguishing marks infringing the intellectual property right (128 pcs. of toys worth 990 USD).

In total, during 2014, Customs Service employees have instituted **5 contravention proceedings**, submitted for examination to the competent institutions. One proceeding was submitted to the court.

Also, in the reference year were undertaken several actions for:

1. Modification and adjustment of national legislation in the field to the international legislation, particularly RM Customs Code provisions.

2. Development of the Customs Service Regulation with a view to protection of intellectual property, which, in the context of economic, commercial and legal developments, it is necessary to ensure the enforcement of intellectual property rights by the customs authorities and to create an adequate legal framework, to provide more legal certainty.

3. Improvement of the efficiency of bilateral cooperation with right holders to encourage them in applying the intellectual property rights, by signing memoranda of understanding.

4. General public awareness on the danger caused by consumption of counterfeit goods.

In this context, there were realized the following:

- 10 training activities, following which 234 customs officials were initiated into the field of protection of intellectual property;

- 15 national and international seminars with the participation of right holders and law enforcement bodies, whose purpose was improvement of the level of cooperation between them and promotion of the need for IP protection;

- on Customs Service website were placed 3 information materials explaining to the society the intellectual property border protection enforcement mechanism;

- with a view to exchange experiences, customs officials from the Intellectual Property Protection Department attended multiple roundtables, with the participation of customs officers from neighboring states, international experts;

- there were proposed 10 amendments to the Customs Code, relating to the improvement of the legal framework in the field of protection of intellectual property;

- through the Customs Service website www.customs.gov.md, it was disseminated and administered the information on cases of infringement of intellectual property rights and destruction of counterfeit goods;

- it was negotiated the Draft Memorandum of Understanding between Louis Vuitton and Customs Service.

234

of customs officials
were initiated into
the field of protection
of intellectual property

3.2. Enforcement of Intellectual Property Rights in the Internal Market

Ministry of Internal Affairs is the main law-enforcement body with skills on preventing and combating intellectual property-related offences on the internal market.

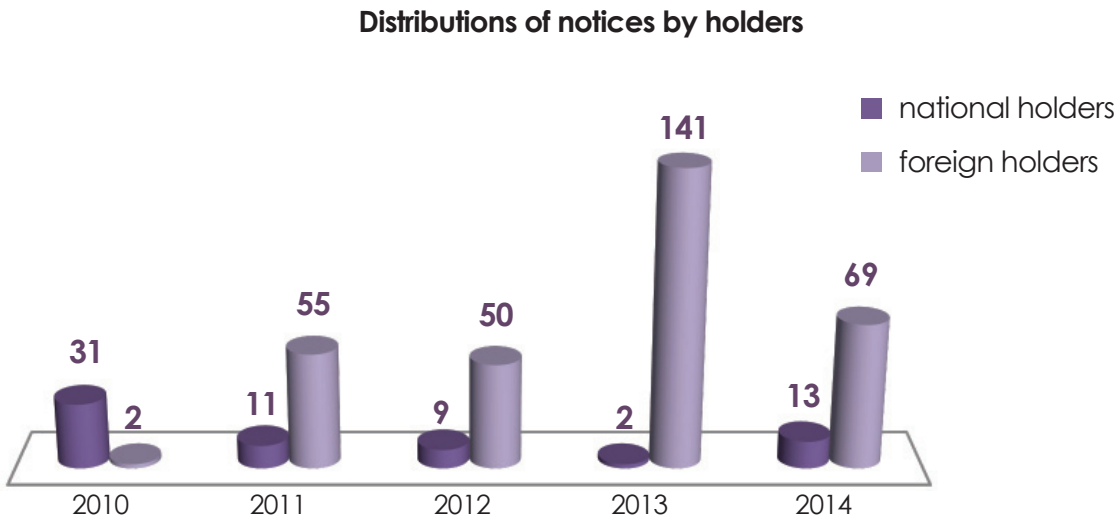
In accordance with the recommendations of foreign experts, from the support of whose Republic of Moldova benefited in recent years, but also to face the challenges in the field, in the NII of the GPI of MIA was established a subdivision specialized in combating criminal offences in the field of intellectual property, namely Intellectual Property Offense Combating Division of the Economic Fraud Investigation Directorate №3, with branches in all police inspectorates.

This specialized division focuses on the organization and conduct of actions to prevent, detect and document criminal offenses related to infringement of intellectual property rights. Division's activity aims at protecting natural persons and legal entities against economic activities which infringe intellectual property rights, while generating increased risks for potential consumers of counterfeit products.

According to the legal provisions, the prosecution procedure in the case of infringement of an IP right on the internal market can be initiated both by the right holder, by submitting a notice, and ex officio, with subsequent submission of the notice.

In order to ensure a fair and legal business environment, during 2014, the Economic Fraud Investigation Directorate, through the specialized subdivision, has registered and processed **82 notices** of infringement of intellectual property rights, which is less than the previous year, but more compared with the level of the years 2012 and 2011.

We should specify that the difference between the number of notices submitted by the foreign holders compared to those submitted by the national holders is maintained in 2014 as well.



Of the 13 notices received from national holders, 5 were submitted by natural persons and 8 – by legal entities. In the case of the 69 notices, submitted on behalf of foreign owners, all aimed at legal entities.

73 of the notices filed were related to the infringement of right in a trademark, **7** – to the infringement of copyright, **2** – to the infringement of right in an industrial design.

Of the 73 notices that aimed at the infringement of rights in trademarks, 40 were related to protected trademarks for clothing/footwear, 11 – for bags, purses, leather accessories, 10 – for perfumery and cosmetics, 5 – auto parts, the rest – to other product categories.

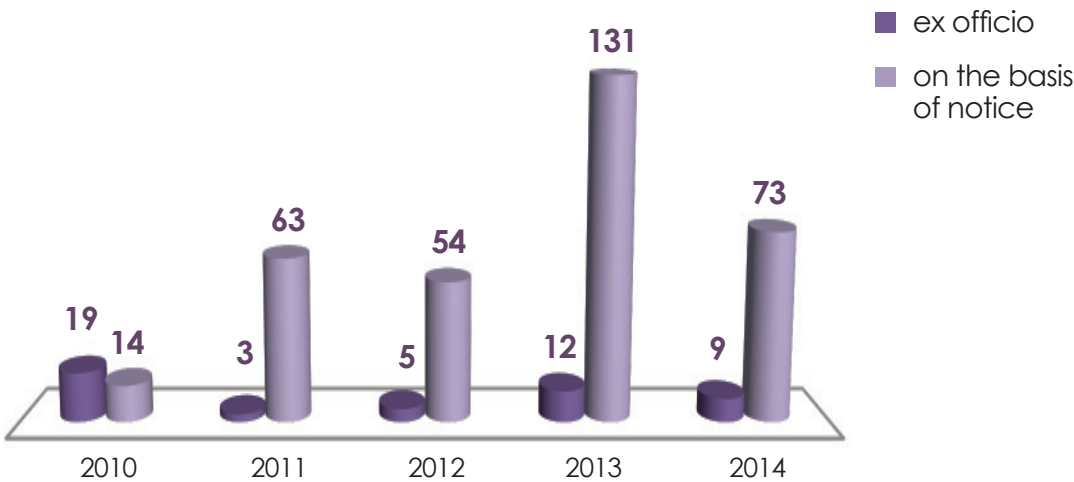
The declining number of notices filed by right holders has also generated a decrease in the number of exercised controls.

Thus, according to data furnished by EFID, during 2014, the employees of this directorate exercised 82 controls, of which 9 - under the ex officio procedure (with subsequent lodging of the notice by the right holder), the rest (73) - on the basis of notices lodged by the right holders.

43%
less controls
compared with the
previous year

According to data furnished by the Economic Fraud Inves-

Distribution of controls according to the procedure



39%
controls exercised by the
employees of the division
specialized in combating
intellectual property-related
criminal offences within the EFID

tigation Directorate, most controls, namely – 32, were exercised by the employees of the division specialized in combating intellectual property-related criminal offences within the Directorate, which once again confirms the effectiveness of the reform carried out in the GPI.

Controls exercised by the territorial police inspectorates							
Anenii Noi	0	Basarabeasca	0	Briceni	0	Cahul	0
Cantemir	0	Calarasi	2	Causeni	2	Ceadir-Lunga	0
Cimislia	1	Comrat	0	Criuleni	1	Donduseni	2
Drochia	1	Dubasari	0	Edinet	1	Falesti	2
Floresti	0	Glodeni	0	Hincesti	1	Ialoveni	0
Leova	0	Nisporeni	0	Ocnita	1	Orhei	2
Rezina	2	Riscani	0	Singerei	0	Soroca	3
Straseni	3	Soldanesti	0	Stefan-Vodă	0	Taraclia	0
Telenesti	0	Ungheni	0	Vulcanesti	0	Balti	7
Botanica Distr.	4	Buiucani Distr.	3	Center Distr.	3	Ciocana Distr.	4
Riscani Distr.	4					EFID of NII of the GPI	32
Total	82						

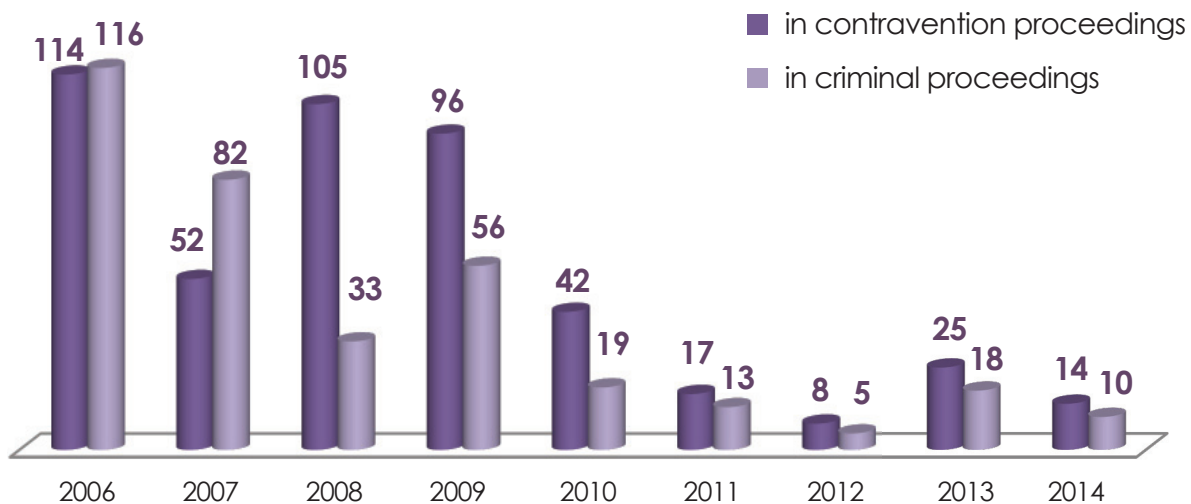
Following the controls exercised, there were drawn up 82 finding reports, of which 69 – to the name of natural persons and 13 – to the name of legal entities. As a result, there were carried out 82 counterfeit/pirated products seizure procedures with a total value of 1,639,938 lei.

1,639,938 MDL
value of seized counterfeit/
pirated products

An important role in carrying out the MIA activity plays AGEPI, which has competence to make scientific and technical findings with a view to detect pirated products. Thus, during 2014, from the Ministry of Internal Affairs (EFID, CCCC) AGEPI received 24 requests for making scientific and technical findings on examination of allegedly pirated material media. For examination were presented 725 copies of works or phonograms on various allegedly pirated media, including 520 – compact discs (CD, MP3, DVD) and 203 – hard discs (HDD) (in 2013 their number was 4,380 and, respectively, 201).

At the request of control bodies, AGEPI has drawn up 24 reports on finding/technical and scientific expertise of seized copies of works or phonograms, of which 14 - in contravention proceedings and 10 - criminal.

Distribution of finding reports



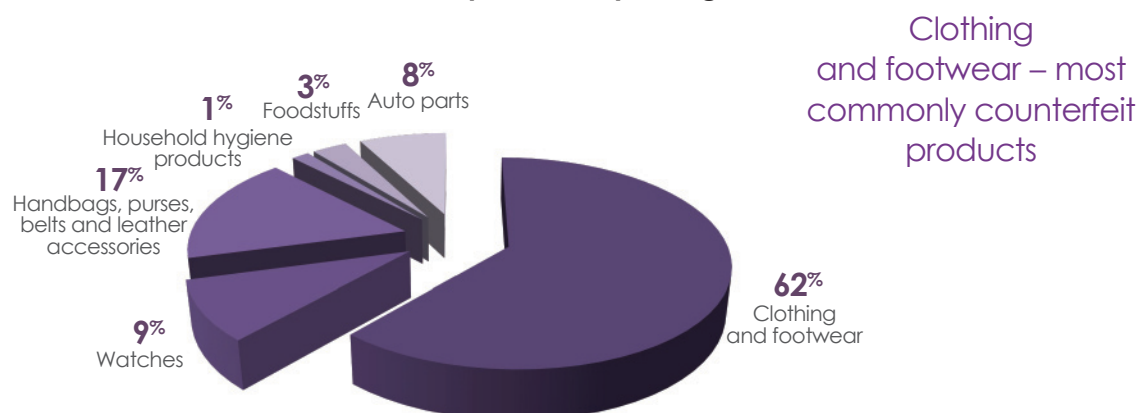
As a result of assessment of the damage caused to the right holders, it was found that in the case of 372 CD, DVD, MP3 and 30 HDD there were grounds for institution of contravention proceedings, and in the case of 148 CD, DVD, MP3 and 173 HDD - for criminal liability.

Numerical dynamics of examined physical media

Examined physical media	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
CD, DVD, MP3, VCD, MC, USB flash drive	14,436	8,182	13,964	2,225	4,188	127	4,380	520
HDD	61	122	440	189	56	47	201	203

In terms of enforcement of industrial property rights, 62% of the total seizures on infringement of rights in trademark and industrial design, carried out by EFID employees, were related to counterfeit clothing and footwear, 17% – to handbags, purses and various leather accessories, 9% – to watches and 8% – to auto parts.

Distribution of seized counterfeit products by categories



As a result of controls, contravention or criminal proceedings were instituted, depending on the gravity of offences.

Proceedings instituted by EFID, distributed by years



89%
of contravention pro-
ceedings relate
to trademarks

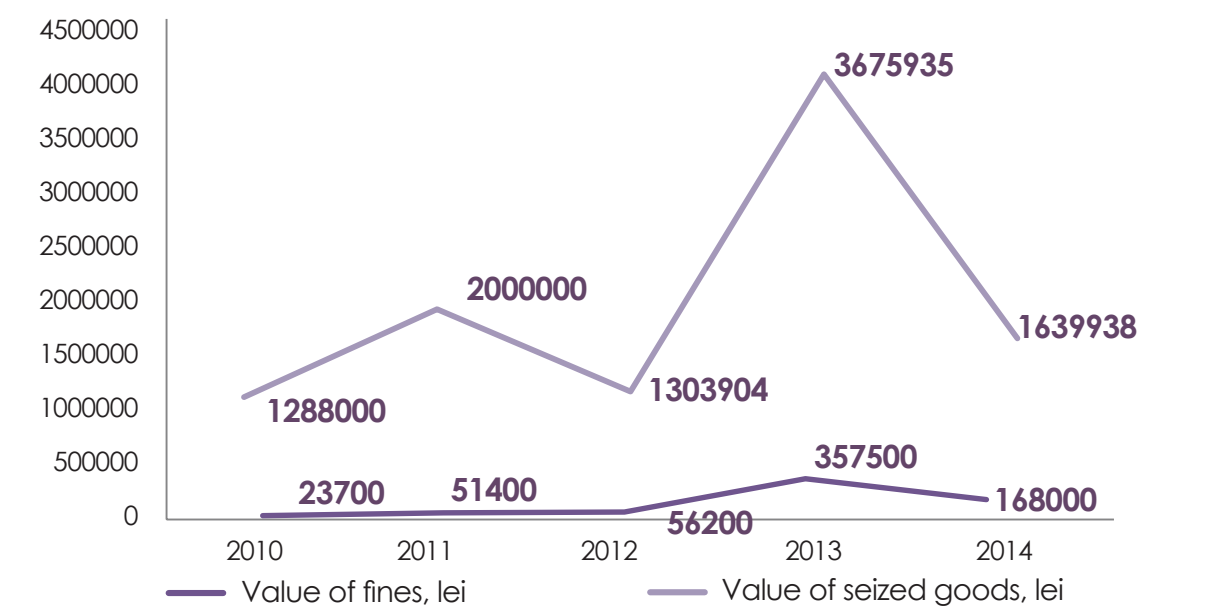
Upon examination of contravention cases by the infringed intellectual property object, one can see an increase in the number of cases where rights in trademarks have been violated. Certainly, this is because the holders began more actively to defend their rights on the Moldovan market.

Instituted contravention proceedings, distributed by infringed IPOs



On the basis of instituted contravention proceedings, there were applied fines amounting to **168,000 lei**.

Thus, in the year under review, both the value of seized counterfeit/pirated goods and the value of fines recorded a substantial decrease, compared to 2013.



Obviously, the value of fines is far below the level of damage caused to the holder, however, considering the economic situation in the Republic of Moldova and taking account of the fact that most brought to book persons are natural persons, the fine can be an effective tool to fight against criminals.

Year	Value of fines, lei	Value of seized goods, lei	Value of applied fines to the value of seized goods %
2010	23,700	1,288,000	2
2011	51,400	2,000,000	3
2012	56,200	1,303,904	4
2013	357,500	3,675,935	10
2014	168,000	1,639,938	10

The table above attests that in 2014 is maintained the increase in the value of applied fines to the value of counterfeit/pirated goods.

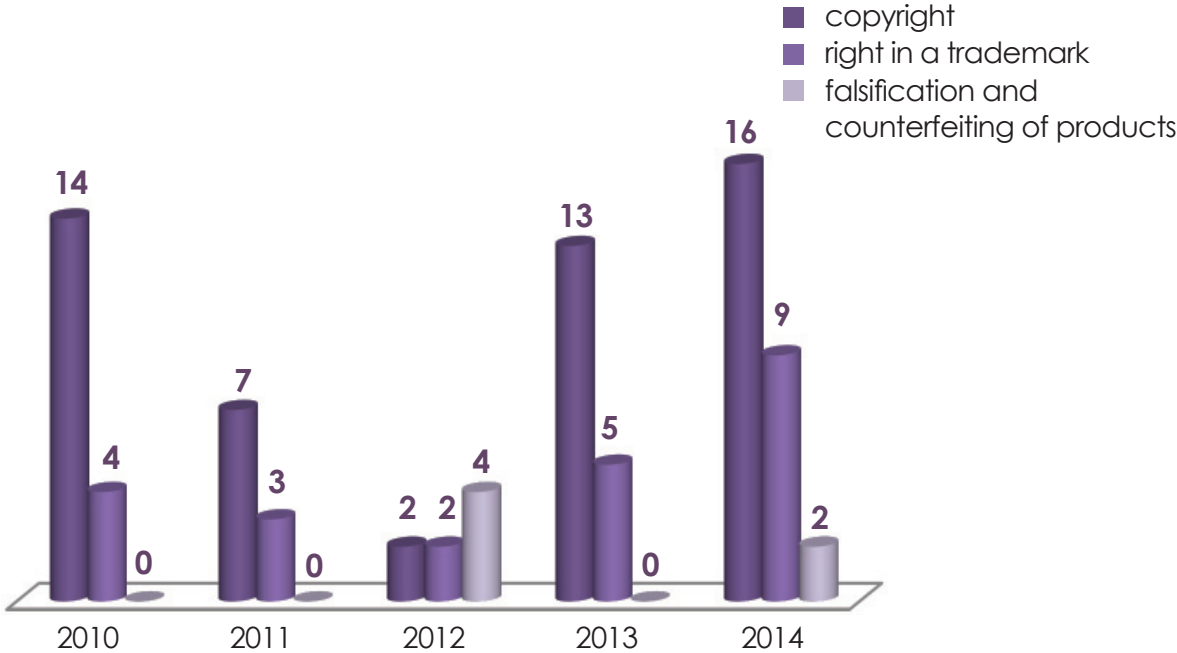
Thus, if we divide the value of fines by the number of instituted contravention proceedings, it results an average of 2,000 lei fine per case.

Criminal proceedings are instituted in cases of infringement of intellectual property right on a large scale. In the year under review, employees of the General Police Inspectorate initiated 27 criminal proceedings. Analyzing criminal proceedings by the infringed object, it comes out that the number of proceedings initiated under Art. 185¹ of the Criminal Code “Violation of Copyright” prevails.

Thus, in 2014 were instituted **16 criminal proceedings, under Art. 185¹** of the Criminal Code (violation of copyright), for a damage caused to right holders of about 288,746 lei and \$28,444 and **9 criminal proceedings under Art. 185²** of the Criminal Code (infringement of the right in a trademark), for a total damage of about 2,060,000 lei.

Concomitantly, 2 of the criminal proceedings were instituted under Art. 246² of the CC (falsification and counterfeiting of products).

Instituted criminal proceedings, distributed by infringed IPOs



432,000 MDL

value of destructed
counterfeit products

Instituted criminal proceedings were submitted for examination to public prosecution bodies.

During the reference year, EFID officers have undertaken **43 actions of destruction** of counterfeit products, among which were perfumes, cosmetics for personal use, watches, sunglasses, mobile phone accessories, clothing, footwear, handbags and alcoholic beverages worth 432,000 lei.

Unfortunately, because of imperfection of the legal framework, the destruction of counterfeit/pirated products is a burdensome and even contradictory procedure, problem to be solved during 2015.

For the enforcement of intellectual property rights on the internal market extremely important is the **Competition Council's** activity, which aims at promoting the state policy in the field of competition protection, limiting and suppressing the anti-competitive activity of the economic agents, supporting the activity of the public administration authorities in this field, and exercising the control over execution of legislation on the protection of competition. CC also performs the expertise of draft legislative acts through the prism of the impact they may have on the competitive environment and eliminates the provisions that may create barriers to entry/penetration into certain markets, may lead to the creation of conditions more favorable for certain economic agents and to discrimination against others, etc.

In 2014, the Competition Council initiated **3 proceedings**, the object of investigation being the field of intellectual property: 1 proceeding for the unauthorized use, in whole or in part, of the trademark, 2 proceedings for copying of shape, packaging and appearance of the goods (industrial design).

It should be noted that in the period 2007-2013, the Administrative Council of the National Agency for the Protection of Competition (now CC) initiated a total of 37 actions on signs of violation of the law on the protection of competition, particularly of unfair competition involving an intellectual property right.

An important role in the enforcement of intellectual property rights on the internal market lies with the **Consumer Protection Agency**.

CPA is an administrative authority, subordinated to the Ministry of Economy, responsible for the implementation of consumer protection policy and exercise of state control over compliance with the provisions of the legislation in this field, and state control on compliance of products and/or services placed on the market, prescribed or declared requirements and compliance with the provisions of the normative acts in the field of legal metrology, rules and regulations of carrying out commercial activities.

To achieve its mission, CPA performs the following functions:

1) organizes and carries out surveillance activities in order that the products placed on the market and the services provided should meet the requirements prescribed and/or declared, including by exercise of the control, on behalf of the State, at all stages of the life cycle of the product or service provision;

2) exercises the legal metrological control over metrological assurance standards, status of standards, measuring instruments and reference materials in the field of legal metrology;

3) exercises the state control on the compliance with the rules and regulations of carrying out commercial activities;

4) carries out activities on the protection of consumers' economic interests;

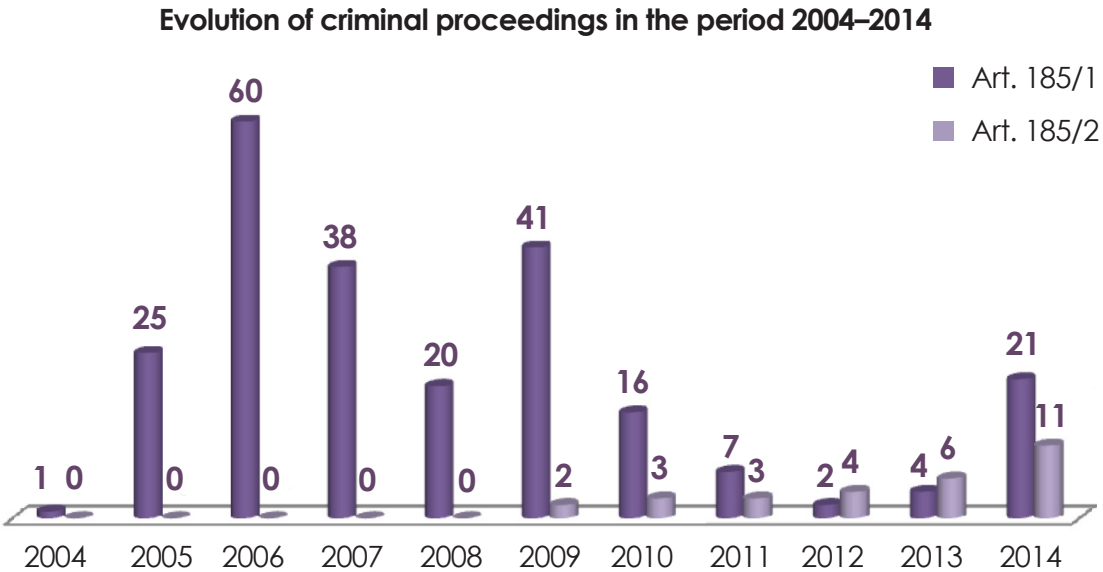
5) carries out activities on information and education of citizens on the rights they have as consumers.

Proceeding from its functions and competences, the Agency has the role of investigating body on the enforcement of rights in geographical indications/appellations of origin and traditional specialties guaranteed.

Prosecutor General's Office is the authority which plays a special role in the application of the criminal law in cases of violation of IP rights in the Republic of Moldova. Therefore, according to Parliament Decision No. 77 of 4 May 2010 regarding the approval of the Prosecutor General's Office structure, within it was created the Information Technology and Computer Crime Investigation Division, as an independent structural subdivision directly subordinated to the Prosecutor-General.

The number of instituted criminal proceedings has **trebled** compared with the previous year

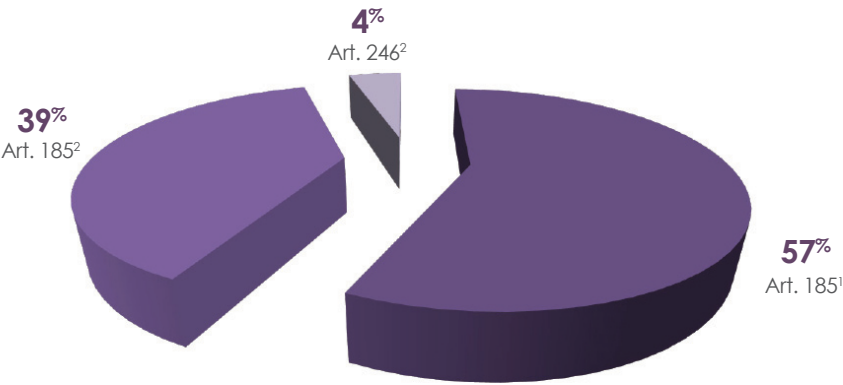
According to data furnished, in 2014 is attested an increase in the number of criminal proceedings instituted against infringement of an intellectual property right.



27 proceedings were initiated by the officers of the Economic Fraud Investigation Directorate of the General Police Inspectorate, 3 – by the Center for Combating Cyber Crimes (National Inspectorate of Investigations of the General Police Inspectorate) and 2 – by the Prosecutor General's Office.

In the year under review, the prosecutors conducted the prosecution in 44 criminal proceedings on violation of intellectual property rights (32 - instituted in 2014 and 12 – remaining from 2013) of which: under Art. 185¹ (violation of copyright t) – 25 criminal proceedings; under Art. 185² (violation of industrial property rights) – 17 criminal proceedings; under Art. 246² (falsification and counterfeiting of products) – 2 criminal proceedings.

Distribution of proceedings instituted in accordance with the nature of offence



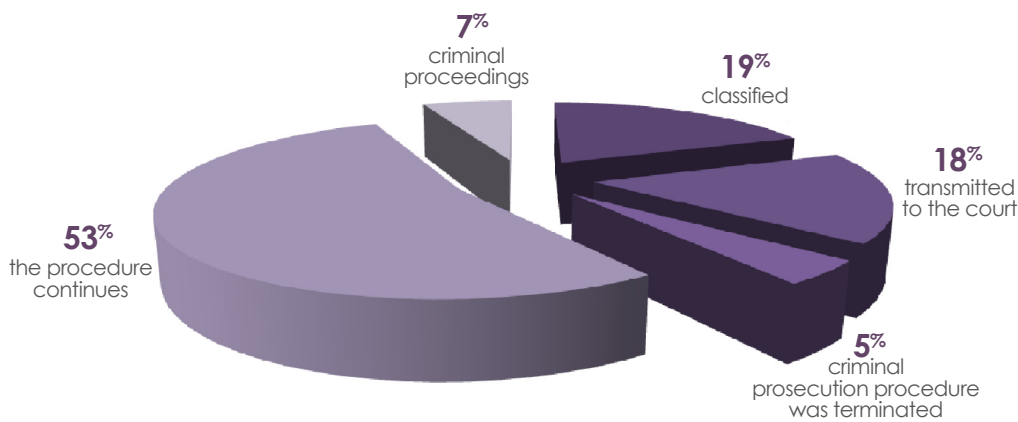
Thus, according to data furnished by the Prosecutor General's Office, during 2014 prosecutors:

- exercised the prosecution in the case of four criminal actions:
 - transmitted for examination to the police, under competence, three criminal proceedings;
 - took over from the police for exercise of prosecution one criminal proceeding;
- exercised the prosecution in 41 criminal proceedings managed by the police.

As a result, during the year were completed 19 criminal prosecution actions, of which 2 were terminated and the offender was subjected to contravention sanctions, 9 were classified and 8 were transmitted to the court. 3 criminal proceedings were submitted for consideration to the police, and in the case of other 22 proceedings, the criminal prosecution procedure continues.

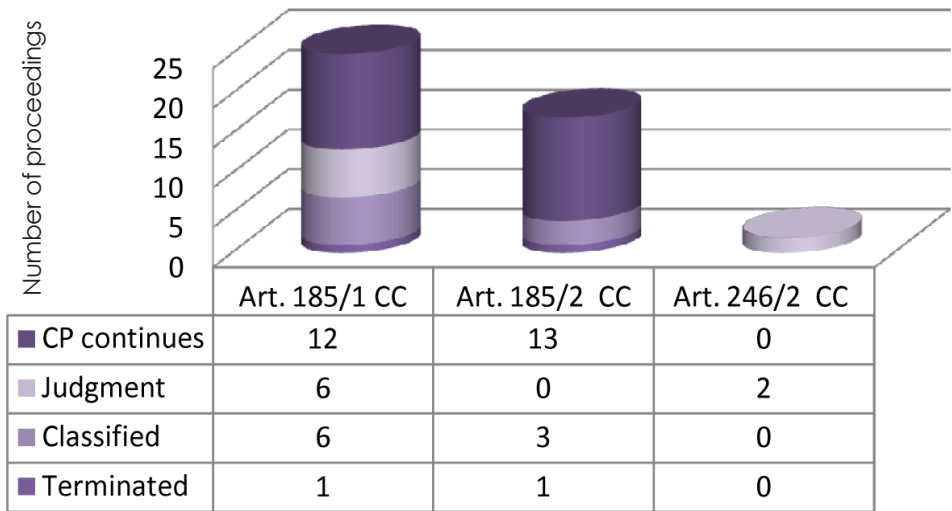
19
completed criminal
prosecution actions

Completeness of proceedings instituted during the year 2014



In an analysis of the completeness of proceedings instituted during 2014, it should be noted that there are no cases of violation of industrial property rights transmitted to the court, in contrast to proceedings instituted for violation of copyright.

Completeness of criminal proceedings examined in 2014 by articles



Regarding this situation, MIA and PGO called for the establishment of a clear mechanism to assess the damage caused to the right holders, especially in the case of trademarks.

3.3. Dispute Resolution on Enforcement of Intellectual Property Rights

2 convictions:
fine of 90,000 MDL;
160 hours of cs.

According to data furnished by the Prosecutor General's Office, of the 8 proceedings transmitted to the court, 2 proceedings that aimed at copyright infringement were colligated. In 5 criminal proceedings, instituted under Art. 185¹ of the Criminal Code, the courts have issued: 2 judicial convictions (1 – a fine of 90,000 lei was applied; 1 – 160 hours of community service); 2 convictions of termination of criminal prosecution (in accordance with Art. 109 of the Criminal Code – reconciliation of parties), and in respect of 1 proceeding, the examination procedure continues.

In the case of criminal proceedings instituted under Art. 246² – one proceeding was completed with the application of fines of 100 c.u. for each defendant and the seizure of material evidence, and in respect of the second proceeding, the criminal investigation continues.

Art.	Judgments					Arrears	Total cases pending in the courts	Total judgments pronounced
	fine	cs	90 CC	imprisonment	terminated			
	p/p	p/p	p/p	p/p	p/p			
185 ¹	1/1	1/1	-	-	2/2	1/1	5/5	4/4
185 ²	-	-	-	-	-	-	-	-
185 ³	-	-	-	-	-	-	-	-
246 ²	-	-	-	-	1/2	1/2	2/4	1/2
Total	1/1	1/1	-	-	3/4	2/3	7/9	5/6

Legend: cs - community service; c/p - number of procesings/persons.

Based on data furnished by PGO and confirmed by the Judicial Administration Department, it should be concluded that in 2014 was recorded an increase in the cases of criminal prosecution for violation of intellectual property rights, and also in the number of proceedings on those cases examined in the court.

**98 completed
contravention
proceedings**

According to the information furnished by the Judicial Administration Department, during the year under review was also completed the examination of 98 contravention proceedings, of which 90 cases for infringement of an industrial property right, and 8 – for copyright infringement.

Proceedings on infringement of intellectual property rights completed in 2013-2014									
	2013		2014			2013		2014	
	criminal	contraven- tion	criminal	contraven- tion		criminal	contraven- tion	criminal	contraven- tion
Botanica Distr.		8	1	7	Criuleni				3
Buiucani Distr.		35		26	Drochia				4
Center Distr.			1		Floresti		1		2
Ciocana Distr.				4	Hincesti				4
Anenii Noi				1	Orhei				8
Balti	1	2	1	16	Soroca		3		3
Cahul				7	Falesti			1	
Causeni		2		9	Donduseni			1	
Comrat				4					
					Total	1	51	5	98

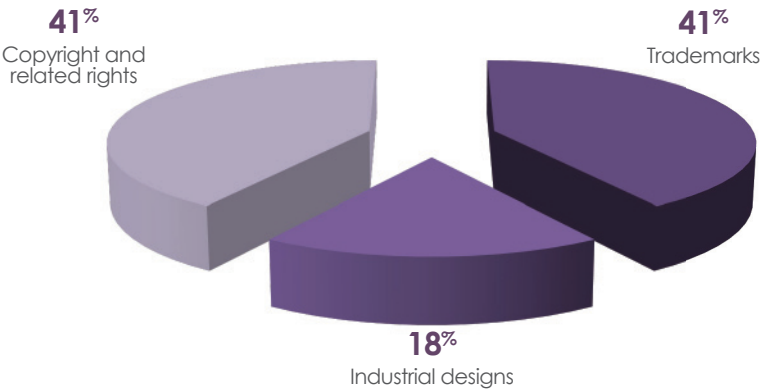
In the case of the 98 contravention proceedings, **51** were **completed** with the application of a fine, and **47** proceedings were **terminated** due to reconciliation of parties, or due to not containing the constituent elements of the offense.

At the same time, during 2014 AGEPI, as intervener, participated in the examination of 17 proceedings on protection of intellectual property rights, which is 32% less than in 2013.

32%
less proceedings on
protection of intellectual
property rights with the
participation of AGEPI

Of these 17 proceedings: 7 related to the violation of rights in trademarks, 3 – in industrial designs, and 7 – to the violation of copyright and related rights, of which 3 related to the protection of rights and cancellation of the certificates of registration of objects of copyright and related rights, 4 were litigations on violation of copyright and related rights on the Internet.

Proceedings on protection of rights in which AGEPI participated as intervener



Also, during the reference year were issued 22 court judgments/decisions by which were **canceled 16 trademarks** and **2 ID**. Some decisions also aim at the protection of intellectual property rights.

At the same time, it should be noted that the functions delegated to AGEPI are limited. Thus, AGEPI has no competences in actions of enforcement of intellectual property rights, these functions relate to the duties of the competent institutions.

4. Criminological Analysis of the Criminal Offence of Counterfeiting

Crime, irrespective of form or severity, must be prevented and controlled. Otherwise, crime will be the one that influences social and economic development of the state. Preventing worsening of the situation requires a prompt, complex and unequivocal social reaction.

Rapid involvement in the fight against the phenomenon of counterfeiting will prevent the emergence of other negative consequences, given that the issue will be managed at an early stage. Usually, state authorities have on-line information on the intentions of criminal groups. The capacity of specialized institutions to intervene at the moment of planning the offense or at an initial stage may be determined to combat organized crime and may have a deterrent role for practicing such activities as a whole.

Similar to other criminal activities, the phenomenon of counterfeiting can only be annihilated by **firm decisions and actions** of authorities. Engagement in the fight against counterfeiting begins with the political decisions, which is materialized by the adoption of normative acts. This step is principal and extremely important, because it has the role to transmit to the criminal environment a safe message of accountability by the state. In addition, regulation of legal relationships on enforcement of intellectual property rights will start a wave of administrative adjustments, at the level of instruments, mechanisms or mentality.

Firmness of social reaction is also manifested through concrete and permanent actions of public institutions, beginning with the stage of registration of intellectual property rights and ending with the process of countering infringement of those rights.

Therefore, for maximum effect, it is imperatively necessary that social reaction should be **complex and analytical in nature**. Modern society is heavily influenced by a number of factors and economic and social circumstances, such as globalization of trade, development of information technologies and the trend of organized crime involvement in these processes. In the context, states are obliged to develop new capacities of bi- or multilateral communication and cooperation¹.

Thorough analysis of the causes of emergence of the phenomenon of counterfeiting will provide authorities with valuable data on the functioning of this mechanism and effective tools to combat such activities. Organized crime and its transnational character were determined by a vacuum of communication and cooperation between the states, on the subject of counterfeiting of products. Thus, given that 7% of the world trade is realized avoiding legal framework, and this indicator is in a steady increase over the past thirty years, the states have only to fortify exchange of data and to ensure an effective cooperation between responsible authorities, in particular customs and police.

Criminological theory mentions two stages in which social reaction can intervene: ante-factum and post-factum.

¹ By decision of 2009, the European Commission decided to establish a European Observatory on Intellectual Property Rights Enforcement, in whose duties were laid the development of the systems of collection, analysis and provision of data, identification and dissemination of best practices, institutional capacity building, society awareness, etc.

Ante-factum reaction or **preventive measure** occurs to prevent the commission of acts or omissions that society deems harmful to its values. In this context, a multitude of political, legal, economic or administrative tools are used. Even if the ultimate goal of the preventive measure is to prevent the commission of offenses, said tools have the goal of identifying and eliminating the causes that favor the emergence and development of the phenomenon of counterfeiting.

Antisocial behaviors that pose an increased degree of danger are governed by the criminal law. However, inclusion of criminal liability, as a form of society reaction, is one of the first measures to prevent the criminal act. In ancient times, application of harsh punishments was a way to prevent the commission of other offenses. Subsequently, through the writings of Greek philosophers, replacement of repressive paradigm with a form of social utility of the punishment was proposed.

As a social phenomenon, with negative effects on the whole society, the criminal offence of counterfeiting can be fought only with full involvement of the community. The current concept to place all responsibility on the criminogenic situation in society only on the shoulders of state institutions is an explanation of why the phenomenon of counterfeiting has grown so rapidly in a short period of time. So, **non-involvement of society** is the main element on which criminal organizations rely. An informed society and willing to support the fight against counterfeiting is a crucial prerequisite in the process of enforcement of rights, although most difficult to accomplish. The practice of recent years shows that lack of support from consumers substantially minimizes the efforts of the authorities.

Thus, even if the national legal framework provides sufficient legal instruments for the enforcement of rights of holders and the institutional system ensures the practical implementation of these rules, the tangible effects of combating counterfeiting will be achieved only in the case of full involvement of all interested components, particularly the society. According to European experience², the society may be the determining factor in reducing the indicator of counterfeiting. Therefore, strategic efforts should be focused on this particular direction.

The lack of basic knowledge about the risks of counterfeits³ determines the precarious situation in the field of protection of rights. Therefore, organization of popularization and awareness campaigns is an efficient form of society information. Initiator of this process can be the right holder, an association on the protection of intellectual property rights or state authorities, although concentration of efforts in a common project would have impressive results. Transmission of the unique message has a credible effect on consumer, given that public perception will not be focused on the economic interests of the right holder, but on the social problem which overcoming is desired by the state authorities.

In the Republic of Moldova⁴, the first national awareness campaign was organized after completion of the process of harmonization of legislation with European directives and after building the institutional system of enforcement of rights. The success of the project was due to a strong message and marketing tools used. However, we believe that in

² As a result of multiple information actions, Hungarian society has changed its perception in relation to counterfeit products. Thus, in 2004, three quarters of the population of Budapest accepted the purchase of counterfeit goods, while in 2010, the same percentage of interviewees said that counterfeit products pose a danger to them, that's why they choose the original ones.

³ According to the Survey "Knowledge, Attitudes and Practices Regarding Intellectual Property", 35% of respondents did not know what is counterfeit and 51% explained that they purchase counterfeit products in ignorance.

⁴ <http://stoppirateria.md/md/news/news3.php>.

the case of campaigns relating to intellectual property infringement, it is preferable to limit the target group and direct the message to specific subjects⁵.

Although surveys cannot evaluate the real level of criminality, however, due to improved techniques and methods of assessment, they are recommended in the context of a complex analysis of the phenomenon of counterfeiting. The purpose of the survey is to identify society perception of and attitude towards said the criminal act. In terms of study of counterfeiting as a *phenomenon*, we consider it appropriate to extend the circle of interviewees by formulating separate questionnaires for consumers, right holders and persons convicted for committing such offense. Studying consumer perception may take the form of general survey or targeted survey (youth⁶, traders, urban environment, etc.), depending on the pursued purpose. With a reduced margin of error, the survey is part of the management policy of the companies, and also an effective tool of the authorities in pursuit of criminological analysis of the phenomenon of counterfeiting. The results of this exercise may reshape the structure of national strategies to combat crime.

Lack of information about the field of counterfeiting must be overcome both by organizing seminars and other similar events and by means of information technologies. Development of specialized sites⁷, public access to some databases, use of social platforms, the possibility of *on-line* notification of cases of counterfeiting – are some tools that can make more efficient the relationship consumer – public authority – right holder.

We believe that non-publication of cases of counterfeiting will have negative repercussions for both consumers and right holders. In this context we propose that:

- right holders should position themselves proactively and inform the society, presenting data on counterfeiting of their products (geographic area, product category, risks, punishments). However, based on internal strategies, some companies prefer to hide this information, considering that product's reputation will suffer by the disclosure of cases of counterfeiting. Another reason for inaction of right holders would be that the presence of counterfeit products comes to help right holder to penetrate the market and aggressively promote its trademark among consumers. Using that method is characteristic, especially, of least developed countries;
- public authorities should develop systems for collection, systematization and analysis of data on the phenomenon of counterfeiting, to furnish them later, in whole or in part, to the society;
- in the event of infringement actions, the competent court should oblige the person convicted for such kind of offense to disseminate by various ways the information on judgment, including by the complete or partial publication thereof.

Another form of social reaction against the criminal offence phenomenon is achieved through **legal measures**. Certainly, criminal organizations operate, especially, in countries with undeveloped normative basis, marked by unregulated legal defaults or relations. Sometimes, even if there are, the outdated and unadjusted to the situation regulations, cannot serve as a brake to prevent the commission of the criminal offence of counterfeiting. The legislative measure will take effect in the situation when

⁵ Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena in the Republic of Moldova; Campaign against Counterfeit Drugs, in Hungary; Campaign "Your Action Count – Be a Responsible Traveler", initiated by the World Tourism Organization and the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC); Campaign "At Christmas: Give an Original Gift", in Italy.

⁶ Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena, started in March 2014, aimed to achieve two major goals: information of pupils about the negative effects of intellectual property infringements and conduct of a survey on the attitudes of children towards the phenomenon of counterfeiting.

⁷ <http://stoppirateria.md>; <http://impactitalia.gov.it>; <http://hamisgyogyszer.hu>; <http://ibuyreal.org>.

sufficient legal instruments will be established in order that the authorities, right holders and consumers may use them to protect their rights. First, the holders of economic rights must be guaranteed the right to choose the method by which they will defend their rights, either using civil ways or resorting to criminal or administrative proceedings.

Civil legislation guarantees the holder of intellectual rights, first of all, exclusivity in the management of rights. However, normative acts should provide **civil measures** of intervention in the event of finding the acts of infringement and a balanced legal framework regarding the enforcement of rights. In this context, the legislator must:

- provide to any person, who has claims on the use of a registered trademark, the right to sue in court to defend his legitimate rights and interests;
- guarantee to any person who uses a protected trademark or who has made serious and effective preparations for its use, the right to require the right holder to determine his position on the claiming of his title of protection against such use;
- guarantee to any person, who has presented sufficient evidence to support his claims of infringement of his rights, the right to require a court or other competent authority, before the commencement of a lawsuit against illegal actions, to apply provisional measures to preserve relevant evidence, subject to the protection of confidential information. At the same time, to ensure the principle of reasonableness, it is necessary to regulate the conditions of lodging a security or other equivalent assurances, necessary to ensure the recovery of any damage that could be caused in the case of failure to find the existence of infringement;
- provide the possibility of establishing measures to preserve evidence without the opposite party having been heard, where any delay is likely to cause irreparable harm to the right holder or where there is an imminent risk of evidence being destroyed;
- govern the right of the court to order the presentation of evidence in a sufficient and reasonable number, subject to the protection of confidential information, if a party presents evidence sufficient to support its claims, and has, in substantiating those claims, specified evidence which lies in the control of the opposing party;
- grant the court the right to require any information on the origin and distribution network of the goods infringing a right in the trademark, from any person who was found in possession of the infringing goods on a commercial scale, was found to be using the infringing services on a commercial scale, was found to be providing on a commercial scale services used in infringing activities, or who was involved in the production or distribution of the infringing goods;
- establish measures to ensure the action, including against intermediaries, through which the court may order the seizure of the goods suspected of infringing intellectual property rights or any other property;
- govern the right of the court to temporarily or definitely recall the counterfeit products from the channels of commerce or to order their destruction;
- provide both the court and right holder with sufficient compensation determining mechanisms, taking into account all relevant aspects (economic consequences, lost benefit, obtained unfair profit, moral damage, etc.).

However, the deterrent effect on the criminal act is mostly produced by the **criminal and contravention punishment**. In this regard, the following considerations are important: first, the criminal measure must be accessible to the right holders, through the document informing the competent authority. Additionally, the legislation must provide for the possibility of intervention of public institutions, without the right holders having been

notified, using the *ex-officio*⁸ method. Cases can be highlighted, wherein criminal organizations resort to the production of goods of a concrete right holder, having information that it has not properly protected its intellectual property in the state, wherein violators of rights develop their illegal business. The *ex-officio* action comes to compensate this void, starting from the negative effects produced by counterfeiting activity on population. However, despite the legal regulation, *ex-officio* procedure will have no positive effect without rapid involvement of the right holder⁹.

In the context of criminal liability, punishment is the discouraging element, therefore its shape and size correspond to the power of reaction from the society. Social response capacity materializes in the object of criminal offence, regulated by the legislator and within the limits of criminal punishment. In the light of importance of this instrument, involvement of stakeholders at the stage of development of the criminal rule will allow the delineation of criminal acts subject to criminal liability for minor criminal actions or social relations, which do not prejudice in any way the human values. Preliminary analysis of the phenomenon of counterfeiting will allow of establishing the criminal rule both in the light of time situation and taking account of the regional context and new forms of counterfeiting. In addition, the efficient enforcement of intellectual property rights and monitoring of the phenomenon by the authorities will ensure the continuous adjustment of the legal framework depending on the evolutions of criminal activity.

Given the extension of the phenomenon of counterfeiting and social danger posed by this, the reaction of Moldovan legislator was materialized by the amendment of criminal law and the regulation of criminal liability for the act of counterfeiting of products, in Art. 246²(2) of the Criminal Code.

Object of criminal offense

Special legal object. Investigation of the criminal offence of counterfeiting reflects the presence of two alternative forms of the act, namely:

- the action of manufacture, for commercial purposes, of products which are or include a protected intellectual property object without accompanying documents of origin, quality or compliance, committed on a large scale, and
- the action of inciting others to the manufacture, for commercial purposes, of products which are or include a protected intellectual property object without accompanying documents of origin, quality or compliance, committed on a large scale.

The intention of the legislator was to protect social relationships on the production and putting into civil circulation of goods which are or include protected intellectual property objects.

The *material object* of this criminal offence is formed of the product, resulting from the action of counterfeiting.

At the same time, the TRIPS Agreement uses the notion of counterfeiting, to designate all goods bearing without authorization a trademark which is identical to the trademark validly registered in respect of such goods, or which cannot be distinguished in its essential

⁸ By Law no. 115/2011 was modified Art. 276 of the Code of Criminal Procedure of the Republic of Moldova, which regulates that where the prosecuting authority directly detects the commission or preparation for the commission of offenses under Art.185² of the Criminal Code, it shall notify the right holder. If the right holder, within 15 working days following the receipt of notification, does not lodge the prior complainant, the prosecuting authority shall not begin the prosecution in accordance with the provisions of the Criminal Code.

⁹ According to EU customs data, in 2013 only 4% of all notifications by customs authorities sent to the address of right holders remained unanswered.

aspects from such a trademark, and which thereby infringes the rights of the owner of the trademark in question under the law of the country of importation. It should be mentioned the limited character of the conventional notion, because it only refers to a trademark, thus excluding other objects of intellectual property.

Keeping the same logic, national customs law defines counterfeit goods by:

- any goods, including packaging, bearing without authorization a trademark which is identical or which cannot be distinguished in its essential aspects from a legally registered trademark for the same type of goods and which thereby infringes the rights of the original trademark owner;
- any trademark symbol (including a logo, label, sticker, brochure, instructions for use or guarantee document bearing such a symbol), even if presented separately;
- any packaging material bearing the trademarks of counterfeit goods, even if presented separately.

However, we believe that the syntagm in the criminal law is more complex, since it refers to all products which are or include intellectual property objects.

Analyzing the phenomenon of counterfeiting, one should easily find its expansion both geographically and on product categories¹⁰. Enormous profits lure honest manufacturers and also criminal elements to engage in counterfeiting of the entire spectrum of goods, particularly consumer goods¹¹.

Comparative analysis of the criminal offense of counterfeiting with other related criminal offences. Examining the object of the criminal offence of counterfeiting of products (Art. 246²(2) of the Criminal Code) requires the comparative analysis thereof with the criminal offense of falsification of products (Art. 246²(1) of the Criminal Code). Although often used in the same context, the terms of *falsification* and *counterfeiting* must be considered separately, given their content. Thus, if the goal of both criminal offences is identical and aims at deceiving the victim, then the object is different: in the case of falsification of products it is pursued their manufacture contrary to the normative acts in the field. While in the case of criminal offense of counterfeiting, committed on a large scale, it is assumed the manufacture, for commercial purposes, without accompanying documents of origin, quality or compliance of products which are or include a protected intellectual property object.

It is also noteworthy the ratio between the criminal offence of counterfeiting, provided for in Art. 246²(2) of the Criminal Code, and the criminal offence of infringing the right on industrial property objects (Art. 185² of the Criminal Code). In this case, the legislator has delimited in a separate article the protection of interests of the holder of industrial property rights from the protection of interests of consumers to purchase a genuine product.

Regulation of criminal liability for the criminal offence of counterfeiting established a relationship of competition with the criminal offence of production and marketing of counterfeit medicines, provided for in Art. 214¹ of the Criminal Code. Thus, although there is a general rule, in the case of finding of the fact of production of counterfeit medicines the special rule will be applied.

¹⁰ According to data furnished by the Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights, among products most frequently counterfeited on the domestic market is clothing, footwear, watches, electrical appliances, cosmetics, perfumes, detergents, toys, auto parts, foodstuffs, etc.

¹¹ According to recent information of the General Police Inspectorate, in the capital was disclosed the clandestine activity of a plant producing counterfeit detergents, which were to be put into economic circulation.

National legislative practice in the field of intellectual property delimits criminal offences from minor delicts, provided by the Contravention Code, by the amount of damage caused. Thus, the act provided for in Art. 246²(2) of the Criminal Code will be considered contravention if the value of counterfeit product does not exceed 50,000 lei, and the guilty person, in this case, shall be liable under Art. 283(2) of the Contravention Code.

Objective side of the criminal offence

The criminal offence of counterfeiting is the prejudicial act, which is materialized in the manufacture of products which are or include intellectual property objects, for commercial purposes, without accompanying documents of origin, quality and compliance, and inciting others to perform this action.

The low number of criminal cases¹² handled under Art. 246² can be explained by the lower limits of the criminal offence analyzed, since the prejudicial act extends only to the action of production of counterfeits. The fact that Moldova lacks industrial capacities of manufacturing counterfeit products, favors other forms of illegal trade, such as importation, marketing, transportation, storage of counterfeits. In this context, updating of the legal norm to the new realities is required, in order for the society to be warned about the danger of this scourge and take appropriate attitude.

Being formal in nature, criminal offence of counterfeiting will be considered consumed at the time of termination of manufacture of counterfeit products.

Subjective side of the criminal offence

Direct intention characterizes the criminal offence of counterfeiting, given that the person is aware of the illegal aspect of the act, and the goal is dictated by profit earning or other material benefits. The economic interest of the offender materializes at the stage of inclusion of counterfeit goods into civil circulation, namely, by the method of marketing. Or, criminal rule imposes the obligation of demonstrating not only the manufacture of counterfeit goods, but also the fact that they were supposed to be marketed. The lack of this element excludes the criminal liability under Art. 246²(2) of the Criminal Code and calls for an analysis of the object of criminal offense, provided for in some paragraphs of Art. 185² of the Criminal Code, in order that they may be covered properly.

Marketing of counterfeit products can be realized by different means of distribution. Traditional methods of direct sale to known intermediaries or traders are typically used. Said form is used to distribute large batches of counterfeit goods on the market, and the final place of sale is commercial markets, wholesale stores or itinerant traders.

The tendency of criminal elements, however, is to penetrate the exclusive or luxury market, including large commercial centers. Motivation is dictated by the increasing number of consumers in this segment and the fact that they came to have equipment and technology to counterfeit most of the requested products, even the most sophisticated. In addition, on the side of counterfeiters is consumer perception, which tends to believe that counterfeiting is characteristic only of small markets and stores, although police practice shows that it is not quite so.

However, the last period is characterized by a fulminating ascent of online trading and criminal groups specialized in counterfeiting products have gained a new trading platform. Online trading gives them advantages compared with right holders and honest traders, because market size, flexibility and accessibility are decisive elements in the

¹² According to data of the National Report on the Enforcement of Intellectual Property Rights in the Republic of Moldova, in 2012 only four criminal cases were instituted under Art. 246²(2) of the Criminal Code, and in 2014 there was recorded no criminal proceedings regarding the counterfeit products.

current economic climate. In addition, technical instruments, such as anonymity, or legal instruments, such as the element of foreignness, provided by the Internet, allow counterfeiters to be difficult to identify.

Besides the main purpose of the criminal offence of counterfeiting, which lies in obtaining material benefits, specialized literature also identifies the idea of a secondary purpose, namely, misleading consumers.

Subject

According to criminal rule, subject of the criminal offence of counterfeiting can be both natural and legal person.

The legal conditions for institution of criminal proceedings against a natural person are confined to the age – obligatory 16 years and to his responsibility skills. However, the area of product counterfeiting by natural persons is limited to goods, whose complexity of manufacturing is low or medium, does not require major investments, is realized personally or involves a limited number of people, usually family members, and addresses to consumers with fewer claims on quality.

On the other hand, production of high-quality goods, similar to authentic products, and high-precision complex goods, requiring expensive raw material and qualified personnel, is characteristic of specialized criminal groups that have advanced production plants and distribution networks.

It was also established the existence of trade relations between criminal organizations and some local producers, through which the latter decide to engage in the production of counterfeit goods, along with the legal manufacture of their original products. In this case, the instigator of the criminal offence will be punished for the act of instigating others to the illegal manufacture of products which are or include intellectual property objects, and local producer will be brought to criminal liability for the act of manufacture of counterfeit products, both forms being part of Art. 246²(2) of the Criminal Code.

Sanction

By signing the TRIPS Agreement, Member States have pledged to introduce in the criminal law some applicable criminal proceedings, at least for intentional acts of counterfeiting of trademarks, committed on a commercial scale, and sanctions provided for by the criminal law to be at a comparative level with those applied to similar serious criminal offences. Criminal liability will have to be drastic enough to deter counterfeiting actions, and as punishment to include imprisonment, fine, seizure, confiscation and destruction of counterfeit goods.

Moldovan legislator decided to regulate alternative punishments for natural persons, which may take the form of a fine in the amount of 20,000 lei to 40,000 lei or the measure involving deprivation of liberty for a period of up to one year. Where the subject of the criminal offense of counterfeiting is a legal entity, it can be sanctioned by a fine in the amount of 70,000 lei to 100,000 lei, with the deprivation of the right to carry out certain activities for a period of 1 to 5 years.

However, if the prejudicial act is committed on a large scale, it can be classified as a contravention, under Art. 283(2) of the Contravention Code, for the commission of which the offender is sanctioned by a fine of 2000 to 3000 lei with or without the right to carry out certain activities for a period of 6 months to 1 year.

Conclusions

Crime specialized in counterfeiting of products, irrespective of form or severity, must be prevented and controlled. Otherwise, crime will be the one that influences social and economic development of the state. Passive attitude of society can contribute to the development of socially dangerous phenomena that threaten the economic and social security of the state, compromise the spirit of fair competition, limit the innovational motivation and jeopardize the safety and health of consumers. Therefore, preventing worsening of the situation requires a prompt, complex and unequivocal social reaction.

As a social phenomenon, with negative effects on the whole society, the criminal offence of counterfeiting can be fought only with full involvement thereof. The current concept to place all responsibility on the criminogenic situation in society only on the shoulders of state institutions is an explanation of why the phenomenon of counterfeiting has grown so rapidly in a short period of time. An informed society and willing to support the fight against counterfeiting is a crucial prerequisite in the process of enforcement of rights, although difficult to accomplish.

Legal measures are another form of social reaction against criminal offence phenomenon. Certainly, criminal organizations operate, especially, in countries with undeveloped normative basis, marked by unregulated legal defaults or relations. Sometimes, even if there are, the outdated and unadjusted to the situation regulations cannot serve as a brake to prevent the commission of the criminal offence of counterfeiting. The legislative measure will take effect in the situation when sufficient legal instruments will be established in order that the authorities, right holders and consumers may use them to protect their rights. In the context of criminal liability, the punishment is the discouraging element, so its shape and size correspond to the power of reaction from the society.

Cuprins

Cuvânt-înainte	3
1. Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală	5
2. Promovarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală	11
2.1 Acțiuni majore de promovare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală desfășurate pe parcursul anului 2014	13
2.2 Activitatea EUBAM	16
2.3 Campania de sensibilizare a elevilor asupra fenomenelor contrafacerii și pirateriei	18
3. Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală	29
3.1 Protecția proprietății intelectuale la frontieră	31
3.2 Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală pe piața internă	42
3.3 Examinarea litigiilor privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală	52
4. Analiza criminologică a infracțiunii de contrafacere	55
Calendarul evenimentelor din 2014	67

Contents

Foreword	81
1. Observatory on Enforcement of Intellectual Property Rights	83
2. Promoting Enforcement of Intellectual Property Rights	89
2.1 Major Actions to Promote Enforcement of Intellectual Property Rights conducted during 2014	91
2.2 EUBAM Activity	94
2.3 Pupil Awareness Campaign on Counterfeiting and Piracy Phenomena	96
3. Enforcement of Intellectual Property Rights	107
3.1 Protection of Intellectual Property Rights at the Border	109
3.2 Enforcement of Intellectual Property Rights on the Internal Market	120
3.3 Dispute Resolution on Enforcement of Intellectual Property Rights	130
4. Criminological Analysis of the Criminal Offence of Counterfeiting	133
Calendar of Events in 2014	67

